

Møte fredag den 7. desember kl. 10

President: J ø r g e n K o s m o

D a g s o r d e n (nr. 25):

1. Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2002 vedkommende Olje- og energidepartementet (unntatt Del IV Gjennomgang av Statnett SFs organisering og oppgaver) og Miljøverndepartementet (Budsjett-innst. S. nr. 9 (2001-2002), jf. St.prp. nr. 1 (2001-2002) og St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (2001-2002))
2. Referat

Presidenten: Representanten Finn Kristian *Marthinsen*, som har vært permittert, har igjen tatt sete.

Fra Senterpartiets stortingsgruppe foreligger søknad om at den innvilgede permisjon for representanten Eli Sollied *Øveraas* forlenges til å gjelde til og med 7. desember.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknaden behandles straks og innvilges.
2. Vararepresentanten, Ola T. *Heggem*, innkalles for å møte i permisjonstiden.

Presidenten: Før sakene på dagens kart tas opp til behandling, vil presidenten foreslå at formiddagsmøtet om nødvendig – presidenten gjentar: om nødvendig – fortsetter utover den reglementsmessige tid kl. 15 til dagens kart er ferdigbehandlet.

Ingen innvendinger er kommet mot presidentens forslag – og det anses vedtatt.

S a k n r . 1

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2002 vedkommende Olje- og energidepartementet (unntatt Del IV Gjennomgang av Statnett SFs organisering og oppgaver) og Miljøverndepartementet (Budsjett-innst. S. nr. 9 (2001-2002), jf. St.prp. nr. 1 (2001-2002) og St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (2001-2002))

Presidenten: Etter ønske fra energi- og miljøkomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir begrenset til 1 time og 40 minutter, og at taletiden blir fordelt slik på gruppene: Arbeiderpartiet 25 minutter, Høyre 20 minutter, Fremskrittspartiet 15 minutter, Sosialistisk Venstreparti 15 minutter, Kristelig Folkeparti 10 minutter, Senterpartiet 5 minutter, Venstre 5 minutter og Kystpartiet 5 minutter.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til replikkordskifte på inntil tre replikker med svar etter innlegg fra hovedtalerne for hver partigruppe og fem replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Dette anses vedtatt.

Bror Yngve Rahm (KrF) (komiteens leder): Budsjettet som energi- og miljøkomiteen har til behandling i dag, får i det alt vesentlige tilslutning i Stortinget. Regjeringspartiene og Arbeiderpartiet sikrer flertall for hovedlinjene i det opplegget som Regjeringen har presentert for 2002. Jeg vil derfor innledningsvis kreditere Arbeiderpartiet for et konstruktivt samarbeid og viktige innspill for å sikre en politikk med betydelige energi- og miljøpolitiske ambisjoner.

Regjeringen tar Kyoto-avtalen alvorlig. Det gjenspeiles bl.a. ved økende satsing på ny gasskraftteknologi, som sikrer reduksjon av klimagassutslipp, spesielt CO₂. Både ved større bevilgninger på forskningssiden og et eget samarbeidsprogram med industrien legges det opp til en mer miljøvennlig profil på den videre debatten om gasskraftverk. Dette er et betydelig skritt i riktig retning, og jeg er glad for at komiteens flertall slutter seg til dette.

I innstillingen er man opptatt av fremtidig bruk av naturgass innen en rekke sektorer, herunder til industri- og transportformål. Dette er også i tråd med Regjeringens uttalte politikk. En rekke meget gode prosjekter rundt om i landet er i gang eller er under forberedelse. Komiteen peker på enkelte områder, bl.a. på Grenland som industrisenter og flere områder på Vestlandet hvor det er naturlig med økt satsing. Det er liten tvil om at økende bruk av naturgass vil ha miljømessige gevinster som det er viktig å legge til rette for. Regjeringen vil derfor komme til Stortinget med en egen melding om en helhetlig strategi for bruk av naturgass for innenlandske formål.

Kyotoprotokollen er klar for ratifikasjon. Regjeringen har varslet at den raskt vil bidra til det. Avtalen er ambisiøs og vil stille også Norge overfor betydelige utfordringer. Jeg registrerer med tilfredshet at Regjeringen har som mål å kunne vise til fremgang allerede i 2005, tre år før avtaleperiodens iverksettelse. Likeledes har Regjeringen varslet en tilleggs melding til den fremlagte klimameldingen som tar innover seg resultatet av møtet i Marrakech, som understreker at en vesentlig del av innsatsen på dette området skal tas hjemme. Dette er etter min mening en mer ambisiøs målsetting enn det Stoltenberg-regjeringen la opp til i sin fremlagte klimamelding.

På ny henstiller komiteens flertall om at det legges til rette for etablering av et eget kulturminnefond. To ganger i forrige periode måtte stortingsflertallet be om dette, uten at det ble fulgt opp fra daværende regjerings side. Jeg er derfor glad for at både Sem-erklæringen og siden miljøvernministeren så tydelig viser vilje til å få fondet opp og gå. Det vil bety en ny giv for et mangeårig underprioritert kulturminnevern i Norge og bidra til å skape større forutsigbarhet i rammebetingelsene på dette området.

Det er en samlet komite som er opptatt av situasjonen for Statens kartverk. Kuttet som fremgår av innstillingen, er betydelig, men jeg er samtidig glad for at statsråden vil

skjerme sjøkartsiden og derved sikre videreføringen av en nødvendig innsats på dette området. Den tragiske ulykken som vi opplevde med Sleipner for en tid tilbake, og den økende trafikken langs kysten, ikke minst av russiske fartøy med varierende last, tilsier at det haster med å få dette på plass. Jeg er også sikker på at statsråden vil sørge for god kontakt med Kartverket for å se nærmere på deres situasjon og eventuelt komme tilbake til Stortinget med en nærmere gjennomgang av denne.

Forliket mellom Arbeiderpartiet og regjeringspartiene innebærer et ønske om å styrke sikkerheten og beredskapen på norsk sokkel. Jeg vil derfor understreke at bevilgningen på 2 mill. kr ekstra under Oljedirektoratets kapittel bør forvaltes i tråd med flertallets intensjon og ses på som en underpost 1-bevilgning, og viser derfor til forslaget som er omdelt på representantenes bord i dag. Dette er en del av det forliket som er inngått med Arbeiderpartiet.

Sist vår behandlet Stortinget en rekke rovdysaker. Tiltakene som der ble foreslått både av kortsiktig og av langsiktig karakter, er viktige bidrag til å dempe konfliktnivået mellom verneinteresser og nærings- og distriktsinteresser. Stortinget understreket i den sammenheng behovet for å ta uttrykt frykt og redusert livskvalitet i rovdynnære områder på alvor. Jeg er derfor glad for at flertallet denne gang følger dette opp, og at forliket mellom Arbeiderpartiet og regjeringspartiene medfører mer penger til fryktdempende tiltak i tråd med innstillingen.

En av de aller største miljøutfordringene vi står overfor i vårt land, er knyttet til radioaktivt utslipp fra Sellafield-anleggene i England. De langsiktige konsekvensene for kysten vår vil bli alvorlige dersom det ikke lykkes å finne en løsning med britiske myndigheter. Jeg vil derfor uttrykke stor tilfredshet med den offensive holdning som miljøvernministeren har vist på dette området.

Da tar jeg opp de flertallsforslag som ligger i innstillingen, og det omdelte forslag, nr. 15, som ligger på representantenes bord.

Presidenten: Bror Yngve Rahm har tatt opp de forslag han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Før første replikkordskifte begynner, vil presidenten gjøre oppmerksom på at den enkelte taler har to minutters taletid. Presidenten vil gjøre alt han kan for å sørge for at den tilmålte taletid blir overholdt.

Sigvald Oppebøen Hansen (A): Som representanten Rahm er vel kjend med, er det for tida mange mørke skyer i Telemark, og spesielt i Grenland. Norsk Hydro har vedteke å leggje ned magnesiumfabrikken på Herøya i Porsgrunn, og denne nedlegginga kjem altså på toppen av mange tidlegare store rasjonaliseringsprosessar innfor prosessindustrien. Industrien i Grenland står framfor store utfordringar, men òg moglegheiter. Eit av tiltaka er å utvikle teknologi for bruk av naturgass i industrien på ein miljøvenleg måte. I Grenland er det allereie eit miljø som ein kan byggje vidare på. Både kompetanse, forskingsmiljø, råstofftilgang og eit internasjonalt miljø er

på plass. Ei moglegheit me har for å utvikle og behalde arbeidsplassar i industrien, er å få gass til Grenland. I innstillinga frå komiteen er utvikling av teknologi på naturgass omtalt, men eg stussar ved at Kristeleg Folkeparti med representanten Rahm i spissen avgrensar seg til ein kort og uforpliktande merknad og ikkje vil vere med på å støtte Arbeidarpartiets forslag om å opprette eit innovasjonsselskap. Mitt spørsmål til representanten blir da: Kva er årsaka til at representanten Rahm ikkje vil bruke denne moglegheita til å gje Grenlandsregionen eit positivt signal om å vidareutvikle industrien i Grenland? Eit slikt vedtak i dag ville ha snudd all pessimisme til optimisme, og eg stiller meg berre undrande til at ikkje representanten Rahm allereie i dag kan vere med på å støtte eit slikt forslag.

Bror Yngve Rahm (KrF): Det er med undring jeg også registrerer innspillet fra Sigvald Oppebøen Hansen. Jeg føler behov for å presisere at det forslaget som Arbeiderpartiet legger fram i dag, ikke med et eneste ord nevner Grenland. Det er referert til i merknaden, men forslagets tekst viser ikke til Grenland. Det samme er tilfelle for vårt forslag, som settes i en relasjon til Grenland gjennom merknader, og det er neppe grunnlag for å tvile på det. Jeg tror at Arbeiderpartiets intensjon er å henvise til Grenland, men det vi ikke ønsker, er å låse fast allerede i et vedtak hvordan dette selskapet skal bygges opp, hvordan det skal fungere, hvilke utfordringer det skal ha, og allerede nå legge rammene, før Stortinget har fått et beslutningsgrunnlag.

Nå er det slik med denne saken som det er med samferdsel, at når et fylke står sammen om prosjekter, har man størst mulighet for å få gjennomslag. Hvis det er så at Sigvald Oppebøen Hansen gjennom en form for retoriske øvelser forsøker å skape inntrykk av usikkerhet og uenighet mellom representantene for Telemark på dette punktet, svekker Sigvald Oppebøen Hansen muligheten for at Grenland kommer på banen, for da står vi ikke sammen lenger. Jeg vil ikke være med og ta ansvaret for en retorikk som forsøker å skape uenighet der det ikke eksisterer uenighet, og med det bidra til å svekke Grenland. For meg er det viktig å opprettholde en enhet på dette området i tråd med det vi har vært enige om før, og ikke så tvil om hvor vi står. Det er i alle fall ikke et bidrag til et senter i Grenland.

Øyvind Vaksdal (FrP): Jeg har med interesse lyttet til representanten Rahms innlegg, og registrerer med forbauselse at rammevilkårene for vår kanskje viktigste næring, nemlig oljenæringen, ikke hadde noen som helst oppmerksomhet fra hans side. Men jeg burde vel ikke være særlig overrasket, med den forrige Bondevik-regjeringen friskt i minne, som faktisk brukte kabinettsspørsmål for å tvinge gjennom en kraftig økning av CO₂-avgiftene på norsk sokkel, og som følge av dette forverret situasjonen for denne næringen. Og nå ser vi det igjen. Regjeringen og Kristelig Folkeparti fokuserer ensidig på produksjonsbegrensninger på sokkelen for å påvirke oljeprisen, istedenfor å gjøre noe med rammebetingelsene.

Jeg vil derfor spørre: Er ikke representanten Rahm opptatt av å gjøre vår oljeindustri mer robust for svingningene i oljeprisen? Og er representanten Rahm og Kristelig Folkeparti komfortabel med en situasjon der Norge bidrar til å øke oljeprisen, som nettopp rammer de svakeste økonomiene i disse tider, for så i neste omgang å gi dem smuler fra de rikenes bord i form av økt norsk u-hjelp? Dette må jo være dobbeltmoral.

Bror Yngve Rahm (KrF): I forhold til spørsmålet fra Vaksdal om denne regjeringen er opptatt av rammevilkårene for oljeindustrien, kan jeg svare et bekreftende ja, det er vi selvsagt. Og rammevilkårene er jo noe som er til en slags kontinuerlig vurdering. Men utgangspunktet må være å skape en forutsigbarhet i rammebetingelsene som gjør det mulig for industrien å planlegge og investere i et langsiktig perspektiv. Vi mener vi har lagt til rette for det, men det vil alltid kunne være behov for justeringer også av disse rammevilkårene.

Jeg var på en interessant konferanse i Kristiansund i går, Desemberkonferansen, og jeg registrerte at lederen for Prosessindustriens Landsforbund i sitt foredrag gav klart uttrykk for at de var svært glad for den nye regjeringens vilje og evne til å ta tak i næringslivets kår og legge forholdene bedre til rette for at både oljeindustrien og øvrig industri kunne ha gode rammevilkår.

Når det gjelder oljeprisen knyttet opp til kuttet i produksjonen, er det klart at dette er en del av de vurderinger som Regjeringen til enhver tid må gjøre i en periode da oljeprisen synker. Dette får også konsekvenser for verdensøkonomien. Derfor har jeg hatt stor forståelse for den beslutning som Regjeringen har tatt om å vurdere dette, i en størrelsesorden 100 000–200 000 fat, uten at man har angitt eksakt antall fat foreløpig, og heller ikke tidspunkt for iverksettelse. Mye av dette vil også være avhengig av hvordan Russland har reagert, som nå har varslet at de også vil kutte, i alle fall på eksporten, med ca. 150 000 fat.

Jeg ser at det er et dilemma i forhold til den mer utsatte delen av verdens befolkning – de svake økonomiene, som Vaksdal var opptatt av. Men jeg er overbevist om at de svake økonomiene vil bli desto hardere rammet om vi får en vedvarende lang oljepriskrise.

Hallgeir H. Langeland (SV): Eg trur ein skal vera forsiktig med å angripa denne Regjeringa for vilkåra for oljeindustrien. For dessverre har også denne regjeringa vist at er det noko dei set høgt, så er det vilkåra til den industrien. Og då tenkjer eg ikkje minst på Snøhvit-feltet, der ein faktisk går inn og subsidierer selskapa som skal byggja ut der, med fleire milliardar kroner. Ein tar rett og slett av skattebetalarane sine inntekter og deler ut til industrien. Så akkurat der skal ein vera forsiktig med å kritisera denne regjeringa for at den ikkje gjer nok for oljeindustrien.

Her er det òg eit lite tilleggspoeng, og det er det eg gjerne vil spørja Rahm om. Den 9. mars 2000 gjekk sentrumsregjeringa av fordi den ikkje ønskte å svekka forureiningslova, den ønskte ikkje at det skulle bli bygt

gasskraftverk i Noreg. Den 1. mars neste år skal denne regjeringa sørgja for at det kjem på plass ein utbyggingsplan for Snøhvit som inkluderer eit gasskraftverk som slepp ut nærmare ein million tonn CO₂. Og det er her spørsmålet mitt kjem inn: Korleis kan det ha seg at ein nå, på så kort tid som Kristeleg Folkeparti har brukt på å endra standpunkt, i forhold til Snøhvit faktisk går inn for å byggja ut gasskraft, som altså forureinar sterkt? Er det slik å forstå at dette ikkje aukar utsleppa i Noreg? Er det derfor ein går inn for det? Det var argumentasjonen sist.

Og til slutt kulturminnefond, som representanten var inne på. Representanten seier til Aftenposten at det må etablerast i 2003. Kvifor i alle dagar støttar han ikkje SVs forslag om dette?

Bror Yngve Rahm (KrF): Hallgeir Langeland var opptatt av at Kristelig Folkeparti hadde byttet standpunkt i forhold til det vi hadde under sentrumsregjeringen. Det er ikke riktig. Men det som er riktig, er at Kristelig Folkeparti, til tross for at vi har et flertall i denne salen som ikke har et primærstandpunkt som er likt vårt, ønsker å bidra til å påvirke utviklingen. Og det ligger nedfelt i Sem-erklæringen og i budsjettet et ønske om å være med og styre gasskraftdebatten i en mer positiv og miljøvennlig retning. Det har vi gjort ved å legge inn klare føringer på teknologiutviklingssiden, det har vi gjort ved å si at framtidig bygging av gasskraftverk skal skje med ny teknologi, det har vi gjort bl.a. ved å henvise til Snøhvit-feltet om at konsekvensutredningene skal legges mye sterkere vekt på i den videre prosessen. Hvis Kristelig Folkeparti hadde gjort som Hallgeir Langeland og SV ønsker å gjøre, nemlig å sette seg på et slags prinsipielt sidespor uten å være med i flertallskonstellasjoner som kan føre saken videre, ville vi i realiteten være like langt. Dette er å ta ansvar for å sikre en utvikling i en mer miljøvennlig retning. Det er å finne kompromisser, flertallskonstellasjoner som tar de nødvendige skritt fremover, om enn ikke langt nok, så iallfall i riktig retning, mens SVs opplegg ville bety, ut fra en slags prinsipiell holdning, at her skal ikke vi gjøre noen verdens ting, og så er det et flertall i denne salen som har en annen oppfatning, og gjerne bringer denne saken i et spor vi ikke ønsker. Det tar vi konsekvensen av. Dermed er vår holdning til gasskraft i denne sammenheng at vi fører denne videre og legger premisene for en mer miljørettet gasskraftdebatt i fremtiden enn den som vi har hatt til nå.

Når det gjelder kulturminnefond, føler jeg ikke noe behov for å legge press på min egen regjering når det gjelder tidspunkt, fordi jeg vet Regjeringen jobber seriøst med dette. Så jeg har stor tillit til at Regjeringen håndterer dette uten vår medvirkning.

Presidenten: Replikkordskiftet er avsluttet.

Sylvia Brustad (A): Miljøutfordringene er store. Hver dag bidrar menneskene til forurensninger i naturen, lufta og havet. Det biologiske mangfoldet svekkes, klimaet endres, naturen ødelegges, og viktige kulturminner for-

svinner. I løpet av vårsesjonen skal Stortinget bl.a. behandle saker om biologisk mangfold, om friluftsliv og om norsk klimapolitikk. Alle disse meldingene som regjeringa Stoltenberg la fram, beskriver hvordan Norge kan bidra til å skape et bedre miljø og snu utviklinga på disse områdene.

De store miljøutfordringene krever løsninger der alle bidrar. Derfor er det viktig at vi skaper et større engasjement og større forståelse for miljøvern. Alle må se verdien av å yte sin del til fordel for et bedre miljø. Det kan vi bare klare dersom alle, og spesielt flere barn og unge, bruker naturen og tar del i de opplevelser det kan gi oss. Derfor er det så viktig at vi slår ring om allemannsretten og legger til rette for friarealer. Slik kan vi så et frø til et større miljøengasjement. Å tenke globalt og handle lokalt er ikke minst viktig når vi prater om miljøvern. Derfor må vi legge til rette for at folk kan bruke sitt miljøengasjement i lokalmiljøet. I denne sammenhengen er Lokal Agenda 21 et godt redskap, og jeg er glad for at det har vært mulig sammen med regjeringspartiene å plusse på denne posten samt å skaffe mer penger til miljøarbeid i kommunene.

Arbeiderpartiet la også opp til at fylkeskommunene skulle få et større ansvar for miljøvernarbeidet, slik at vi kan øke det regionale selvstyret også innenfor dette området. At Bondevik II-regjeringa nå ser ut til å legge denne prosessen på is, bidrar ikke akkurat til større miljøengasjement blant de folkevalgte på lokalt og regionalt nivå. Jeg mener også det er viktig å trekke fram miljøorganisasjonenes viktige rolle og det viktige arbeidet som de legger ned, og som vi er helt avhengige av for å lykkes med miljøpolitikken.

Stoltenberg-regjeringa foreslo en økning i Miljøverndepartementets budsjett på 9,3 pst. i forhold til årets budsjett. De nåværende regjeringspartiene har med støtte fra Fremskrittspartiet vedtatt et budsjett som er over 36 mill. kr lavere enn Arbeiderpartiets endelige forslag. Det er et dårlig signal fra en regjering som ønsker å framstå som en miljøregjering.

Når ramma som ble vedtatt, ble lavere enn vi ønsket, har vi valgt å forholde oss til det vedtaket, selv om vi ikke liker det. Arbeiderpartiet har, som kjent, funnet det riktig å samarbeide med Høyre og Kristelig Folkeparti om fordelinga av ramma. Dette var bl.a. for å få til økte bevilgninger til en del områder som var viktige sett fra vår side. Budsjettsamarbeidet har gjort at det på flere poster enn det lå an til i Bondevik II-regjeringas tilleggsproposisjon, nå er Stoltenberg-regjeringas forslag som blir vedtatt, og det er vi selvfølgelig glad for. Dette gjelder bl.a., som jeg var inne på, mer til miljøarbeid i kommunene, Lokal Agenda 21, mer til internasjonale miljøtiltak og nasjonale energitiltak, mer til NINA, mer til miljøtiltak i nordområdene og mer til fryktedpende tiltak mot rovdyr. Jeg vil også nevne den enighet mellom Arbeiderpartiet og regjeringspartiene som er nådd når det gjelder Follidal Gruver og Kistefoss-museet. Vi mener at disse skal løftes inn på lista over tekniske og industrielle kulturminner for spesiell oppfølging, og jeg regner med at Regjeringa følger opp dette.

Jeg vil, til tross for at vi er enige, likevel peke på noen områder som kommer dårligere ut enn det Arbeiderpartiet skulle ønske fordi rammene blir lavere. Det gjelder først og fremst Statens kartverk og bevilgninger til oppkjøp av friarealer. Statens kartverk gjør et særdeles viktig arbeid. Ikke minst gjelder det digitaliseringa av kart, både til land og til sjøs. Etter flere forlis langs kysten, med tap av menneskeliv og med store forurensninger, skulle behovet for nye og digitale sjøkart være synliggjort for alle. Stoltenberg-regjeringa foreslo en økning på dette området, men med regjeringspartienes og Fremskrittspartiets budsjettvedtak ble dette ikke mulig. Det hevdes at dette ikke skal få betydning for den økte innsatsen med sjøkart. Det er vi glad for. Men det vil bl.a. bety en betydelig forsinkelse i arbeidet med utarbeidelsen av digitale landkart, og det er ikke bra. Reduksjonen og omprioriteringene fører også til lite forutsigbarhet for Kartverket og trolig til en dårligere utnyttelse av ressursene enn vi ellers kunne fått.

Det er på denne bakgrunn at komiteens flertall ber Regjeringa om en gjennomgang av situasjonen og å komme tilbake i revidert nasjonalbudsjett til våren. Vi ber også om at Regjeringa kommer tilbake til Stortinget med en egen melding om kart og geodata.

Så til friluftsområdene. Behovet for offentlige friluftsområder er, etter Arbeiderpartiets mening, stort. Ikke minst gjelder det strandsona. Derfor var det vi prioriterte å bruke penger på dette i vårt budsjett. Jeg mener det er trist at dette ikke blir fulgt opp, men jeg er likevel glad for at samarbeidet med regjeringspartiene har gjort at det har vært mulig å flytte på andre beløp på en del andre områder.

Arbeiderpartiet ser på naturgass som et viktig satsingsområde. Stoltenberg-regjeringa innførte ordninga med statlig støtte til infrastruktur. I budsjettet vi vedtar i dag, blir bevilgningene til dette formålet økt, og det er bra. Denne støtta må videreføres og styrkes framover. I tillegg er det helt klart behov for å utvikle teknologi som gjør det mulig å ta naturgassen i bruk på en miljøvennlig måte i Norge. Det er bakgrunnen for at Arbeiderpartiet i budsjettinnstillinga har foreslått at det opprettes et innovasjonsselskap som skal utvikle miljøvennlig teknologi for bruk av naturgass til ulike energiformål. Og vi mener at en naturlig plassering av dette selskapet er i Grenland.

Jeg må si at jeg synes argumentasjonen til komiteleder Rahm her var underlig når det gjelder Kristelig Folkepartis synspunkt og standpunkt i forhold til Grenland. Argumentasjonen for at de ikke vil stemme for vårt forslag om å opprette dette selskapet i Grenland, er at ordet «Grenland» ikke står i forslaget. Men jeg tror at alle som leser forslaget og ikke minst teksten som står før forslaget, skjønner at Arbeiderpartiet ønsker å legge det til Grenland. Det står fem ganger i merknadene rett ovenfor forslaget. Det skulle vært interessant å vite om det var slik at Rahm og Kristelig Folkeparti ville ha stemt for forslaget hvis ordet «Grenland» stod der, i tillegg til at det er nevnt fem ganger ovenfor. Dette synes jeg er et spill med ord, og det handler ikke om realiteter. Spørsmålet er om regjeringspartiene, inkludert Kristelig Folkeparti og

komiteleder Rahm, er for at et slikt selskap opprettes i Grenland eller ikke. Jeg synes han bør svare på det og ikke pirke på om ordet «Grenland» står nevnt i forslaget. Alle skjønner at det er det Arbeiderpartiet vil, og jeg kan ikke skjønne at det er mulig å misforstå det.

Jeg opplever derfor at det er merkelig at vi står alene om dette forslaget. Hvor er det blitt av formuleringene fra Sem-erklæringa, og hvor er det blitt av Høyres engasjement på dette området?

Regjeringa har i all hovedsak fulgt opp Stoltenberg-regjeringas politikk innenfor energi- og miljøområdet. Det viser at det så langt er lite som skiller disse partiene på dette feltet. Samarbeidet mellom Arbeiderpartiet og regjeringens partiene om energi- og miljøbudsjettet viser også det. Det mener jeg bør legge grunnlag for et videre samarbeid i viktige miljø- og energisaker som Stortinget skal ta stilling til i tida framover.

Med dette vil jeg ta opp de forslag som Arbeiderpartiet står alene om eller sammen med andre partier om.

Presidenten: Sylvia Brustad har tatt opp de forslag hun refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Leif Frode Onarheim (H): Det er veldig hyggelig at det i en komite kan være så vidt stor enighet om viktige ting i norsk samfunnsliv. Gassvirksomheten som representanten Sylvia Brustad var inne på, er en spennende ting for Norge. Hundreårsperspektivet ligger foran oss. Ikke bare våre barnebarn, men iallfall mine oldebarn, vil helt sikkert fortsatt kunne ha glede av det vi nå beslutter om en miljøvennlig bruk av de gassressursene vi har.

Så er vi litt uenige om strandsonene, selv om også regjeringens partiene sier at vi ønsker å sikre strandsonene. Vi ønsker ikke å gå lenger. Men også der er det ganske små forskjeller. Jeg synes det er viktig på denne dag å ikke først og fremst fokusere på det vi er uenige om, men om det vi er enige om.

Jeg må ta litt av skylden for at «Grenland» ikke står med store bokstaver i dette dokumentet. Det er ikke fordi jeg ikke synes at Grenland er et veldig godt sted å lokalisere et slikt selskap, men vi har i vår uttalelse sagt at man ønsker å etablere selskap – det er litt ubestemt om det skal være ett, to eller tre – og vi har ment at det er viktig å se dette i sammenheng når gassmeldingen kommer og se hvor det er mest rasjonelt og riktigst å plassere disse, eventuelt, flere selskaper. Men jeg tror det er uomtvistelig slik at når det gjelder Grenland-området, er det veldig mange gode grunner for å legge iallfall ett av disse selskapene dit, fordi man der har kompetanse, man har teknologi, og man trenger å få en ny giv. Så det skal ikke stå på oss hvis man i gassmeldingen kommer frem til dette som et av de gode alternativene.

Sylvia Brustad (A): Jeg velger å tolke representanten Onarheim dit hen at hvis Regjeringa kommer med et forslag om å legge det til Grenland, vil Høyre stemme for det forslaget. Det interessante blir da hva Regjeringa har tenkt å foreslå. Det får vi spørre statsråden om litt senere.

Når jeg i dag fra talerstolen på vegne av Arbeiderpartiet har uttrykt undring over – det har vi også gitt uttrykk for i innstillinga – at vi synes det er merkelig at ikke flere kan være for forslaget i dag, er det fordi at når det gjelder bruken av naturgass, som det er et kjempepotensial for å gjøre mer ut av innenlands, og ikke bare eksportere, har det nå gjennom lang tid vært gjort et grundig forarbeid i samarbeid med partene i arbeidslivet, ikke minst i Grenland-området. Vi vet alle sammen at i Grenland finnes Norges største industrikonsentrasjon. Vi vet at der er det mye kunnskap og kompetanse. Vi vet også at Grenland nå er i en spesiell situasjon. Vi vet at deler av industrien vår er i en vanskelig situasjon. Da er det desto viktigere at vi greier å satse på framtidsrettede løsninger. Jeg mener at det haster med å få fattet vedtak for å få denne prosessen i gang. Da er det med undring jeg ser at regjeringens partiene velger å avvente gassmeldinga. Jeg mener at det her er gjort et så grundig arbeid, gjennom så lang tid, at det ikke bør herske noen tvil om at et slikt selskap bør opprettes, og at det bør legges til Grenland. Men som sagt: Jeg håper det Onarheim nå sa, betyr at Høyre også er for at det bør opprettes et slikt selskap i Grenland.

Øyvind Korsberg (FrP): Som politiker har jeg, og sikkert mange med meg, opplevd at kart og terreng ikke stemmer overens. Representanten Brustad var i sitt innlegg inne på situasjonen for Statens kartverk og problemene Regjeringen og Arbeiderpartiet i fellesskap har påført denne bedriften ved å kutte 38 mill. kr. Det merkeligste er, som det framgikk av representanten Brustads innlegg, at det er Fremskrittspartiets skyld at regjeringens partiene og Arbeiderpartiet kutter med 38 mill. kr på Kartverkets budsjett. For Fremskrittspartiet er det helt utenkelig å kutte så mye som det her er snakk om, fordi det vil medføre store problemer for Kartverket. Jeg synes det blir merkelig og uansvarlig at regjeringens partiene og Arbeiderpartiet bruker én bedrift til å ta hele den økonomiske belastningen med å få budsjettet til å gå i hop. Spesielt merkelig blir det når de samme partiene er klar over at dette får så alvorlige konsekvenser at man er helt nødt til å komme tilbake til situasjonen i Kartverket i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett.

Jeg ser med stor bekymring på den raseringen som regjeringens partiene og Arbeiderpartiet her legger opp til. Hvorfor en reduksjon av rammen ikke kan tas over andre poster, er for meg helt ubegripelig. Fremskrittspartiet har alltid vært opptatt av at bedrifter og næringsliv skal ha mest mulig stabile rammebetingelser, også statlige bedrifter.

Med et kutt på 38 mill. kr vil det helt klart få konsekvenser i form av nedbemanning for Kartverket og også tap av kompetanse. Hvorfor vil representanten Brustad bare bruke én bedrift som salderingspost for å få budsjettet til å gå i hop, og er Arbeiderpartiet klar over konsekvensene dette medfører med hensyn til nedbemanning og tap av nødvendig kompetanse og produksjon?

Sylvia Brustad (A): Jeg tror jeg ville ha vært litt varsom med å stille spørsmål ved om kart og terreng stem-

mer i forhold til Arbeiderpartiet hvis jeg hadde representert Fremskrittspartiet, og særlig hvis jeg hadde representert det Fremskrittspartiet som har sørget for at det er regjeringens ramme til budsjett som blir vedtatt og ikke Arbeiderpartiets budsjett. For denne saken når det gjelder Kartverket, hadde nemlig vært løst hvis Fremskrittspartiet hadde stemt for den ramme som Stoltenberg-regjeringen foreslo, som da var høyere, og vi kunne unngått kuttet i bevilgningene til Kartverket.

Jeg er selvfølgelig like bekymret som Fremskrittspartiet for det kuttet som nå skjer i forhold til Kartverket. Vi er ikke noe glad for det, og det er bakgrunnen for at vi ber om at Regjeringa må komme tilbake med en skikkelig gjennomgang av dette i revidert nasjonalbudsjett, og at vi bør få en egen stortingsmelding om dette.

Men vi har altså valgt å forholde oss til den rammen som Fremskrittspartiet har sørget for at ble lavere enn vi ønsket, og prøve å få til en politikk innenfor det området. Og vi har ikke funnet andre områder på miljøbudsjettet hvor vi ville kutte så mye penger som Fremskrittspartiet med letthet gjør på områder som vil føre til at vi får dårligere miljøvernarbeid rundt omkring i landet vårt. Det er det som er forskjellen.

Men, som sagt, kart og terreng hadde stemt bedre hvis Fremskrittspartiet hadde stemt for Stoltenberg-regjeringens budsjettforslag.

Ingvild Vaggen Malvik (SV): Jeg vil si noen ord om en sak som jeg vil komme nærmere tilbake til i innlegget mitt, men det er fristende å spørre representanten fra Arbeiderpartiet om hva som ligger bak det enorme engasjementet for naturgassatsingen i Trøndelag som kommer til uttrykk i budsjettet. Det faktum at Arbeiderpartiet har drevet og fortsatt driver et råkjør for å få bygd konvensjonelle, sterkt forurensende gasskraftverk, er ikke noe nytt, men saken ser ut til å nå nye høyder.

I komiteen går Arbeiderpartiet sammen med Fremskrittspartiet inn for statlig subsidiering av gassrørledningen til Skogn. De er ikke innstilt på å avvente en grundig og seriøs behandling av landbasert bruk av naturgass i denne salen i forbindelse med stortingsmeldingen departementet har bebudet. Nei da, her haster det, for Industrikraft har allerede bestilt stålet til rørledningen, og nå trenger de statlig bidrag til å betale regningen. Og tidligere olje- og energiminister Olav Akselsen har vært ute i media og rådet Samarbeidsregjeringen til å ta en prat med ledelsen i Statoil for å få en lavere pris på gassen. På bakgrunn av dette er det kanskje rimelig å anta at Akselsen er en av de utvalgte stortingsrepresentantene som har mottatt brev fra Industrikraft med oppfordring om å presse Statoil til å gi Industrikraft en gasspris de mener kan forsvare prosjektet.

I Trøndelag har det blitt bygd et gedigent luftslott, og Industrikraft Midt-Norge ser ut til å ha blitt temmelig desperat. Selv om de har fått konsesjon, har de problemer med lønnsomheten, og mitt spørsmål til Arbeiderpartiet er derfor: Hvor langt er dere villig til å gå for å fyre opp under dette luftslottet? Hvor mange offentlige milliarder er Arbeiderpartiet villig til å kaste ut gjennom vinduet i

form av både statlige subsidier og regionale næringsmidler til prosjektet som sannsynligvis aldri vil se dagens lys?

Sylvia Brustad (A): Om dette prosjektet vil se dagens lys eller ei, er det opp til denne salen å bestemme. Jeg er ikke overrasket over SVs holdning i denne saken. Den er heller ikke ny, men jeg tar avstand fra de beskrivelser som her ble gitt av hva vi står for, og hva vi går for.

Det vi opplever, er at det er et behov for å utnytte gassen. Det gjelder også i Midt-Norge. Jeg må også si at jeg synes det er fornuftig det råd som Olav Akselsen har gitt til Regjeringa om å ta en prat med Statoil i forhold til pris. Jeg mener også at vi som har ansvaret for hvordan dette til sjuende og sist skal bli seende ut, bør ta stilling til om vi mener at dette skal bli en realitet eller ikke bli en realitet. Hvis vi mener at det er viktig å få utnyttet gassen også i den delen av landet, ja så tror vi fra Arbeiderpartiets side – og det mener også Fremskrittspartiet – at det er behov for statlig medfinansiering.

Det vi nå opplever, er at det er skapt uklarhet om dette etter at den nye regjeringa tiltrådte. Dette er noe som fagbevegelsen i disse fylkene og i Norge for øvrig støtter. Næringslivets Hovedorganisasjon støtter det, og det har vært et bredt politisk engasjement omkring dette over lang tid.

Vi mener det er uheldig at det nå, etter den nye regjeringas tiltreden, er blitt skapt usikkerhet om et slikt viktig prosjekt. Det er selvfølgelig helt umulig for oss gjennom en budsjettinnstilling å ta stilling til hvor mye penger som skal inn. Det krever jo en seriøs behandling der Regjeringa må komme til Stortinget med et forslag, og vi kan selvfølgelig ikke vedta det gjennom forslag eller merknader i innstillinga. Men jeg synes det er underlig at regjeringens partiene også på dette området er defensive, viser til en gassmelding og ikke er villig til å gi noen positive signaler på dette området.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Leif Frode Onarheim (H): Arbeidet med rammeområdene 12, olje og energi, og 13, miljø, har vært preget av åpenhet og sterk vilje til å finne frem til områder der partiene kan være enige. Likevel er det naturlig at det i denne debatten i stortingsalen kommer klart frem at det er politisk uenighet. Det er imidlertid gledelig at komiteflertallet, bestående av Arbeiderpartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti, med noen få justeringer, som i sum ikke utgjør mer enn ca. 12 mill. kr, har sluttet seg til departementens budsjettforslag.

Det er jo alltid slik at for å få et balansert budsjett som kan bidra til at det særnorske høye rentenivået kan bringes nedover, så må dessverre enkelte budsjettposter kuttes. For energi- og miljøkomiteen lå det i våre rammer fra finanskomiteen et betydelig kutt for Statens kartverk. Komiteen har ikke endret dette, men ber om, og regner med, at departementet kommer tilbake med en bred vurdering av Statens kartverk i forbindelse med revidert na-

sjonalbudsjett for 2002. Det gjelder da både organisering og ressursbruk.

Når det gjelder innsatsen på miljøbudsjettet for øvrig, vil jeg bare i og for seg replisere til representanten Brustad at det er en økning på 6 mill. kr på de øvrige poster i forhold til det første budsjettforslaget.

For Høyres medlemmer i komiteen har det vært viktig å ha to tanker i hodet samtidig: på den ene side en offensiv energipolitikk med høy utvinning av olje og gass fra etablerte felt, utlysning av nye leteområder som kan skape en jevn aktivitet for utbyggere og leverandører, og godkjenning av utvinningsplaner for nye felt; og på den annen side en offensiv miljøpolitikk basert på bærekraftig utvikling og god ressursforvaltning. Flertallsinnstillingen fra komiteen gir gode muligheter for å lykkes med dette.

Komiteflertallet peker på departementets vilje til økt satsing på naturgass. Men det er ingen grunn til å legge skjul på at ønskene om økt bruk av naturgass, særlig produksjon av elkraft, ikke bare gir store muligheter for økt energitilførsel og ny industriutvikling, men også bekymring, fordi bruk av gass til elektrisitet, med den beste teknologi som i dag er tilgjengelig, medfører store utslipp av CO₂. Selv om det fortsatt er slik at gasskraft kan redusere utslipp fra langt mer forurensende energikilder ute i Europa, er det ønskelig å finne frem til enda bedre teknologi for produksjon av elkraft fra gass for å gjøre det mulig å oppfylle noen av kravene i Kyoto-avtalen.

Budsjettet inneholder derfor økte bevilgninger til intensivt forskning på tilnærmet CO₂-frie gasskraftverk. Lykkes vi her, vil det kunne gi et betydelig løft for vår teknologiske kompetanse når det gjelder bruk av gass til elkraft også internasjonalt, og det vil kunne sikre vår energibalanse selv i år med lite nedbør.

Det er også en stor oppgave og utfordring å føre naturgass inn til befolkningssentra med sikte på mer direkte bruk av naturgass til industrielle formål og til bruk i husholdningene. Både ut fra et næringspolitisk standpunkt og ut fra et miljøpolitisk standpunkt er dette svært positivt. Omfattende bruk av naturgass til slike formål vil kreve store investeringer i infrastruktur i årene fremover, og Regjeringen har varslet at den vil komme tilbake til dette i den bebudede gassmeldingen. Flere interessante muligheter for alternative rørtraseer er brakt inn i debatten.

I forbindelse med planene om utnyttning av gass i Barentshavet er komiteens flertall enig i at helårig petroleumsvirksomhet i Barentshavet konsekvensvurderes. Komiteens flertall har forutsatt at utredningen kan gjennomføres raskt og derved ikke skape forsinkelser bl.a. i fremdrift av Snøhvit-prosjektet, et spennende prosjekt med store positive ringvirkninger for vår nordligste landsdel.

Det er gledelig at det i budsjettet satses betydelige midler på utvikling av fornybare energikilder som vind, sol og bioenergi. I denne forbindelse er det viktig at forskningsmidler også allokeres til utvikling av hydrogen som en viktig fremtidig energibærer.

Det er mange trusler mot vårt miljø som krever stor oppmerksomhet, og konkrete handlingsplaner må vi ha. Miljøvernministeren har satt disse spørsmål høyt på

dagsordenen. Komiteens flertall har sluttet opp om den økte satsingen på frivillige organisasjoner i miljøvernarbeidet og understreking av lokalt engasjement. Flertallet i komiteen peker også spesielt på midlene til økt kalking av fiskevann, PCB-opprydding og økt radioaktiv overvåking.

La meg til slutt peke på ytterligere et punkt i innstillingen som jeg synes er svært positivt: den økte satsingen på helse, miljø og sikkerhet på sokkelen. Det er viktig at oljeselskapene setter dette høyt på dagsordenen. Målet om null skader er her viktig.

Samarbeidsregjeringen har i sine første uker vist at den tar økonomisk verdiskaping i vårt land på alvor, samtidig som det presiseres at dette skal skje innenfor en offensiv miljø- og ressurspolitikk. Dette har Regjeringen fulgt opp i dette budsjettet. Høyres medlemmer i komiteen er helt enig i disse prioriteringene og er glad for at komiteens flertall sikrer at budsjettet i hovedsak blir vedtatt.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Aud Gaundal (A): Det er, som representanten Sylvia Brustad påpekte, stor aktivitet både i Nord- og Sør-Trøndelag for å nyttiggjøre seg naturgass. Det er derfor en skuffelse at det bare er Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet som stiller seg bak merknaden om støtte til infrastruktur. Til Aftenposten i dag sier Leif Frode Onarheim at kritikken mot Høyre er sterkt overdrevet. Imidlertid understreker han det som står i Sem-erklæringa, med å si følgende:

«I Sem-erklæringen sier vi at staten bare skal være med på å betale ekstrautgifter til prosjekter ut over rørløsningen til gasskraftverket i Skogn, altså forgreininger til andre steder i regionen. Det mener vi fortsatt, men pr. i dag foreligger det ingen slike konkrete prosjekter».

Det foreligger nå en forhåndsmelding om grenrør til Trondheim, og høringene er i sluttfasen. Orkdal og Verdalen kommer senere. For det første hjelper det ikke om en ønsker grenrør hvis kapasiteten i hovedrøret ikke er stor nok. Det skapes derfor stor usikkerhet om Høyres holdning til et slikt gigantisk industriprosjekt, som det er etter vår mening, ved at Høyre ikke slutter seg til merknaden. Kan representanten Onarheim fjerne den usikkerheten ved å bekrefte at Regjeringa vil støtte realiseringa av varmekraftverket og industriutviklinga i den regionen? Og ser ikke representanten Onarheim at når Skogn-prosjektet skal realiseres fra høsten 2002, så kan det bli for lenge å vente på meldinga om naturgass?

Leif Frode Onarheim (H): Jeg håper ingen i denne sal er i tvil om mitt engasjement for næringslivsutvikling og industriutvikling. Likevel er det viktig for en ny representant – en førstereisgutt – å se på hva Sem-erklæringen sier om dette. Jeg føler jeg er på trygg grunn når jeg sier, som det står i Sem-erklæringen, at staten er villig til å være med og finansiere rør utover rørløsningen til gass-

kraftverket, altså forgreninger til andre formål. Dette står vi ved.

Når jeg i Aftenposten er litt nølende når det gjelder dette, er det fordi vi foreløpig ikke har dette klart – høringsuttalelsene er ikke inne, man har ikke en klar oppfatning av hvordan dette skal gjøres inn til Verdal og Orkanger. Det er viktig å få dette på plass før man kan se på hvilken dimensjonsøkning det er behov for på rørene, som eventuelt staten kan medvirke til. Men det står klart at hvis røret skal gå inn til gasskraftverket alene, vil ikke staten medvirke.

Øyvind Vaksdal (FrP): Fremskrittspartiet fremmet i starten av forrige stortingsperiode et Dokument nr. 8-forslag der vi bad Regjeringen legge forholdene til rette for et gasskraftverk i Skogn i Nord-Trøndelag. Høyre støttet ikke dette forslaget, men hevdet da – og senere, og Onarheim har for så vidt bekreftet dette i dag – at de så positivt på dette prosjektet og andre lignende prosjekter. Nå virker det imidlertid som om det er litt forskjell på liv og lære i Høyre i forhold til det vi leser i innstillingen, og det som blir sagt fra denne talerstol. Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet sier i fellesmerknader at vi har forstått det slik at Sem-erklæringen åpner for at staten skal kunne bidra til å dekke merkostnadene på grunn av økt kapasitet i røret til Skogn. Årsaken til disse kapasitetsutvidelsene er planlagte industriprosjekter i regionen Orkanger-Verdal.

Mitt spørsmålet er: Hva er årsaken til at Høyre nå ikke er med på denne positive fortolkningen? Har en totalt skiftet politikk på dette området?

Og videre: Hvorfor vil Høyre i dag stemme mot at en åpner for privat kapital i Statkraft, og i tillegg stemme mot å selge ut den forretningsmessige delen av Statens kartverk? Dette var forslag Høyre og Fremskrittspartiet stod sammen om tidligere, før Høyre kom i regjering.

Leif Frode Onarheim (H): Jeg gjentar det jeg i og for seg sa i min forrige svarreplikk. Jeg synes ikke vi har skiftet politikk. Det kan være nyanser. Det er åpenbart i denne sal at når et parti skal samarbeide med to andre partier om en regjeringsdannelse, blir det litt ta og gi. At vi kan ha beveget oss noe i en annen retning enn det representanten Vaksdal ønsker, ser jeg ikke bort fra. Men det som står fast, er at vi har sjekket opp hva man mente da man forhandlet på Sem. Vi føler vi er på trygg grunn i forhold til Sem-erklæringen, at fortolkningen er slik at den dagen det foreligger klare planer for en forgrening inn til annen bruk av naturgass, vil staten kunne vurdere medvirkning. Dette vil det også bli nærmere redegjort for i gassmeldingen.

Når det gjelder Statkraft, er det en ganske komplisert sak. Jeg er ikke motstander av at man tenker privatisering, at man tenker at man kan få inn annen kapital i Statkraft, men det har mange sider ved seg, og jeg tror det må utredes veldig grundig før man tar det skrittet.

Når det gjelder Kartverket, mener jeg vi får en god mulighet til å se på det når miljøvernministeren kommer tilbake til dette spørsmålet i forbindelse med revidert na-

sjonalbudsjett. Man må se på hele organiseringen, hvor det er viktig å ha staten inne som eier, og hva som eventuelt kan skilles ut og bli en forretningsmessig enhet.

Hallgeir H. Langeland (SV): Representanten Onarheim sa i eit tidlegare replikkordskifte at han var opptatt av sine barn og barnebarn. Dersom han ikkje tar omsyn til Framstegspartiet og Arbeidarpartiet sitt hardkjør for meir forureining, vil han i sterkare grad ta omsyn til sine barn og barnebarn. Då vil han føra ein miljøpolitikk som er i samsvar med det barn og barnebarn treng, ikkje det som kortsiktig gjev utteljing blant ein del veljarar. Det rår eg representanten til å fortsetja med.

Så vil eg likevel peika på eit problem som Sem-erklæringa legg grunnlag for. Det vil nemleg koma 0,9 millionar tonn CO₂-utslepp som følgje av utbygginga av Snøhvit, berre frå gasskraftverket. Miljøvernministeren seier at Noreg skal vera offensiv når det gjeld å gjera noko nasjonalt i forhold til klimapolitikken. Dermed får Høgre og Onarheim eit problem, for i forhold til klimameldinga startar dei nemleg med ei høg rekning – kva det vil kosta å sleppa ut CO₂. Dermed er spørsmålet til representanten Onarheim: Kven skal då betala for dei auka utsleppa som dette gasskraftverket på Snøhvit vil føra med seg? Er det bilistane, eller er det industrien? For det blir ei rekning.

Til slutt: Det forundrar meg at Onarheim kjem inn på helse, miljø og tryggleik i Nordsjøen, samtidig som Samarbeidsregjeringa ikkje stør eit forslag om å styrkja kontrollen og tilsynsfunksjonane, men det kan jo bety at han har skifta mening.

Leif Frode Onarheim (H): Jeg vil minne representanten Langeland på at jeg sa «oldebarn» faktisk, for jeg er så gammel! Men det er viktig å passe på, jeg er enig med representanten Langeland i det. Det er viktig ikke bare å ha noe å leve for, men også å ha noe å leve av i dette landet, og det er viktig at vi tar vare på de naturressursene som vi har. Vi har en plikt på oss, ikke bare i et nasjonalt perspektiv, men også i et internasjonalt perspektiv, til å sørge for at vi kan få dette ut på en ordentlig måte, at vi kan utvinne på en skikkelig måte, og at dette kan bidra til næringsutvikling både i Norge og andre steder. Jeg føler at her er vi i en situasjon hvor vi må tenke to tanker samtidig. Vi er nødt til også å sørge for at vi får en naturlig og god næringsutvikling nasjonalt og internasjonalt.

Når det gjelder Snøhvit, gjenstår det å se hvordan den utviklingen vil bli. Det skal altså være en konsekvensvurdering. Vi har sagt at den ikke må forsinkes. Det må ikke være slik at den tar både vinter og vår.

Med dagens teknologi er det ikke forurensning, men er utslipp av CO₂ som er bekymringsfullt. Jeg er enig i det. Men her er det altså et spørsmål om hvordan man skal klare også å gi de nordlige deler av vårt land noen muligheter til å utvikle seg. Det har vært mye fremme her når det gjelder Skogn og Grenland, og det er viktig, men det er sannelig ikke mindre viktig at det også kan være noen optimistiske toner for dem som bor der oppe i nord,

og som trenger å få et push for å bli mer industrialisert, bli mer kommersialisert og kunne se at her er det muligheter også på lang sikt.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Øyvind Vaksdal (FrP): Norge fremstår i dag som en energistormakt, og vi er blant de ledende nasjoner når det gjelder både produksjon og eksport av energi. Vi produserer i dag nærmere 3 000 TWh i form av kraft, olje og gass, og vi klarer bare å bruke 6–7 pst. av dette selv. Det er derfor ingen mangel på energi i Norge, men det har dessverre vært mangel på politisk handlekraft til å ta i bruk noe mer av de enorme energiresursene vi har, til verdiskaping innenlands.

Fremskrittspartiet mener at denne energirikdommen må komme det norske folk og norsk næringsliv til gode. Vi mener videre at det skal være fri konkurranse mellom de forskjellige former for energikilder, uten noen som helst subsidiering fra det offentliges side. Vi vil heller ikke bruke av skattebetalernes penger til andre tiltak som har som målsetting å endre energiforbruket, og heller ikke bruke avgifter for å endre eller redusere forbruket.

Fremskrittspartiet tar avstand fra den politikk som føres som innebærer at man i et land som nesten flommer over av energi, skal drive med subsidiering av eksempelvis vindmøller, som også i mange tilfeller medfører visuell forurensning. Disse prosjektene vil ikke kunne stå på egne ben økonomisk i overskuelig fremtid, og heller ikke bidra i nevneverdig grad til å møte etterspørselen på kraft.

Det er gjennom mange år skapt en myte om at man i Norge er noen store sløserer av energi. Dette er selvfølgelig ikke riktig. Flere undersøkelser viser at vi i norske husholdninger ikke har større energiforbruk enn andre land vi normalt sammenlikner oss med. Og vi må i tillegg huske på at tilgang på store mengder energi og kraft til konkurransedyktige priser har spilt en avgjørende rolle for industrireisning, verdiskaping og velstandsutvikling over det ganske land gjennom store deler av det forrige århundret.

Vi har gjennom de siste år sett en utvikling med en sammenslåing eller oppkjøp av mindre kraftselskaper til større og mer robuste selskaper. Denne utviklingen har stort sett vært positiv. Vi må imidlertid være på vakt dersom selskaper blir så store og dominerende at de kommer nærmest i en monopolsituasjon.

Det som nå er i ferd med å skje med statens eget selskap, Statkraft, er det grunn til å se på med bekymring. Etter at stortingsflertallet i vår tilførte selskapet i alt 16 milliarder kr i form av kapitaltilskudd og økte låne- og garantirammer, er selskapet nå i ferd med å få så stor markedsrett som dette vil hemme konkurransen i markedet. Og dette er det forbrukerne som til slutt må svi for.

Så til oljesektoren. Oljenæringen er en av våre aller viktigste næringer, som gjennom mange år har tilført landet store inntekter. Det er også god grunn til å tro at vi vil nyte godt av store olje- og gassinntekter i flere tiår framover. Det er imidlertid viktig at vi hele tiden fokuserer på

denne viktige næringens rammebetingelser og sikrer langsiktighet og forutsigbarhet, slik at vi står bedre rustet ved fall i oljeprisene, som vi har hatt i den senere tid. Sist vi hadde kraftig fall i oljeprisene, medførte dette at en rekke utbygginger på sokkelen ble utsatt eller skrinlagt. Dette rammet leverandørindustrien spesielt hardt med både oppsigelser og permitteringer, og dessverre også oppsplitting av kompetansemiljøer det hadde tatt flere tiår å bygge opp.

Sist vi hadde nedgang i oljeprisene, fikk vi klare signaler både fra aktørene på sokkelen, rederiene, leverandørindustrien og fagforeningene. Fjern bruttoskattene, sa de. Svært lite ble imidlertid gjort, og da vi igjen fikk økning i oljeprisen, ble selvfølgelig alt glemt.

Nå har vi igjen vært gjennom en tid med lavere oljepriser, og vi ser dessverre at Regjeringen og stortingsflertallet ensidig fokuserer på produksjonsbegrensninger for å forsøke å presse opp oljeprisen. Og igjen blir dessverre ingenting gjort for å gjøre næringen bedre rustet mot disse svingningene.

Fremskrittspartiet mener at vi må legge forholdene bedre til rette for utnyttelse av våre gassressurser i samfunnet generelt, i tillegg til for kraftproduksjon. Vi ser derfor fram til å få behandlet den helhetlige strategi for bruk av naturgass i Norge som Regjeringen kommer med i vårsesjonen. Vi har i vårt alternative budsjett økt posten til naturgass med 20 mill. kr for å bygge ut infrastruktur for naturgass.

Vi har videre foreslått et forskningsfond på 10 milliarder kr. Avkastningen av dette skal gå til teknologisk forskning for å bedre utvinningsgraden, økonomien og sikkerheten på kontinentalsokkelen, i tillegg til til andre relevante energiforskningsprosjekter.

Vi har også denne gang foreslått en kraftig økning av posten til kalking av våre vassdrag, men har dessverre ikke fått gjennomslag for dette.

I budsjetttrammene som Stortinget har vedtatt, er de økonomiske rammene innenfor rammeområde 12 og 13 etter vår mening altfor høye. Men vi vil i år som i de to foregående år ikke legge fram alternative forslag innenfor disse nye rammene, da dette vil ødelegge den totale budsjettprofil vi har lagt opp til. Vi vil imidlertid vise til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett innenfor rammeområdene 12 og 13, som er gjengitt i innstillingen.

Jeg vil med dette ta opp forslagene nr. 9, 10, 11, 12 og 13 på vegne av Fremskrittspartiet.

Presidenten: Representanten har tatt opp de forslag han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Synnøve Konglevoll (A): Fremskrittspartiet har de siste årene hatt et politisk prosjekt som har blitt mer og mer tydelig. Man har ønsket å bli tatt inn i varmen, man har ønsket å bli akseptert som et politisk seriøst parti.

Når det gjelder miljøpolitikken, velger Fremskrittspartiet fremdeles å plassere seg selv på siden. Senest i den korte debatten som var etter miljøvernministerens redegjørelse om klimaforhandlingene i Marrakech, mar-

kerte Fremskrittspartiet seg med å avskrive klimaproblemet til tross for at FN's klimapanel igjen nylig har slått fast at temperaturen på jorda øker, og at vi står overfor et menneskeskapt problem.

For sikkerhets skyld foreslår Fremskrittspartiet i dette budsjettet å kutte bevilgningen til miljøvernforskning og miljøvernovervåking med over 80 mill. kr. Her velger man altså å lukke øynene, man vil ikke vite. Og da vil jeg spørre: Hvordan mener Fremskrittspartiet at dette lar seg forene med ambisjonene om å bli et parti som blir tatt på alvor?

Øyvind Vaksdal (FrP): Etter vår mening er det forskjell på miljøpolitikk og miljøhysteri. Vi har mange ganger fra denne talerstol gitt uttrykk for vårt syn på FN's klimapanel, og sagt klart fra at vi fester ikke lit til det som de har konkludert med. Selv blant de forskerne som aksepterer det som FN's klimapanel har kommet med, sies det også klart at konsekvensen av dette er veldig uklar. Noen snakker om ganske små konsekvenser, noen snakker om veldig store konsekvenser.

Men nå registrerer vi etter siste møtet i Marrakech at hele Kyoto-avtalen begynner å nærme seg mer og mer en ren handelsavtale, som enkelte land nyter veldig godt av, og de står veldig hardt på å få dette gjennom.

Siri A. Meling (H): Det er ting som for meg virker underlig i logikken når det gjelder Fremskrittspartiets energi- og miljøpolitikk. Representanten Vaksdal var oppe her og snakket om hvor viktig det var med fri konkurranse mellom de ulike energiformer, og at det ikke skulle være noen form for subsidier. I mitt hode står det i stor kontrast til hva Fremskrittspartiet selv sier i budsjettinnstillingen, at de ønsker å ta i bruk økonomiske virkemidler for å støtte utbygging av infrastruktur for naturgass, og ønsker å øke bevilgningen med 20 mill. kr. Er det ikke en brist i logikken her?

I deres tale fremstår de i tillegg som de frivillige arbeideres støttespillere og roser innsatsen i ulike sammenhenger. Innenfor miljøkapitlet gjelder dette som et ledd i hvorfor det trengs mer midler til kalking. Det står å lese:

«Behovet for midler til kalking er langt større enn det som i dag blir bevilget. Disse medlemmer vil prøve å nå den målsettingen som ligger i handlingsplanen for kalking. Disse medlemmer viser til den store dugnadsinnsatsen av frivillige som gjennom mange år bruker store deler av sin fritid til å redde vann og elver for å sikre fiskebestanden, for derved å gi folk muligheter til å utøve sportsfiske samt oppleve levende natur.»

I kroner foreslår Fremskrittspartiet hele 21,8 mill. mer enn Samarbeidsregjeringen under tilskudd til kalking og lokale fiskeformål. Mitt spørsmål til Fremskrittspartiet blir som følger: Posten til frivillige organisasjoner er foreslått kuttet med 23,5 mill. kr. Gjelder deres støtte til frivillige organisasjoner bare i de tilfeller hvor Fremskrittspartiet selv føler seg komfortabel med målet for de frivilliges arbeid, eller er det slik at partiet har en spesiell forkjærlighet for sportsfiske?

Øyvind Vaksdal (FrP): For å ta det første først, dette med fri konkurranse mellom energikilder. Det er riktig som representanten Meling sier, at vi har gått inn for å øke posten til infrastruktur. Vi må huske på at i mange år har det offentlige bidratt med infrastruktur når det gjelder el. Alle har en ledningsstump som går inn til huset sitt. Nå vet jeg ikke om vi skal ha en målsetting om at alle skal ha en gassledning inn til huset sitt, men dette går på infrastrukturen og ikke på energikildene. Det må være helt klart.

Så til dette med kalking av vassdrag som har vært en prioritert sak for Fremskrittspartiet i mange år. Vi har, som det helt riktig ble hevdet, økt den posten til 120 mill. kr. Og så får jeg spørsmål om frivillige organisasjoner, som vi selvfølgelig kutter på, som er helt riktig. Når det gjelder de frivillige organisasjoner, har jeg lyst til å se litt på den engelske betegnelsen av frivillige organisasjoner – «non-governmental organizations». I Norge har vi det slik at de såkalte «non-governmental organizations» nærmest blir kjøpt og betalt av det offentlige, og da blir de ikke «non-governmental organizations». De blir jo «governmental organizations», og derfor kutter vi så kraftig her.

Ingvild Vaggen Malvik (SV): Jeg har lyst å bore litt videre i det representanten Siri A. Meling tok opp, og som jeg ikke synes representanten Vaksdal gav noe videre godt svar på.

I budsjettokumentet har Fremskrittspartiet synliggjort, som det var nevnt, sterke prinsipielle holdninger i forhold til offentlig subsidiering av energiproduksjon. De mener at det skal være fri konkurranse mellom de forskjellige former for energibærere uten noen form for subsidiering, og de vil heller ikke bruke av skattebetalernes penger til andre tiltak som har som målsetting å endre energiforbruket. I den forbindelse er det svært fristende å spørre om hvordan Fremskrittspartiet definerer naturgass. Mener Fremskrittspartiet at naturgass er en energibærer? I så fall er vi svært interessert i å høre nærmere om hvorfor de da under kap. 1825, Naturgass, ønsker å øke bevilgningen til infrastruktur med 20 mill. kr mer enn hva budsjettkameratene, regjeringspartiene og Arbeiderpartiet, ønsker.

I Fremskrittspartiets innledende merknader heter det:

«Rapporter og statistikk viser klart at man i Norge ikke har større energiforbruk i husholdninger enn i andre land vi normalt sammenligner oss med.»

Dette er jo i og for seg korrekt, men det at andre er like dårlige, er sjelden noen god unnskyldning. Det som skiller oss fra mange andre land, er at en uforholdsmessig stor andel av energiforbruket i husholdningene er direktevirkende elektrisitet. Her ligger vi på en ubestridt førsteplass – ingen over, ingen ved siden. Problemet er naturligvis at dette innebærer en vanvittig sløsing med en verdifull ressurs som kunne ha vært brukt på en mye bedre måte. Jeg vil sammenlikne det å bruke direktevirkende elektrisitet til oppvarming med det å fyre på peisen med mahogny: Man får varme, men det er ikke noen spesielt god bruk av mahogny.

Mitt spørsmål er derfor følgende: Ser ikke Fremskrittspartiet behovet for å støtte en omlegging av energiforbruket i retning av mer vannbåren oppvarming? Dette er også infrastruktur. Eller er sannheten at det eneste Fremskrittspartiet er interessert i å bruke skattebetalernes penger på, er å subsidiere forurensende gasskraftverk?

Presidenten: Presidenten minner nok en gang om taletiden.

Øyvind Vaksdal (FrP): Jeg må nok gjenta det jeg sa i mitt svar på den forrige replikken. Når det gjelder subsidiering, subsidierer vi ikke energiproduksjon, men vi er med og hjelper til med utbygging av infrastruktur. Det må nå etter hvert være klart i denne salen.

Så er representanten Vaggen Malvik bekymret over at en stor andel av vår energibruk er elektrisk strøm. Jeg hadde nær sagt: «So what?» Det er jo den reneste og fineste formen for energi vi har. Hvorfor i all verden skal ikke nordmenn, norske borgere og norsk industri få nytte godt av de enorme ressursene vi har, nettopp for å kompensere for at vi bor i et kaldt land?

Presidenten: Replikkordskiftet er dermed omme.

Presidenten har et spørsmål til representanten Vaksdal. Det gjelder forslag nr. 3. Er det så å forstå at representanten skulle ha tatt opp dette forslaget? Eller skal noen andre ta det opp?

Øyvind Vaksdal (FrP) (fra salen): Det skal noen andre gjøre.

Hallgeir H. Langeland (SV): Då kan eg begynna med det som presidenten avslutta med, og ta opp dei forslaga som SV har aleine, og dei forslaga som SV er medforlagsstallar til. Så er det gjort. Eg vil òg gjera oppmerksam på at SV vil stemma mot rammeområde 13. Så er det òg gjort.

SV har i sitt budsjettforslag lagt opp til at Noreg skal ha ein offensiv energi-, klima- og miljøpolitikk. Ved å kutta m.a. i investeringstempoet på norsk sokkel, tar me vare på behovet for å syta for ein aktivitet som er meir stabil og langsiktig og – ikkje minst – miljøvenleg. Men me tar òg vare på tryggleiken til arbeidsfolka på norsk sokkel, som m.a. Onarheim var opptatt av. Samtidig frigjer dette midlar til ei satsing på dei nye fornybare alternativa og midlar til ei offensiv satsing på forskning og utvikling av dei alternativa som kan redusera klimagassutslappa våre.

Bondevik I gjekk av 9. mars 2000. Årsaka var at Høgre og Arbeidarpartiet pressa på for å få til ei bygging av *sterkt* forureinande gasskraftverk. Det blei for mykje for Kristeleg Folkeparti til at dei kunna sitja i regjering då det skulle byggjast. Det blei sagt at miljøet var så viktig for den regjeringa at det var umogleg å regjera mens nokon starta bygginga av *sterkt* forureinande gasskraftverk.

Men kva skjer? Jo, i valkampen får me høyra om sentrumsregjeringa sin heroiske innsats mot gasskraft og om

kor viktig det er å slåst mot *sterkt* forureinande gasskraftverk i neste stortingsperiode. Men så kjem regjeringsskiftet. Då blir Bondevik plutsleg ingeniør og Steensnæs entreprenør for nettopp *sterkt* forureinande gasskraftverk, gasskraftverk som slepper ut 0,9 mill. tonn CO₂ i året! Og ikkje nok med det. For å få til det *sterkt* forureinande gasskraftverket skal skattebetalarane betala for det! Bondevik II skal subsidiere Snøhvit og bygginga av gasskraftverket med opp mot 2 milliardar kr. Til samanlikning satsar Regjeringa 470 mill. kr på Energifondet, som skal brukast til nye fornybare energikjelder. Det betyr at Bondevik II satsar 1,5 milliardar kr meir på utbygging av Snøhvit og bygging av *sterkt* forureinande gasskraftverk enn på dei alternativa som gjer noko med dei klimaproblema som me må gjera noko med, ifølgje miljøvernministeren. Ein må gjerne snakka om føre var-prinsippet, men snakk om prinsippløyse, snakk om kva som har skjedd med Kristeleg Folkeparti frå Bondevik I til Bondevik II!

9. mars 2000 gjekk Bondevik I av. 9. mars to år etter er det meininga at Bondevik II skal leggja ned grunnsteinen for utbygginga av sterkt forureinande og statssubsidiert gasskraftverk. Det kan vera grunn til å ha ei viss forståing for dei veljarane som har problem med å forstå kva som har skjedd så kort tid etter valet, sidan Kristeleg Folkeparti har skifta standpunkt i dette spørsmålet. Det er grunn til å minna om at Samarbeidsregjeringa kan søkja samarbeid med andre parti, f.eks. med miljøpartiet SV. SV har nettopp fått ei stor gruppe, bl.a. på miljøsaka, og me er sjølv sagt interesserte i å samarbeida med alle gode krefter som kan forbetra miljøet, og som kan gjera noko med klimaproblema.

Allereie i dag tilbyr me Sem-kameratane eit forslag, nemleg eit forslag om å følgja den politikken dei har skrive i Sem-erklæringa at dei skal følgja. Det har SV lagt inn eit forslag om. Me ber Regjeringa om å slutta opp om sin eigen politikk. Med dette er Regjeringa invitert til å stemma for sin eigen politikk ved å støtta SV sitt forslag nr. 8. For det som står i Sem-erklæringa – og det står mykje positivt der – er f.eks. at «Samarbeidsregjeringa vil føre en offensiv miljø- og ressurspolitikk basert på målet om en bærekraftig utvikling». Det er flott! Vidare står det at «føre-var-prinsippet, prinsippet om at forurenser skal betale og naturens tålegrense legges til grunn for den praktiske politikken som skal føres». Det høyrest flott ut. Eg støttar fullt opp om det.

Men kva er det som skjer i den praktiske politikken? Jo, prinsippa forsvinn. Miljøvernministeren snakkar om prinsippa og viser ein flott innsats utanfor landet, og varslar ein offensiv klimapolitikk og ei havmiljømelding heime. Samtidig står olje- og energiministeren klar med spaden for å laga trøbbel for klimapolitikken i forhold til Snøhvit og utbygging av sterkt forureinande gasskraftverk. Den praktiske politikken skal følgja føre var-prinsippet, seier ein. Ja, ja – jo, jo, det høyrest iallfall flott ut, men den praktiske politikken er altså ikkje der.

SV er klar til å vera med Samarbeidsregjeringa på å rydda opp i dei problema dei har med å forstå sin eigen

politikk, nettopp ved å vera med i eit fleirtal om ein ønsker å føra ein offensiv miljøpolitikk.

Med utgangspunkt i Sem-erklæringa kunne det altså vera grunnlag for ein viss optimisme. Men så kjem ein til Stortinget, og for å tekkjast Framstegspartiet kuttar ein altså i miljøvernbudsjettet, slik at den minimale påplussinga som miljøvernministeren hadde gjeve miljøvernbudsjettet, forsvinn i eit svært kutt. Det er beklageleg.

Ein kuttar i Statens kartverk med 38 mill. kr. At Arbeidarpartiet i komiteen godtar dette, synest eg er svært beklageleg. For før var det slik at Arbeidarpartiet og SV ønskte seg ein sterk offentleg sektor, og me ønskte oss ei vektlegging av faglege rettar. Difor burde ein ha drøfta denne saka bl.a. med dei tilsette før ein tok det grepet som blei gjort i budsjettet.

SV kan ikkje godta at miljøspørsmål tapar så mykje som det dei gjer i budsjettet. Stortinget har f.eks. gjentatte gonger vedtatt at det skal satsast meir på å bevare våre villaksstammar ved å satsa på forskning, kamp mot gyro og kalking. I dag blir bevilgningane reduserte. Vi veit at fiske etter villaks representerer store verdiar, og ikkje minst representerer dei arbeidsplassar i distrikta. I Sem-erklæringa kan vi òg lesa om Regjeringa si alvorlege bekymring for villaksen, men dette blir altså ikkje følgt opp.

Planane om eit heilskapleg vassmiljø, som omtrent eit samla storting stod bak, får ikkje den styrkinga dei treng. Tvert imot kuttar ein i Aksjon Jærvassdrag eit år før det skal evaluerast. Dermed øydelegg ein for noko av den dugnadsånden som har vore bak det prosjektet. Det same ser me når det gjeld Vansjø, der SV og Høgre gjekk i front for å få heva problematikken knytt til det. Det følger ein heller ikkje opp.

Eit anna eksempel er Kulturminnefondet, som fleire har vore inne på. Eg kan ikkje forstå, når leiaren i komiteen seier at siste frist for at dette må vera operativt, er 2003, at det ikkje er mogleg å vera tydeleg på det i dag. Men nå får me høyra kva miljøvernministeren seier. I tillegg har me svikten i forhold til dei frivillige organisasjonane, som ein legg vekt på, og Lokal Agenda 21.

Heilt til slutt vil eg berre seia at SV er nøgd med at fleire parti ser det som viktig at ein gjer noko for å styrkja tryggleiken på norsk sokkel. Men me er veldig misnøgde med at ikkje Høgre og Samarbeidsregjeringa kan støtta det forslaget SV har om dette i dag.

Presidenten: Hallgeir H. Langeland har tatt opp de forslagene han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Synnøve Konglevoll (A): Nå greide representanten Langeland det han sikkert var ute etter, nemlig å terge Arbeiderpartiet slik at vi skal ta en replikk på SV i denne debatten. Men når representanten Langeland skjeller ut Arbeiderpartiet for det som har skjedd med Statens kartverk og kommer med antydninger om at vi ikke lenger er opptatt av en sterk offentlig sektor, må jeg ta til motmæle. For i henhold til det budsjettreglementet som Stortinget har, skal man samarbeide om et budsjett, og skal

man få til resultater, så må man forholde seg til de rammene som finnes. Vi så ikke noen andre poster som vi mente ville klare så store kutt.

SV har et uttalt ønske om å være i regjering og være et seriøst parti, et parti som oppnår noe i forhandlinger og resultater i Stortinget. Da vil jeg spørre representanten Langeland om hvor han ville ha kuttet hvis han skulle forholde seg til en slik satsing innenfor rammene. Ville han ha kuttet på bevilgningene til miljøforskningsinstituttene? Ville han ha kuttet på miljøverntiltak i nordområdene? Ville han ha kuttet på Lokal Agenda 21? Ville han ha kuttet på støtte til organisasjoner? Hvor ville representanten Langeland ha funnet et sårn kutt? Det ville vært fint om han ville ha svart på det før han gikk ut med slike beskyldninger i en stortingsdebatt.

K j e l l E n g e b r e t s e n hadde her overtatt presidentplassen.

Hallgeir H. Langeland (SV): Dette er ikkje meint som skuldningar eller som uttrykk for at eg ønsker å skjella ut Arbeidarpartiet, som representanten Konglevoll sa. Eg berre konstaterer at dei premissane som blei lagde i forhandlingane om statsbudsjettet, der Samarbeidsregjeringa, eller Bondevik II, forsøkte å tekkjast Framstegspartiet gjennom å kutta i Kartverket, aksepterte Arbeidarpartiet i neste runde. Og eg synest ein gjorde det for knappar og glansbilete, som me seier i Stavanger, altså for veldig lite.

Dersom SV skulle ha gått inn i eit kompromiss med Samarbeidsregjeringa om Miljøverndepartementet sitt budsjett, vil eg tru at me skulle ha kunna flytta ein god del meir pengar enn det som blei gjort. Likevel meiner eg at ein då måtte ha gått inn og sett på kva ein skulle ha kutta i. Det er det me i SV gjer, bl.a. i Olje- og energidepartementets budsjett; me kuttar ein del i drifta der me meiner det er forsvarleg, og der me veit at det er mogleg å gjera det i samarbeid med fagrørsla.

Svaret på dette er altså kort og greitt: SV er sjølvsgatt opptatt av å koma i posisjon for å få ein skikkeleg miljøpolitikk. Me er ikkje opptatt av å vera med i eit budsjett utan at me får den politikken realisert.

Øyvind Korsberg (FrP): Egentlig hadde jeg mest lyst til å svare på replikken som Synnøve Konglevoll kom med, men det skal jeg ikke gjøre, i respekt for reglementet.

En vesentlig del av unødvendig forurensning i Norge skyldes utslipp fra andre land. SV er ett av mange partier som har vært pådriver for Kyoto-avtalen. SVs begrunnelse har vært at menneskeskapt CO₂-utslipp er forurensning, og at det må være et internasjonalt juridisk regelverk med forpliktelser og straff for de land som bryter dette regelverket. At Kyoto-avtalen medfører ulik økonomisk belastning mellom enkelte land, skal jeg la ligge i denne omgang.

Våre havområder utsettes for forurensning fra Sellafield som direkte kan ramme eksport av fisk og sjømat, noe som vil ha store økonomiske konsekvenser for Norge.

Sellafield-utslippene av technetium er en av de mest skremmende miljøfarene vi står overfor her til lands. Det største problemet med denne typen forurensning er at det nesten ikke er et internasjonalt regelverk, og at det lille regelverket som er, er for svakt. Jeg synes Irlands kamp mot Sellafield-utslippene og manglende gjennomslagskraft synliggjør det på en god måte, der Den internasjonale havrettsdomstol avviser Irlands krav. Etter vårt syn er behovet for å få et juridisk solid regelverk helt åpenbart.

Hvorfor vil ikke SV støtte vårt forslag, forslag nr. 12, om opprettelse av en egen internasjonal særdomstol for miljø saker, underlagt Den internasjonale domstol i Haag?

Hallgeir H. Langeland (SV): Eg lurte ei stund på om Framstegspartiet hadde slutta seg til problemstillinga knytt til klimaavtalen etter at ein hadde følgd forhandlingane på nært hald i Marrakech, men det kom ikkje tydeleg fram om ein hadde gjort det – i alle fall ikkje i dette innlegget. Så eg held framleis dette spørsmålet ope.

Når det gjeld Sellafield, er det klart at bl.a. Høgre sin miljøvernminister har vore med og sytt for å få heva den saka opp nasjonalt og internasjonalt. Det set ikkje minst SV pris på, for det er ei sak me sjølve har jobba med i ti år, òg knytt til Halden, noko miljøvernministeren sikkert vil koma inn på.

For SV sin del er me veldig opptekne av å ha eit internasjonalt regelverk når det gjeld miljø. Det er heilt riktig. Derfor har me Den internasjonale havrettsdomstol. Me jobbar òg for at FN skal kunna etablera system når det gjeld miljø- og miljøforureining – absolutt eit viktig poeng. Det grepet som Framstegspartiet har, *kan* vera eit grep, men eg trur det beste grepet er å ha Noreg inn under FN, som eg ser at bl.a. miljøvernministeren jobbar med i desse dagar.

Ingmar Ljones (KrF): Etter å ha høyrte innlegget frå representanten Langeland, har eg følgjande spørsmål og kommentar: Korleis ville innlegget frå representanten ha vore dersom Samarbeidsregjeringa og komiteen ikkje hadde auka budsjettkapitlet til miljøtiltak med ca. 100 mill. kr i høve til regjeringa Stoltenberg sitt framlegg? Ville det ha vore råd å ha eit endå meir negativt innlegg?

Regjeringa Bondevik II og komiteen har auka løyvingar til satsing på fornybare energikjelder, energiforskning, energiøkonomisering – inklusiv arbeidsvilkåra for Enova, som no skal ta ei skikkeleg utfordring – og kollektivtransport. Eg kan vidare nemna: auka løyving til kalking av vassdrag, til kulturminnevern og til radioaktiv overvaking – som altså kan resultera i at vi endeleg kan få stogga dei livsfarlege utsleppa frå Sellafield – tiltak mot PCB-forureining og tilskot til frivillige miljøorganisasjonar, som gjer ein imponerande innsats. Det siste er ein invitasjon til ein felles innsats innanfor miljøengasjementet – miljøomsyn må nemleg gjennomsyra saksbehandling og tiltak både i offentleg og privat sektor. Og det som er det positive, er at det er ei god, og det er ei riktig, investering.

Har ikkje SV, som har eit sterkt miljøengasjement, oppdaga styrkinga av miljøprofilen i budsjettet? Representanten Langeland har fokusert sterkt på gasskraftverk. Ja, vi må redusera skadelege utslepp ved bruk av naturgass. Det er jo nettopp det Bondevik II-regjeringa går inn for. Det er nettopp det som er hovudpoenget. Ein skal redusera CO₂-utsleppa. CO₂, som er eit problem, kan vera ein viktig ressurs i framstilling av fiskefôr. Og da burde vi stå saman om dette.

Hallgeir H. Langeland (SV): Det er tydeleg at representanten Ljones synest at SV sin kritikk mot Samarbeidsregjeringa blei litt sterk. Men når ein sit i regjering, må ein nok dessverre finna seg i at det er andre som meiner at dei har ein betre miljøpolitikk og klimapolitikk enn det som er mogleg for denne regjeringa å få fram. Det må det vera lov å påpeika.

Då må eg berre innrømma at dersom ein skal ha ein skikkeleg klimapolitikk, startar ein ikkje med å byggja ut Snøhvit, med å byggja eit sterkt forureinande gasskraftverk som slepp ut 0,9 mill. tonn CO₂. Eg kan ikkje skrøyta av det. Eg må peika på at det var noko som Kristeleg Folkeparti for veldig kort tid sidan var imot. At ein så i samarbeid med Høgre forhandlar seg fram til å byggja dette, er Kristeleg Folkeparti sitt ansvar og ikkje SV sitt.

Så må eg få lov til å seia at når det blir sagt at det blir plussa på 100 mill. kr, er det mogleg at det er rett i forhold til eit eller anna budsjett ein eller annan gong, men det som skjedde nå, var at Miljøverndepartementet fekk plussa på 6 mill. kr, bl.a. til kalking, i forhold til Stoltenberg-regjeringa sitt forslag. Altså var det ei mengd tiltak, som Kristeleg Folkeparti og SV kanskje kunne ha blitt einige om var viktige når Kristeleg Folkeparti ikkje sat i regjering, som ikkje blei prioriterte – bl.a. i Hordaland, der eit viktig industrikulturminne i Tyssedal altså ikkje får dei pengane dei treng for å sørgja for ei skikkeleg rehabilitering. Eg kunne nemnt kalking, eg kunne nemnt satsing på Lokal Agenda 21 og på frivillige organisasjonar. Ei mengd tiltak får ikkje ei tilfredsstillande oppfølging. – Men kom igjen, neste runde!

Presidenten: Replikkordskiftet er avsluttet.

Inger S. Enger (Sp): Senterpartiet legger vekt på å føre en miljøpolitikk basert på prinsippet om bærekraftig utvikling. Dette stiller krav til en forvaltning av økosystemene og de økologiske kretsloopene. Enkelte miljøskader vil være uopprettelige. Derfor må det legges vekt på føre var-prinsippet og naturens tålegrense i utformingen av miljøpolitikken.

Senterpartiet mener derfor det er viktig at vi må få en konsekvensutredning av petroleumsvirksomheten i nordområdene. Ny informasjon fra Havforskningsinstituttet tyder bl.a. på at produksjonsvannet har en mye mer negativ effekt på livet i havet enn vi tidligere har trodd. Derfor trenger vi en grundig konsekvensanalyse av petroleumsvirksomheten i nordområdene og en grundig vurdering av og debatt om en slik analyse. Det dreier seg altså

(Enger)

om svært sårbare og svært ressursrike havområder. Nettopp derfor er det vanskelig å forstå at flertallet, regjeringspartiene og Arbeiderpartiet, i budsjettinnstillingen fra energi- og miljøkomiteen har understreket at en konsekvensutredning av petroleumsvirksomheten i nordområdene, ikke må «skape forsinkelser i en naturlig fremdrift». Dermed blir det på et vis hengende i luften om regjeringspartiene og Arbeiderpartiet egentlig vil ta en slik konsekvensutredning på alvor. Det virker som om flertallet mener det skal bygges ut, uavhengig av konklusjonene i konsekvensutredningen. Senterpartiet mener at det er uheldig.

Senterpartiet ønsker å prioritere noen av de særlige utfordringene som distriktene står overfor, og jeg skal nevne tre områder:

Senterpartiet mener at strømprisen skal være mest mulig lik i hele landet. Hadde vi fått gjennomslag for å redusere overføringstariffene med 10 mill. kr, ville det vært et håndslag til folk i de deler av landet med høyere strømpriser som følge av naturgitte forhold og høye overføringskostnader. Dessverre ble det ikke flertall for dette.

Senterpartiet mener videre at dagens forvaltningsregime for ulv bidrar til å skape et økt konfliktnivå mellom næring og ulv, og mellom mennesker og ulv. Det er derfor å beklage at flertallet i energi- og miljøkomiteen ikke var villig til å støtte Senterpartiets forslag om økte bevilgninger til de statlige fellingslagene, slik at skadede dyr kan tas ut fort og effektivt når det er behov for det. Når vi nå får bekreftet at ulven har vandret over fjellet og helt til Sogn og Fjordane, føler vi det uansvarlig at stortingsflertallet fortsatt skyver behandlingen av en ny rovdymelding fram til 2003. Dermed blir rovdypolitikken preget av en etter snar-politikk og ikke en før var-politikk, som vi hadde håpet på.

Stortinget har videre ved flere anledninger pålagt kommunene flere oppgaver i tilknytning til forvaltning av nasjonalparkene. Senterpartiet mener at en slik lokal forvaltning er viktig og riktig. Lokal ressursforvaltning gjør det lettere å se virkningen av personlige og politiske beslutninger. Når staten overfører oppgaver til kommunene, må det også følge midler med, og der svikter det iblant. Det blir derfor galt når flertallet ikke følger opp de økte oppgavene med økte midler. Senterpartiet foreslår i denne sammenheng 2,8 mill. kr mer til lokal forvaltning av nasjonalparker enn det Stoltenberg-regjeringen gjorde. Av disse midlene ville 400 000 kr gått til Dovrefjellrådet. Det er et koordineringsorgan. De resterende 2,4 mill. kr ville vi fordelt på de åtte berørte kommunene, fordelt på fire fylker. I mitt hjemfylke ville f.eks. Lesja og Dovre, som stort sett er nasjonalpark, fått 300 000 kr hver.

Til slutt: I innstillingen argumenterer Fremskrittspartiet, Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, sammen med Senterpartiet, sterkt mot kutt i bevilgningen til Statens kartverk på til sammen 38 mill. kr. Likevel kuttes det like mye på denne posten som det arbeiderpartiregjeringen foreslo å øke bevilgningen med. Det er grunn til å være bekymret for framdriften i digitaliserin-

gen av sjøkartene, men likevel går altså flertallet – Kristelig Folkeparti, Høyre og Arbeiderpartiet – med på dette kuttet.

Til sist skal jeg på vegne av Senterpartiet ta opp forslag nr. 2. De andre forslagene vi er medforlagsstiller til, er tatt opp tidligere.

Presidenten: Representanten Enger har tatt opp de forslag hun refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Øyvind Halleraker (H): Representanten Inger S. Enger fra Senterpartiet er opptatt av lik strømpris, og hun er også opptatt av distriktene.

Jeg vil henlede oppmerksomheten på Senterpartiets hovedprioriteringer. Det heter i en merknad at husholdninger med et forbruk på over 18 000 kWh skal ha en elavgift på 14 øre. I budsjettet, som etter hvert blir vedtatt, legges det opp til en elavgift på 9,6 øre generelt. Det vil altså bety en økning på 4,4 øre for svært mange. Er da dette gjennomtenkt fra Senterpartiets side? Vil ikke dette gi svært uheldige fordelingsvirkninger?

Etter min mening vil dette ramme småbarnsfamilier som har et stort elforbruk, og det vil ramme hus på landsbygda, fordi man her ofte bor i eneboliger snarere enn i leiligheter, som man ofte bor i i tettbygde strøk. Det vil ramme Distrikts-Norge, og jo lenger nord vi kommer, jo hardere rammer det, fordi klimaet er hardere og kaldere. Og det vil ramme de som bor i eldre og trekkfulle hus, som ofte er eldre mennesker. Hvis Senterpartiets mål med dette var å ramme noen hytter på Hafjell, så må vel treffsikkerheten sies å være svært dårlig!

Det andre spørsmålet er: Hvordan kan dette gjennomføres? Det regimet som Senterpartiet her anviser, vil jo være et historisk basert avregningssystem. Hvordan kan dette gjennomføres i et fritt marked hvor man i prinsippet faktisk kan skifte leverandør hver dag?

Jeg håper jeg kan få svar på disse spørsmålene.

Inger S. Enger (Sp): For det første vil jeg si til Halleraker: Hva er umulig i våre dager? Det er klart at det er teknisk mulig å gjennomføre dette med topris på strøm, noe vi altså har stor tro på. Det er flere grunner til det.

For det første er det viktig at en prøver å begrense strømbruken, og det er et bra incentiv å dele elavgiften slik at man ved forbruk under 18 000 kWh har én pris og ved forbruk over har mer. Når representanten her litt lett-vint spør om det er for å ramme hyttene på Hafjell, så er det faktisk ikke det. Det er fordi vanlige familier stort sett ligger på et forbruk rundt 18 000 kWh, og hvis de vil bruke mer, er det mange andre muligheter.

Det ble også uttrykt stor bekymring for store hus på landsbygda – men de har f.eks. ved, og det forurenser ikke mer enn andre ting. Derfor skal det lønne seg å bruke mindre strøm. De som bruker lite, og som er interessert i å spare, skal få betalt for det – for å si det slik – og de som bruker mer, må finne seg i at det skal koste. Det er fornuftig å gjøre det slik, og jeg må si at i valgkampen var dette faktisk noe av det vi fikk mest gjennomslag for.

Folk skjønnte det, folk er interessert i å spare, og folk er ganske miljøbevisste. Da er det veldig fint at en får mulighet til å utføre dette i praksis.

Hallgeir H. Langeland (SV): Eg synest det er kjekt å høyra at Senterpartiet nå er veldig tydelege når det gjeld statleg eigarskap. Det var òg mi erfaring ved slutten av førre periode at dei var tydelege på det, men det var det ikkje alltid like lett å forstå då dei var i posisjon, f.eks. i forhold til Statoil. Eg forstår det slik at Senterpartiet nå er veldig tydelege på at dei ønskjer eit sterkt offentleg eigarskap, og at det som skjer med Kartverket – Senterpartiet si holdning der – er Senterpartiet sin ideologiske profil når det gjeld desse spørsmåla framover.

Me er jo klar over at for SV er det miljøpolitikken som ligg hjartet nærast, men for Senterpartiet har ein inntrykk av at det er grunneigarane som er kjernesaka. Så mitt spørsmål til Senterpartiet er då knytt til barskogvern. SV ønskjer ei like stor satsing på dette som ein har i Sverige og Finland, dvs. at me må auka vernet med ein del prosent. Spørsmålet mitt er: Kva meiner Senterpartiet om ein auke av barskogvernet?

La meg òg hengja på dette med at folk skal ha tilgang til fri natur i forhold til allemannsretten. Blir det ikkje ein konflikt om ein berre skal ha grunneigarane i hjartet og ikkje tenkja på folk flest?

Til slutt: Ulv er noko som Stortinget stadig diskuterer. Av merknaden til Senterpartiet kan det sjå ut som dei ønskjer at dei få ulvane me har, skal skytast omgåande. Kva er Senterpartiet sin politikk når det gjeld ulv og ulveforvaltning?

Inger S. Enger (Sp): Dette var omfattende, og jeg kan ikke skjønne annet enn at Langeland rakk å være innom de fleste av områdene.

Jeg kan bare understreke at vi er for offentlig eierskap når det gjelder bl.a. Statkraft – det var vel det første representanten gikk ut med. Dessuten var det dette med barskogvern, hvor vi alltid talte grunneiernes syn. Slik kan det kanskje virke, men vi vet også hva vi snakker om, fordi veldig mange av oss bor ute i distriktet hvor det faktisk er ganske mye skog. Det er klart at noen partier har vært mer pågående enn andre når det gjelder å øke barskogvernet. Det er faktisk slik at en kanskje har blitt litt gammeldags når en bare vil verne uten å tenke litt i andre baner. Mye av vernet er passivt, og det blir på en måte som et reservat. Derfor burde kanskje prinsippet med «levende skog» kommet sterkere fram i debatten, der man snakker om randsoner, kantsoner, livsløpstre osv. Det er derfor jeg i en merknad i innstillingen sier at en ikke bør utvide barskogvernet før en får den evalueringen som nå – jeg tror det er i januar – kommer fra Miljøverndepartementet og Landbruksdepartementet. Den legger vekt på det biologiske, og da vil en faktisk kunne få se hvordan det står til. Jeg tror at det kunne være en god hjelp for energi- og miljøkomiteen.

Til slutt litt om allemannsretten. Jeg kan klart si til Langeland og andre som måtte bekymre seg for det, at

det ikke er konflikt mellom grunneierne og allemannsretten.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Trine Skei Grande (V): Venstre sa i valgkampen at vi ønsket et regjeringsskifte, bl.a. for å få en mer offensiv miljøpolitikk. Det har vi fått. Samarbeidsregjeringa har markert seg som meget positiv på dette området, og det har kommet en ny giv i norsk miljøpolitikk. Vi har fått en mer offensiv klimapolitikk, jf. miljøvernministerens redegjørelse etter klimaforhandlingene i Marrakech. Vi har fått en klart mer offensiv holdning til britenes utslipp i Sellafield, en problemstilling som Venstre prioriterte høyt ved valget, bl.a. med en landsomfattende underskriftskampanje hvor vi samlet inn over 40 000 underskrifter mot utslippene i Sellafield.

Regjeringa slår fast at det skal legges fram en stortingsmelding om havmiljø, den første i verden i sitt slag. En sak om etablering av et lenge etterlengtet kulturminnefond vil også bli prioritert av Samarbeidsregjeringa. I det budsjettet som skal vedtas i dag, og gjennom andre tiltak, satser Regjeringa betydelig på forurensingsfrie gasskraftverk, med 100 mill. kr over to år, slik at det kan være et berettiget håp om at de skal erstatte de opprinnelige planene om gasskraft med store utslipp av CO₂. Resultatet er ikke gitt, men det er grunn til optimisme, og det er grunn til å berømme Regjeringa for satsingen.

Også andre miljøposter har positive ting ved seg. Vi ser en økt satsing på alternative energikilder, energiøkonomisering, vi ser en økt avsetning på Miljøfondet med 1 milliard kr, og vi får en sterkere satsing på kalking av vassdrag enn det Stoltenberg-regjeringa la opp til, slik at dette viktige arbeidet videreføres. Regjeringas positive holdning til frivillige organisasjoner er også viktig, fordi de er en viktig forutsetning for det folkelige engasjementet Norge trenger for å kalle seg en miljønasjon.

Det er også verdt å nevne Regjeringas miljøatsing på andre områder. På Samferdselsdepartementets budsjett styrkes bevilgningen til kollektivtransport. Det innebærer en økt satsing på T-banen i Oslo, bybanen i Bergen og rabatt for skoleelever og studenter i kollektivtransporten.

Deler av opposisjonen har åpenbart glede av å hevde at denne Regjeringa driver med ren Høyre-politikk eller hopper når Fremskrittspartiet sier hopp. En kunne være fristet til å bruke uparlamentariske uttrykk om slike påstander, men jeg skal nøye meg med å si at det er usaklig. Dette gjelder spesielt det politikkområdet vi diskuterer i dag. Med all respekt for regjeringspartner Høyre, må en vel kunne si at miljøpolitikk ikke har vært hovedsatsingen deres de siste årene. Jeg tar parlamentarisk leder Oddvard Nilsen som sannhetsvitne da han i tiltredelsesdebatten berømmet Venstre og Kristelig Folkeparti for pådriverrollen bak Regjeringas politikk på miljøområdet og når det gjelder bekjempelse av fattigdom. Slik kan samarbeid gi innflytelse og ny giv, også for et miljøengasjement som har ligget latent i Høyre, bl.a. med den nåværende miljøvernministerens tid som leder av Unge

Høyre. Venstre gleder seg over det, og tar gjerne en del av æren for den offensive miljøpolitikken.

Arbeiderpartiet har etter valget tatt sjølkritikk for sin manglende sosiale profil. Vi har hørt mye mindre om det manglende miljøengasjementet. Jeg tar enighet om de foreliggende budsjettkapitlene som et uttrykk for at Arbeiderpartiet også er villig til, når grunnlaget er lagt med en ny regjering, å bevege seg mot en bedre miljøpolitisk plattform som vi kan bygge videre på.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Hallgeir H. Langeland (SV): Det er for så vidt noko me har diskutert tidlegare som eg ønskjer å utfordra Venstre på, nemleg det at Venstre var med i Bondevik I og trakk seg frå regjeringa då ho gjekk av fordi Høyre og Arbeidarpartiet pressa fram ei løysing som gjorde at det kunne byggjast sterkt forureinande gasskraftverk. Nå viser det seg at Venstre, som nå sit i regjering – nokon har gjerne gløymt det – er med på eit løp som betyr at dei vil vera med og statssubsidiera eit gasskraftverk som slepper ut 0,9 mill. tonn CO₂. Samtidig vil Venstre vera med på å byggja ut Snøhvit i eit sårbart område for bl.a. fisket.

I valkampen hørte me ein del om Venstre som miljøparti. Eg må jo seia at det miljølibiet blir temmeleg ruste når dei nå er med på det dei er med på i denne regjeringa. Så spørsmålet til Venstre er: Er det nå blitt god miljøpolitikk å byggja eit sterkt forureinande gasskraftverk som slepper ut 0,9 millionar tonn CO₂?

Siste spørsmålet går på Aksjon Jærvassdraget. Venstre har stått på for at dette dugnadsprosjektet skal få dei nødvendige midlane i eitt år til. Venstre kuttar nå dette. Har representanten ei god grunngjeving for det?

Trine Skei Grande (V): Jeg kommer fra et område der det er Akerselva og andre vassdrag som er innenfor min valgkrets. Men jeg vet da litt om dette Jærvassdraget, fordi det her har vært et stort engasjement hos våre partifolk.

Der hadde Stoltenberg-regjeringa kuttet alt. Vi klarer ikke i løpet av tre uker å få putt inn alt vi kunne ønske, men det ligger nå 1 mill. kr i en annen post som gjør at det prosjektet kan fortsette, og at vi får et visst påtrykk på det, sjøl om vi ikke fikk maksimalt trykk.

Venstre har ikke endret standpunkt når det gjelder gasskraftverk. Og det vi har klart med denne regjerings-erklæringa, er å påvirke forskningen – som vi jo gjør i dette budsjettet – og få i gang et løp for å få forurensningsregler for gasskraftverk. Det er nok en litt større framtidstro i Venstre enn det er i SV på at framtida faktisk kan bringe oss litt videre på bakgrunn av forskning. Vi ønsker å pushe på det, og vi tror at vi faktisk kommer i mål med den politikken som nå ligger i Regjeringas budsjett. Dette er et dramatisk skritt mot en bedre miljøpolitikk enn det Arbeiderpartiet stod for, og den siste ukens race som Arbeiderpartiet har hatt når det gjelder miljøpolitikken, er vel ikke noe som vi skal være veldig glad for. Vi skal være veldig glad for at vi fikk snudd den trenden som der var.

Det er mulig at SVs rustning er noe blankere enn Venstres i forhold til miljøpolitikken, men det er helt klart at Venstres er betraktelig mer i bruk, og vi ser at vi får til mye mer i et samarbeid med Høyre og Kristelig Folkeparti enn det SV har vært i nærheten av å få til i et samarbeid med Arbeiderpartiet.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Rolf Terje Klungland (A): Den nåværende regjeringen har snakket mye om energi- og miljøpolitikk. Faktisk har de også fått forholdsvis god mediedekning på å snakke. Men når det kommer til at vedtak skal fattes – ja da ser en at mediepolitikk er én ting, realpolitikk er noe helt annet.

Nå er jo ikke Regjeringen så gammel, så en skal kanskje ha is i magen når det gjelder politiske resultater. Men det er allikevel viktige signaler som gis i et budsjett fra regjeringspartienes side. Regjeringen har f.eks. erklært at de vil ta norsk gass i bruk til *andre* formål enn produksjon av elektrisitet, må vite. Men hva er Regjeringens realpolitikk på området?

Arbeiderpartiet har tatt energisituasjonen i Norge på alvor. Derfor fremmer vi bl.a. forslag om å etablere et innovasjonsselskap i Grenland for å få fortgang i arbeidet med å videreføre noen av de ressursene vi som land er så heldige å ha. Hva er regjeringspartienes holdning i denne sammenheng?

Jo, igjen ser vi at de velger å snakke i stedet for å handle. Grenlandsområdet er i en spesiell situasjon:

- For det første ligger alt til rette for etablering av et selskap i denne regionen.
- For det andre er det behov for mer gass i området for å sikre en videreutvikling av industrien.
- For det tredje er det aktører som har mulighet og kompetanse for utvikling i regionen.
- Og for det fjerde trenger denne regionen positive signaler *nå*.

Lederen i energi- og miljøkomiteen pekte i en replikk på at da Arbeiderpartiet kom med forslaget, splittet det Telemark-benken. Hva er dette for noe?

Å drive politikk er å ville, og det norske samfunn trenger handling, ikke prek. Men preket til Regjeringen gjelder ikke bare Grenland. I høyeste grad gjelder det også Skogn i Trøndelag eller hele regionen Orkanger–Verdal. Her er det ønske om å legge et gassrør til kommende gasskraftverk med grenrør for annen mulig næringsvirksomhet. Gassrøret må dimensjoneres i forhold til dette. Det er nå røret kan legges mest kostnadseffektivt. Men statsråd Einar Steensnæs skal ha reagert sterkt på press fra NHO i dette spørsmålet. Han liker ikke fremgangsmåten. La oss for regionens beste legge slike prinsipper til side! La oss se litt stort på det, for dette handler om mulighet for utvikling av en hel region.

Fremgangsmåten til Regjeringen må smerte Høyre mer enn noen annen. Partiet som vil kjennetegnes for å støtte næringslivet og for å være det nyskapende partiet, er altså her med på å stoppe næringsutviklingen i en hel

region. Det er med skuffelse vi i Arbeiderpartiet registrerer at regjeringspartiene tar så lett på denne saken.

Representanten Onarheim gav tidligere i dag noen positive signaler i forhold til Skogn. Vi ønsker ham lykke til med arbeidet videre i Samarbeidsregjeringen.

Det er videre bred enighet om at olje- og gassressurserne er nasjonale verdier som skal komme alle i Norge til gode.

Enkelte oljeselskap har nå funnet ut at de skal sentralisere arbeidsplassene. At oljeselskapene krever at en må bo i Stavanger for i det hele tatt å få arbeid, er etter min mening prinsipielt forkastelig. Vi har lovregulering som forhindrer kjønnsdiskriminering. Vi har lovverk som skal forhindre rasediskriminering og vi har lovverk som skal forhindre konkurransevridning. Vi kan bare forestille oss reaksjonene dersom f.eks. Kristiansand by hadde krevd at de som skulle arbeide i byen, også måtte bo der.

Jeg forutsetter at dette vil bli fulgt opp fra Regjeringens side.

E i r i n F a l d e t hadde her overtatt presidentplassen.

Statsråd Børge Brende: Samarbeidsregjeringen vil satse på en offensiv, helhetlig og langsiktig politikk for en bærekraftig utvikling. Tiden er moden for en revitalisering av miljøpolitikken.

Budsjettforslaget er første skritt for å gjennomføre Sem-erklæringen på dette punkt. Miljøtiltakene er økt med om lag 100 mill. kr sammenliknet med arbeiderpartiregjeringens forslag. Vi satser mer på energiforskning, energiøkonomisering, fornybare energikilder og kollektivtrafikk. Miljøfondets andel av Petroleumsfondet er doblet, til 2 milliarder kr. Samtidig foreslo Regjeringen å styrke innsatsen til kalking av vann og vassdrag, kulturminnevern, radioaktiv overvåking og tiltak mot PCB – og tilskudd til frivillige miljøorganisasjoner. Jeg er glad for at flertallet i energi- og miljøkomiteen har beholdt hovedtrekkene i Samarbeidsregjeringens budsjettforslag, men jeg synes at man fra opposisjonens side også kan koste på seg den raushet å innrømme at det ligger 100 mill. kr mer i Samarbeidsregjeringens budsjett til miljøtiltak.

Det er viktig også å innse at dette må ses fra en tverrsektoriell synsvinkel. Det å satse 65 mill. kr mer på samferdsel er viktig for miljøet. Det å satse på enøk er viktig for miljøet. Samlet sett er satsingen 100 mill. kr mer enn det Arbeiderpartiet la opp til. Så ser jeg at enkelte da trekker inn Kartverket, og sier at der er det endringer på 33 mill. kr. Det går ikke på miljøatsingen. Men selv om man skulle ha lagt det inn og trukket det fra 100 mill. kr til miljøet, er det nærmere 70 mill. kr mer til miljøatsingen. Jeg er ikke fornøyd med det, vi hadde halvannen uke på å jobbe med det, men iallfall er det bedre enn det som lå der. Og i tiden fremover skal miljøatsingen bli tydeligere – det er det som ligger i en revitalisering av miljøpolitikken.

Jeg fikk også med meg at representanten Klungland mente at det stort sett var medieopptredener som preget

miljøpolitikken. Han etterlyste en mer aktiv miljøpolitikk, for deretter å snakke kun om tradisjonell industrireising. Jeg hørte ikke ett ord om miljø. Og hva er det da Samarbeidsregjeringen har gjort i løpet av noen få uker? Vi har sagt at vi ikke vil bruke skogforvaltning i CO₂-regnskapene våre i forbindelse med Kyoto. Vi har varslet en tilleggs melding for en mer aktiv klimapolitikk. Vi har tatt tak i Gyrodactylus salaris-utfordringen i Bullaren i Sverige. Vi har tatt et initiativ for å få etablert et internasjonalt panel knyttet til UNEP, FNs miljøorganisasjon. Vi har tatt til orde for at vi også skal få en høykommissærordning i FN knyttet til miljø, for å drøfte miljøproblemerkene internasjonalt. Vi har tatt til orde for at CO₂-frie gasskraftverk skal foretrekkes, gjennom en betydelig stimuleringspakke. Vi har, som jeg har nevnt, lagt inn 65 mill. kr mer til samferdselsbiten. Vi har løftet Sellafield, og vi har til og med satt i gang en utredning i UDS regi i forhold til de rettslige implikasjonene av CO₂-utslipp. Disse initiativene har Samarbeidsregjeringen tatt i løpet av åtte uker. Og jeg synes at man burde vært raus nok til å innrømme at dette selvsagt innebærer et taktskifte i miljøpolitikken, som det er lagt opp til i Sem-erklæringen, og som er meget viktig for oss.

Samarbeidsregjeringen ønsker at Norge igjen skal bli en foregangsnaasjon på miljøområdet. I klimapolitikken vil vi, som nevnt, arbeide aktivt internasjonalt for at Kyotoprotokollen skal tre i kraft, og forsterke innsatsen nasjonalt for at Norge skal oppfylle sine forpliktelser.

Et annet satsingsområde for Samarbeidsregjeringen er et rent og rikt havmiljø. Norge henter årlig ut mangfoldige milliarder kroner av hav- og kystbaserte næringer, og fisk og fiskeprodukter er vår nest største eksportvaregruppe etter olje og gass. Økte bevilgninger til konsekvensutredninger av petroleumsvirksomhet i de nordlige havområdene er et ledd i denne prioriteringen. Samarbeidsregjeringen har varslet at den vil legge frem en egen stortingsmelding om en helhetlig forvaltning av havmiljøet som vil gjøre Norge til pioner på dette området.

I pst. av våre kulturminner går tapt hvert år. For å sikre kulturminner og kulturmiljøer for kommende generasjoner har Samarbeidsregjeringen foreslått økte bevilgninger til kulturminnevern, og vil komme tilbake med en egen sak om å opprette et kulturminnefond.

I dag drøfter vi miljøpolitikken i form av bevilgninger. Det må ikke forlede oss til å se miljøvern først og fremst som en utgiftspost. Miljøvern er investering i fremtiden, i vår egen og våre barns velferd og livsgrunnlag. Miljøvern er ikke tilbakeskuende, men like fremtidsrettet som investering i utdanning og forskning og – for den saks skyld – i det petroleumsfondet vi bygger opp for å sikre fremtidig handlefrihet og velferd.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Sylvia Brustad (A): Jeg har lært meg at når man skal regne, er det en fordel å sammenlikne likt med likt. Jeg synes det regnestykket som miljøvernministeren her presenterte, blir noe underlig når han hevder at de hadde 100 mill. kr mer enn oss til miljøvern.

For det første baserte den nye regjeringa seg på nye anslag som gjorde handlingsrommet større. Det er én forklaring. Men miljøvernministeren kan ikke skrive eller snakke seg bort fra det faktum at den ramma som Miljøverndepartementet fikk stilt til disposisjon etter den vedtatte innstillinga mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene her i huset, var betydelige lavere enn det regjeringa Stoltenberg la opp til på Miljøverndepartementets budsjett.

Så blir altså statsråden kraftig provosert over at Klungland antyder at én ting er å si masse fint om miljøet i media, det er bra, men at det er handling som teller. Og så trekker miljøvernministeren inn her som et eksempel at han nå har ment at når det gjelder skogen i forhold til klima, skal den norske skogen holdes utenom. Jeg vil bare minne om at miljøvernministeren her fra denne talerstolen i sin redegjørelse om klima ikke sa ett ord om det før representanten Brustad utfordret ham på det, hvor han så bekreftet det. Da syns jeg også at den rausheten bør gå begge veier.

Så har jeg lyst til å si: Hvis vi skal lykkes i miljøpolitikken – og det håper og tror jeg, og jeg tror også at det er grunnlag for enighet mellom Arbeiderpartiet og Regjeringa om mye – er vi avhengig av at mange bidrar. Vi er avhengig av at vi får et større engasjement, større forståelse på lokalplan i nærmiljøene for at dette skal lykkes.

Jeg har registrert at kommunalministeren nå har gitt signaler om at prosessen som Stoltenberg-regjeringa la opp til om å delegerer mer makt og myndighet, spesielt innenfor miljøvern, nå er lagt på is. Det mener jeg er meget beklagelig.

Mitt spørsmål til miljøvernministeren blir da som følger: Hvordan har miljøvernministeren tenkt å sikre at vi får et større engasjement lokalt ved bl.a. å delegerer mer makt og myndighet også til kommunene? Og hva er kjøreplanen for å følge opp det som regjeringa Stoltenberg foreslo i oppgavemeldinga, og som et stortingsflertall faktisk har sluttet seg til? For det kan ikke være slik at en regjering plutselig kan legge et stortingsvedtak til side og derved legge prosesser på is. Er også miljøvernministeren enig i at for å lykkes i miljøpolitikken er vi avhengig av at det er mange rundt omkring i kommunene som er opptatt av dette?

Statsråd Børge Brende: Det er et faktum at i Samarbeidsregjeringens budsjettforslag la vi inn 100 mill. kr mer til miljøsatsing. Hvis man ikke erkjenner det, erkjenner man heller ikke at samferdsels- og kollektivsatsing på 65 mill. kr er et miljøtiltak. Det er det. Man erkjenner heller ikke at satsing på energiøkonomisering og forskning på CO₂-fri teknologi er miljøtiltak. Det er det selvsagt. Dette er en helhet på 100 mill. kr. Så kan man selvsagt mene at kuttet på Kartverket skal trekkes fra denne posten. Og det står man selvsagt fritt til å gjøre. Men likevel er det en netto påplussing til miljøarbeidet. Miljøverndepartementets budsjett ble styrket med 6 mill. kr til miljøtiltak. Så er det riktig at i rammen fra finanskomiteen ble dette redusert med 33 mill. kr på grunn av kutt på Kartverket. Det er ingen reduksjon i miljøtiltak. Det er en

reduksjon på Kartverket. Det skal jeg komme tilbake med en full gjennomgang av i forbindelse med revidert, og jeg skal også melde meg tilbake til Stortinget. Men jeg synes man må ha tungen rett i munnen i forhold til hva man her fremstiller det som.

Så tar jeg imot invitasjonen fra representanten Brustad om et samarbeid om miljøpolitikken. Det synes jeg er konstruktivt, og jeg skal legge meg det på hjertet. Men når det gjelder skogforvaltning, at det ikke lenger skal benyttes når vi i første forpliktelsesperiode etter Kyoto skal beregne hva vi i Norge skal forholde oss til, kan jeg selvsagt si at dette ble sagt som en respons på Arbeiderpartiets innlegg i Stortinget i forbindelse med min redegjørelse. Men jeg gjør oppmerksom på at jeg svarte på det spørsmålet 14 dager tidligere i Stortinget, hvor jeg fastslo det samme. Det var en representant fra SV som stilte det spørsmålet, og jeg synes det ville være litt lite raust overfor SV å ikke nevne det. (Presidenten klubber.) Men jeg innrømmer at jeg sa til SV at vi ikke skal benytte oss av «hot air», og jeg innrømmer at jeg sa til Arbeiderpartiet at vi ikke skal benytte oss av «hot air». Vi har derfor enighet på det punktet.

Nå har jeg ikke mye tid igjen til å svare på det siste spørsmålet. Men i forhold til fylkesmannens miljøvern-avdeling vil jeg si at man endrer ikke den politikken som ligger, før Stortinget eventuelt har fattet et nytt vedtak.

Presidenten: Presidenten var litt raus med tiden. Men presidenten regner med at vi kan få komme tilbake til dette i flere innlegg senere i debatten.

Øyvind Korsberg (FrP): I min replikk skal jeg snakke litt om offentlig vekstnæring, og da tenker jeg ikke på Kartverket, men på frivillige miljøvernorganisasjoner.

I dag er det 25 miljøvernorganisasjoner som mottar statlig tilskudd. Et flertall i energi- og miljøkomiteen bestående av Arbeiderpartiet og regjeringspartiene tar nå til orde for å øke rammen for tilskudd til miljøvernorganisasjonene for derved å få flere navngitte organisasjoner med på denne ordningen. Det synes jeg er en merkelig fremgangsmåte, for å si det mildt. Jeg trodde det var mer objektive kriterier som skulle til for å få økonomisk støtte, enn ulike politiske flertall i denne salen.

Prinsipielt mener vi i Fremskrittspartiet at det ikke bør være en offentlig oppgave å gi disse organisasjonene økonomisk støtte. Vi ser helt klart behovet for at organisasjonene er økonomisk uavhengig av staten og parti-grupperinger, og dermed ikke trenger å ta hensyn til hva som er politisk korrekt, og hva et flertall i denne salen måtte mene til enhver tid.

Slik som dagens ordning fungerer, er det store variasjoner i kronebeløpet pr. medlem. Som et eksempel mottar Norges Naturvernforbund med sine 18 000 medlemmer 3 814 000 kr, et snitt på 211 kr pr. medlem. Norges Miljøvernforbund, som har ca. 1 200 medlemmer, mottar 150 000 kr, noe som utgjør 125 kr pr. medlem. Når det blir så store variasjoner pr. medlem, er det ikke til å stikke under stol at noen kan føle seg urettferdig behandlet slik dagens ordning er. Ser statsråden behov for å få mer

objektive og mer like kriterier for tilskudd til miljøvernorganisasjonene, slik at det blir likebehandling av disse?

Statsråd Børge Brende: Litt i forlengelsen av forrige replikk må jeg si at frivillige lag og organisasjoners miljøarbeid også er viktig i forhold til å skape et lokalt engasjement. At vi fra Miljøverndepartementets side har støt-teordninger for disse organisasjonene, tror jeg er avgjørende for å skape økt interesse for miljøarbeid.

Jeg var i den situasjonen at jeg ble invitert til Blekkulf og Rokkerolf for noen uker siden. Da sa en representant fra Blekkulf at de første medlemmene av Blekkulfs Miljødetektiver nå hadde stemmerett ved årets valg; det er unger som har blitt ungdommer, og som har vært opptatt av miljø i en årrekke. Det er klart det preger også litt hvordan man ser på politikken. Så jeg vil videreføre arbeidet med å satse på frivillige lag og organisasjoner, og derfor har jeg lagt inn 2,5 mill. kr mer til dette.

Jeg har notert meg representanten Korsbergs synspunkter knyttet til mer objektive kriterier i forhold til antall medlemmer. Jeg er relativt ny i jobben, så jeg har egentlig ikke gått så dypt inn i akkurat den problemstillingen, men jeg skal ta det med meg. Jeg synes det er et interessant synspunkt, og skal se nærmere på saken.

Hallgeir H. Langeland (SV): Statsråden etterlyste rausheit frå Stortinget i innlegget sitt. Då blei eg litt forundra. For er det noko SV nettopp har lagt vekt på, er det å vera raus i dei kommentarane som me har gjeve i forhold til miljøvernministerens aktivitet. Rett nok har den aktiviteten vore spesielt høg utanlands, men det har blitt sagt frå SV si side at innsatsen har vore bra. Dermed har dette partiet vore raust, slik som statsråden etterlyser. Ein får høyra om det galdt andre enn SV dette her. Mellom anna i forhold til innsatsen i Marrakech, ikkje minst, i forhold til det statsråden har svart når det gjeld skog, og i forhold til at han faktisk klarar å distansera seg frå dei råaste når det gjeld kjøret for bruk av gass på land og når det gjeld bygging av gasskraftverk, synest eg han har klart å halda den profilen. Det er positivt.

Men statsråden må òg tola å bli utfordra på ein del område utan å hengja med leppa! For det er nemleg slik at sjølv om det kan sjå bra ut, er det ein del som ikkje stemmer. Mi hovudutfordring til statsråden blir då: Er det slik å forstå at om han skulle starta med blanke ark når det gjeld klimameldinga, ville han då hatt det sterkt forureinande gasskraftverket i høve til Snøhvit? Er det ein fordel for statsråden å ha det når han skriv klimameldinga si?

Heilt til slutt om kulturminnefond. Er statsråden einig i Rahms vurdering, at dette bør vera oppe og gå innan 1.1.2003?

Statsråd Børge Brende: Først må jeg si at komiteleder Bror Yngve Rahm er en klok mann, og jeg synes man skal legge vekt på det han sier også når det gjelder kulturminnefondet. Så vi skal prøve å gjøre vårt beste fra Regjeringens side. Det er et faktum, som jeg også sa i

mitt innlegg, at 1 pst. av kulturminnene i Norge forsvinner hvert år. Det er en kjempeutfordring å gjøre noe med det, for det er vår kulturarv som på den måten forsvinner.

I forhold til rausheit har jeg ingen problemer med å si at jeg synes SV har behandlet Samarbeidsregjeringen på en veldig skikkelig måte når det gjelder både miljø- og energispørsmål, og på en nyansert måte. Så vi henger ikke med leppa!

Så til spørsmålet om å starte med blanke ark. Det er det jo ingen som gjør når man går inn i en sånn jobb. Vi startet med Sem-erklæringen, som er ganske klar og forpliktende. I Sem-erklæringen står det at man tar til etterretning at Stortinget våren 2000 vedtok at det skal bygges tre konvensjonelle gasskraftverk. Så ligger det også i Sem-erklæringen en åpning for Snøhvit, forutsatt at man forholder seg til normale saksbehandlingsregler. Men utover det blir det ikke bygd konvensjonelle gasskraftverk i Norge. Derfor har vi lagt opp til at det er den CO₂-frie teknologien som skal råde. Dessuten er det lagt opp til betydelige stimuleringsiltak for å få de som har tenkt å bygge konvensjonelle gasskraftverk, i stedet til å bygge CO₂-frie. Der har olje- og energiministeren og jeg hatt en dialog med bransjen, og der etterlyser vi f.eks. Arbeiderpartiets støtte i det arbeidet – det må jeg si. Der tror jeg SV har et poeng.

Vi er ikke interessert i f.eks. å begynne å instruere Statoil om at de skal selge gass til en lavere pris enn det som er markedsøkonomisk. Så jeg mener at denne Regjeringen legger opp til en ansvarlig politikk også innenfor energiområdet som baserer seg på Stortingets vedtak, men som peker fremover i forhold til en CO₂-fri teknologi. Og det synes jeg SV burde verdsette – og det gjør man.

Inger S. Enger (Sp): Statsråd Brende uttrykte i stad at han ønsket rausheit og litt ros kanskje, og jeg ønsker å gi det i den grad han måtte synes at det er hyggelig!

Jeg syns statsråden har vært flink og markerte tidlig en klar og god linje i kampen mot gjenvinningsanlegget for atomavfall i Sellafield. Det er klart at det er et veldig viktig arbeid med tanke bl.a. på de konsekvensene radioaktivitet kan ha for våre havområder.

Åtte uker er kort tid, så på andre områder har ikke statsråden rukket å markere seg så godt ennå, men jeg vil gi statsråden sjansen til å avklare Regjeringens ståsted når det gjelder rovdyrforvaltning. I sin replikk til meg i stad antydet Langeland at Senterpartiet godt kunne tenke seg å skyte all ulv. Slik er det vel ikke, men vi skal ikke undervurdere de konfliktene som knytter seg til forvaltningen av rovdyr. Og vi ønsker en ny rovdyrpolitikk. Vi vil også ha et større uttak – for å være helt åpen på det – av skadegjørende rovdyr.

I forrige stortingsperiode – det var valgkamp, jeg får kanskje understreke det – var særlig representanten fra Høyre i Hedmark en meget aktiv talsmann – jeg hørte ham i flere debatter – for en mer restriktiv rovdyrpolitikk. Det var spesielt med tanke på ulv. Så mitt spørsmål til statsråden blir da: Vil statsråden følge opp det som representanten fra Hedmark forfektet, og vil statsråden

bidra til at Stortinget som folkevalgt organ får ta stilling til forvaltningsområdet for ulv?

Statsråd Børge Brende: Jeg takker representanten Enger for hyggelige ord, som jeg håper jeg kan leve opp til.

Så over til rovdyrforvaltningen. Jeg er glad for at representanten understreker at når SV hevder at Senterpartiet vil skyte all ulv, så er det ikke riktig. Jeg antar at når det ikke er slik, er det fordi man er klar over at Norge har sluttet seg til internasjonale konvensjoner, bl.a. Bernkonvensjonen, som sier at alle land har et ansvar for også å ta vare på utsatte dyregrupper.

Når det gjelder rovdyrforvaltningen, er det et meget vanskelig område. Stortinget har vedtatt at vi skal ha en minimumsbestand av store rovdyr, men samtidig skal vi drive aktiv virksomhet i utmark. At det da skjer ganske utfordrende ting i utmarken, ser vi jo, spesielt om sommeren når sauene er ute og beiter. Det vi fra Regjeringens side vil jobbe videre med, er avbøtende tiltak, knyttet til gjeting, gjeterhunder, inngjerding og alle mulige kreative innspill for å få dette til å gå bedre i hop. Men hvis man fortsatt skal ha store rovdyr, som man er internasjonalt forpliktet til, og samtidig drive aktivt i utmarken, vil det oppstå konflikter. Dem skal vi prøve å begrense mest mulig. Stortinget vil få seg forelagt en egen rovdrymelding i 2003, som vi har startet arbeidet med i departementet. Vi vil ha en åpen linje overfor alle dem som både er berørt og interessert. Det er viktig at man bl.a. jobber med fryktdependende tiltak. Derfor er jeg glad for det initiativet som Arbeiderpartiet nå tok i forbindelse med budsjettet, om økt satsing på det punktet.

Synnøve Konglevoll (A): Først vil jeg til den replikkvekslinga som var mellom representanten Brustad og statsråden, si at det er interessant at punkt 1 i statsrådets skrytliste over hva han har gjort, er at han ikke skal benytte seg av muligheten til å regne opptak av CO₂ i skog i klimaregnskapet, og at det er noe som statsråden kun har sagt noe om i Stortinget på initiativ fra andre partier, og som altså ikke var nevnt med ett ord i statsrådets egen klimapolitiske redegjørelse.

For oss som er opptatt av miljøpolitikk, er det selvfølgelig spennende at vi har fått en miljøvernminister som går offensivt ut. Det gjorde han bl.a. i Stortingets spørretime da representanten Sylvia Brustad tok opp den kraftige utbygginga som har skjedd i strandsonen. Her sa miljøvernministeren: «Allemannsretten er et fundament for friluftslivet i Norge». Det er derfor «viktig å verne om de verdiene som allemannsretten representerer».

Jeg syns det er flott at statsråden er så klar og tydelig. Men når man leser budsjettinnstillinga, ser det ut til at han ikke helt har fått sine partifeller med seg. Blant annet er det slik at Høyre og Kristelig Folkeparti ikke er med på en merknad der vi sammen med SV understreker at «Direktoratet for naturforvaltnings viktigste mål er å bevare biologisk mangfold og å verne og styrke allemannsretten». Det er en merknad som både Høyre og Kristelig

Folkeparti var med på i fjor. Bondevik II-regjeringa foreslo bl.a. et kutt på 6,5 mill. kr til oppkjøp av friluftsområder som skulle komme allmennheten til gode, og i budsjettinnstillinga ville man ikke være med på å understreke betydningen av at det bevilges midler for å tilrettelegge for fiske for allmennheten.

Jeg skal gjerne trå til med store doser nordnorsk raushet her i salen. Jeg håper at dette mulige misforholdet mellom hva statsråden sier og hva man skriver i stortingsinnstillinger, bare er et utslag av at man ennå ikke har fått kommunikasjonslinjene mellom politisk ledelse i Miljøverndepartementet og stortingsrepresentantene helt på plass, men at den kontakten og de kommunikasjonslinjene vil være helt oppe og gå når Stortinget til våren skal behandle stortingsmeldinga om friluftsliv.

Statsråd Børge Brende: Jeg skal nok greie den koordineringen hvis representanten Konglevoll, som er en kjent gasskraftmotstander, greier koordineringen inn mot sin egen gruppe, som nå har et råkjør mot olje- og energiministeren fordi han ikke er villig til å instruere Statoil til å selge gass til under markedspris til Industrikraft Midt-Norge. Det er kanskje det mest forbausende utspill som har kommet fra Arbeiderpartiet under denne debatten. Jeg kunne gjerne tenke meg å få utdypet hvordan man ser på det i et miljøperspektiv.

Når det gjelder Kyotoprotokollen, var vi fra norsk side knallharde på at det ikke skulle skje en uthuling av den da vi var i Marrakech. Dessverre ble det en viss utglidning i forhold til «hot air» og det som går på skogforvaltning. Men det første jeg gjorde da jeg fikk sjansen til å svare på det i Stortinget, var som den første norske miljøvernminister å varsle at Norge ikke vil benytte seg av «hot air»-muligheten, skogforvaltningsbiten, i forbindelse med våre klimaregnskaper fra 2008. Det er et faktum at da jeg varslet om det, hadde ingen andre miljøvernministre vært klare på det tidligere.

Så gjelder det biologisk mangfold og friluftsliv. Det er et satsingsområde for denne regjeringen. Det er riktig at vi satser mer i denne runden på tilrettelegging av nasjonalparker, for det er mange nasjonalparker som ikke er merket på den måten de burde ha vært merket, og vi brukte penger fra oppkjøp til det. Men begge de områdene skal bli prioritert i tiden fremover.

Når det gjelder planlov og strandsone, planlegger jeg i løpet av våren å komme med en egen odelstingsproposisjon med oppfølging av Planlovutvalget, som bl.a. innebærer en innstramming av storsamfunnets syn knyttet til allemannsretten.

Når det gjelder bebyggelse i strandsonen, har også fylkesmennene nå fått beskjed om at man kritisk skal vurdere for hver enkelt plansak som kommer inn, å benytte seg av sin innsigelsesrett når det gjelder bebyggelse i strandsonen. Det har departementet gjort helt klart overfor fylkesmennene. Det vil jeg tro den nordnorske rausheten også vil sette pris på.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Øyvind Korsberg (FrP): Jeg skal starte dette innlegget med å si noen ord om stortingsflertallet, bestående av regjeringspartiene og Arbeiderpartiet, sin behandling av Statens kartverk.

Et samlet kutt på 38 mill. kr på Statens kartverks bevilgninger vil få alvorlige konsekvenser og føre til vesentlige utsettelse i digitalisering av kartgrunnlaget nasjonalt. At Arbeiderpartiet prøver å gi Fremskrittspartiet skylden for kuttet på Kartverket, er rett og slett komisk. Arbeiderpartikuttet vil også medføre en betydelig svekkelse av kompetanseoppbyggingen i Statens kartverk og tap av nødvendige arbeidsplasser, noe som vil ramme hovedkontoret på Hønefoss hardt.

Det er et faktum at kuttene på Kartverket er så kraftige at det krever en ny gjennomgang i forbindelse med revidert statsbudsjett. Hvorfor et flertall bestående av regjeringspartiene og Arbeiderpartiet kutter så mye nå at revidert skal brukes til en redningsaksjon for Kartverket, er for meg uforståelig, men så er jeg heller ikke medlem av de nevnte partiene, heldigvis.

Statens kartverk er også en statlig forvaltningsbedrift som i en del tilfeller opptrer i konkurranse med private firmaer. Det kan derfor ikke være tvil om at dagens ordning er uheldig og uryddig, fordi private aktører møter Statens kartverk både som kunde og som konkurrent.

For å oppnå like konkurransevilkår og unngå uheldige habilitetskonflikter bør etter vårt syn, og tidligere Høyres syn, den forretningsmessige delen av Kartverkets virksomhet omdannes til aksjeselskap og selges. Dessverre får ikke vårt forslag flertall, og denne gangen heller ikke støtte fra Høyre, siden Høyre er i regjering og er imot sine tidligere forslag.

I går kveld hadde næringskomiteen debatt her i salen. Samtlige partier snakket da varmt om oppdrettsnærings mange muligheter og den veksten som måtte komme innenfor denne næringen. Det ble sagt at oppdrettsnærings fremtiden både nasjonalt og ikke minst i distriktene. Det er jeg helt enig i, og derfor er vi i Fremskrittspartiet svært skeptiske til prinsippene om nasjonale laksevasdrag og nasjonale laksefjorder, som vil medføre at store arealer båndlegges og dermed ikke kan brukes til oppdrett.

Tidligere har vi i Fremskrittspartiet tatt til orde for å få bevilgninger til villaksproblematikken på en egen post, uten å få gjennomslag. Denne gangen er det enstemmighet for forslaget, og det er vi veldig glad for. For jeg tror det vil være viktig at tiltakene blir mer oversiktlige, noe som dermed gjør det lettere å budsjettere i fremtiden, og da spesielt langsiktig.

Så får jeg håpe at denne posten ikke lider samme skjebne som posten for kalking, nemlig å bli kuttet hvert eneste år. Like sikkert som kutt er det at noen vil øke bevilgningene, noe som det oftest blir flertall for. Men ikke denne gang. Det er jeg egentlig ikke så forundret over, for det virker nærmest som om kriteriene for å bli miljøvernminister er at det skal kuttes kraftig i bevilgningene til kalking. Det skulle dermed ikke være noen fare for at jeg blir miljøvernminister noen gang – og det har jeg for så vidt aldri hatt noen dagdrøm om heller!

Jeg er likevel skuffet over at stortingsflertallet ikke er i nærheten av å bevilge nødvendige midler til kalking. Det burde være av politisk interesse å bøte på de skadene som forurensing medfører.

Det er et beklagelig faktum at en vesentlig del av forurensingen i Norge skyldes utslipp fra andre land, og i disse tider tenker jeg på Sellafield-utslippene spesielt. Derfor er det viktig at Norge i internasjonale fora arbeider for avtaler som registrerer og begrenser en slik forurensning. Et mål må jo være at erstatningsplikten skal kunne komme til anvendelse. Derfor mener vi at det bør opprettes en egen internasjonal særdomstol for miljø saker underlagt Den internasjonale domstolen i Haag. Dessverre får ikke forslaget flertall denne gang, men vi kommer nok til å fremme forslaget ved senere anledninger. Muli-gens får vi forslaget vedtatt da.

J ø r g e n K o s m o hadde her gjeninntatt presidentplassen.

Ingvild Vaggen Malvik (SV): I energi- og miljøkomiteen valgte regjeringspartiene å danne flertall for budsjettet sammen med Arbeiderpartiet, og jeg har i den sammenhengen lyst til å uttrykke min glede over at budsjettkompromisset i komiteen ikke medførte at Arbeiderpartiet fikk flertallet med på sine merknader om statlig subsidiering av gassrøret til det konvensjonelle gasskraftverket på Skogn. Dette betyr at regjeringspartiene ikke har sluttet seg til Arbeiderpartiets tolkning av Semerklæringen på dette punkt, og det finner vi i SV svært gledelig. Vi i SV ønsker nemlig ikke at staten skal subsidiere et forurensende gasskraftverk på Skogn. Men gleden skyldes også at den kontinuerlige manipuleringskampanjen som har blitt drevet, tilsynelatende ikke har ført fram.

For omtrent to år siden avdekket Adresseavisen et hemmelig gassnettverk i Trøndelagsfylkene. Nettverkets uttrykte målsetting – slik det stod å lese i protokollen fra oppstartsmøtet 29. november 1999, – var å «sikre politisk tilslutning i Stortinget for gassrørledning inn Trondheimsfjorden». Bak dette arbeidet stod selvfølgelig utbyggeren, Industrikraft Midt-Norge, samt NHO. Men i tillegg fant man også sentralt plasserte byråkrater i så vel Trondheim kommune som i Sør-Trøndelag fylkeskommune. Som primær målgruppe for påvirkningen var medlemmene i energikomiteen på Stortinget blitt blinket ut, samt «andre sentrale stortingsrepresentanter med vekt på Trøndelagsbenken».

Arbeidet var planlagt organisert gjennom en «kommandosentral» – etter modell av den som alt var etablert hos Industrikraft Midt-Norge, med en plan for informasjons- og påvirkningsarbeidet.

Organiseringen er kanskje ikke så oppsiktsvekkende i seg selv, men når gruppen i et referat omtaler seg selv som «en ikke-eksisterende gruppe» som bør være «forsiktede med å profilere gruppen i media» blir det hele en smule mer pikant.

I en svært god analyseartikkel har Adresseavisen nylig omtalt disse avsløringene som pinlige. Men enda mer

pinlig mener avisa det er at det finurlige spillet til utbyggeren etter avsløringene faktisk bare har fortsatt:

«Vi er vitne til et drama fra virkelighetens verden som overgår all verdens «realityfjernsyn». Regien står maktmennesker for. De som har ett overordnet mål; å få sin vilje gjennom på egne premisser. Vi har sett at de bruker de virkemidler som anses tjenlig, inkludert forsøk på manipulering av opinionen og brutalt press på myndighetene. I deres øyne er målrettet bruk av medier en rettighet. I kulissene applauderer lokalpolitikkerne heftig.»

Her står en forhenværende fylkespolitiker fra Sør-Trøndelag som ikke har applaudert. Og jeg har stor forståelse for at olje- og energiministeren i forrige uke ble indignert over at direktøren i Industrikraft Midt-Norge gjennom direkte press forsøkte å tvinge fram løfter om statlige subsidier. Jeg har selv mange ganger latt meg provosere av de metodene som er blitt tatt i bruk, og det skitne spillet som er blitt drevet for å få realisert dette prosjektet. Det faktum at Arbeiderpartiet opptrer som villige lakeier for kapitalkreftene, i dette tilfellet også et av USAs største energiselskaper, Mirant, er beklagelig, og jeg synes at Arbeiderpartiet burde gå litt i seg selv i denne saken og stille seg spørsmålet: Er det virkelig verdt prisen?

Arbeiderpartiets miljøpolitikk er en skandale, og mange har forlatt partiet av den grunn – meg selv inkludert. Dersom industrilobbyen skulle lykkes, vil det bety at utslippene av klimagasser bare på Skogn vil øke med 2,2 mill. tonn CO₂ årlig.

Jeg synes det er på sin plass å illustrere hvilke mekanismer og motkrefter som faktisk må overvinnes dersom vi skal klare å redusere utslippene av klimagasser. Og jeg er ikke så naiv at jeg tror at historien om lobbyarbeidet for gasskraftverk på Skogn er enestående i norsk sammenheng. Det spesielle med denne historien er at den ble offentlig kjent. Det tegner seg et bilde av «en oppsiktsvekkende mangel på forståelse for demokratiske prosesser – inkludert åpent spill». Det er i lys av dette at Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiets merknader om statlig støtte til gassrørledning til Skogn bør leses.

Vi som er opptatt av å redusere klimagassutslippene, kan konstatere at denne gangen gikk det bra. Men nå spørs det om statsråden i fortsettelsen klarer å stå imot Arbeiderpartiet og de amerikanske kapitalkreftene. I så fall vil mange av dem som verden over rammes av klimaendringer, ha grunn til å være takknemlige.

Statsråd Einar Steensnæs: Olje- og gassvirksomheten genererer i dag store inntekter for det norske samfunnet – spesielt i form av inntekter fra salg av olje og gass, men også gjennom ringvirkningene virksomheten skaper for norsk næringsliv. Sem-erklæringen slår fast at

«det er viktig å sikre at petroleumssektoren blir en vesentlig bidragsyter til finansiering av velferdssamfunnet og til industriell utvikling i hele landet også i fremtiden».

Petroleumsressursene på norsk sokkel har lagt grunnlaget for utviklingen av den norske olje- og gassnæringen. Næringen er i dag Norges største industri og har et

svært høyt kompetanse- og teknologinivå. Næringen sysselsetter i overkant av 70 000 personer og skaper betydelige ringvirkninger for annen norsk industri, både i form av store innkjøp og i form av teknologisamarbeid.

Det er fortsatt et stort potensial for olje- og gassvirksomhet på norsk kontinentalsokkel. De forventede gjenværende petroleumsressursene utgjør mer enn 10 milliarder Sm³ oljeekvivalenter. Til sammenligning har vi i løpet av 30 år med produksjon på norsk sokkel hentet ut rundt 3 milliarder Sm³. Dette viser oss at vi fortsatt bør ha et langsiktig perspektiv på norsk olje- og gassvirksomhet.

Prognosene viser at Norge har et potensial for ytterligere 50 år med oljeproduksjon, mens gassproduksjonen har et tidsperspektiv på hele 100 år. Dette gir oss store muligheter, men også et tilsvarende stort ansvar.

Ressursene på norsk sokkel gir muligheter for videreutvikling av den norske olje- og gassnæringen. Vi er avhengig av kompetansen som er bygd opp i den norske olje- og gassindustrien for å utvikle dette ressurspotensialet. Vi ser i tillegg et betydelig verdensmarked for olje- og gassrelaterte produkter, hvor det er store muligheter for norske selskaper.

Teknologi er den viktigste drivkraften for utviklingen av petroleumsvirksomheten. Forskning og utvikling er avgjørende for at vi også i fremtiden kan utvinne petroleumsressursene mest mulig effektivt og miljøvennlig. Økt satsing på utvikling av teknologi i olje- og gassnæringen kan dessuten bidra til å øke statens fremtidige inntekter fra virksomheten.

Ansvaret som hviler på oss som har fått disse enorme ressursene utenfor kysten vår, ligger i å utnytte og forvalte ressursene godt og fornuftig, til glede for oss og for kommende generasjoner. Og ansvaret ligger i å verne om miljøet, unngå uheldige klimaendringer og bruke vår teknologi og kunnskap til å forebygge konflikter med fiske-riinteresser og det maritime miljøet for øvrig.

Jeg har merket meg at komiteen er opptatt av å styrke sikkerheten på norsk sokkel. Det er jeg glad for. Komiteens flertall bevilger 2 mill. kr utover Regjeringens forslag for å bidra til dette, mot tilsvarende kutt på andre poster. Jeg vil sikre at disse midlene plasseres innenfor Oljedirektoratets budsjett i tråd med flertallets målsetting.

Regjeringen mener Norge har mye å tjene på å være internasjonalt ledende i arbeidet med å utvikle produksjon av gasskraft uten utslipp av CO₂. Vi øker derfor satsingen på forskning knyttet til renseteknologi for gasskraft. Samlet ble det foreslått en økning på 30 mill. kr over Olje- og energidepartementet og Miljøverndepartementets budsjetter. Dette innebærer en betydelig styrking av innsatsen på dette området. Jeg registrerer at det er bred støtte for dette i komiteen.

Regjeringen vil legge fram en strategi for innenlandsk bruk av gass. Når det gjelder spørsmålene knyttet til organiseringen av arbeidet med innenlandsk bruk av gass, viser jeg til Stortingets vedtak i forbindelse med forslaget avsendt fra Odelstingets behandling av Innst. O. nr. 59 for 2000-2001:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med en vurdering av hvem som skal ha ansvaret for å følge opp den nasjonale gasstrategien i forbindelse med behandlingen av den varslede stortingsmeldingen om naturgass.»

Som komiteen peker på, er det på dette området viktige problemstillinger knyttet til infrastruktur, til ny teknologi og til organisering. Regjeringen vil legge opp til en bred drøfting av disse problemstillingene i tråd med komiteens merknader.

Samarbeidsregjeringen vil føre en framtidsrettet energipolitikk. Norge bør kunne ta mål av seg til å bli Vest-Europas ledende energiprodusent. Vi har spesielle forutsetninger både når det gjelder olje og gass, vannkraft, bioenergi og vindkraft. Men vi har likevel langt igjen før vi har utnyttet dette i vår egen energiforsyning til å sikre oss en trygg, fleksibel og miljøvennlig energiforsyning.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Sylvia Brustad (A): Vi har, som statsråden også var inne på, i Norge produsert naturgass for eksport i 24 år, og vi har etter hvert vokst til å bli den tredje største produsenten av naturgass i Europa. Samtidig er vi den største eksportøren av gass utenom Russland. Det virker som om det er ganske bred enighet mellom Arbeiderpartiet og regjeringspartiene om at det er et potensial for økt verdiskaping. Og kanskje særlig nå, når deler av industrien vaker, bør vi ta sikte på å anvende en viss mengde tonn av naturgassen innenlands, og det er noe som etter Arbeiderpartiets mening bør skje rimelig raskt.

Vi skiller imidlertid lag når det gjelder Arbeiderpartiets forslag om et selskap for å styrke innovasjon og utvikling av miljøvennlig teknologi, som vi mener bør ha fire satsingsområder: etablering av et pilotanlegg for forurensningsfrie gasskraftverk innen 2005, naturgass som bru til framtidige hydrogensamfunn, teknologiutvikling og utvikling av moderne infrastruktur. Vi foreslår at dette legges til Grenland, og jeg stiller meg litt undrende til at regjeringspartiene i denne omgangen ikke vil stemme for det forslaget. Når vi ønsker å legge det til Grenland, er det jo fordi det der er en sterk industrikonsentrasjon, det er stor kompetanse, det kan bidra til å fornye og opprettholde et industrimiljø som i dag er i vansker, og det er råstofftilgang mv.

Jeg har imidlertid hørt i debatten at både representanten Onarheim og i og for seg Rahm har sagt at hvis Regjeringa kommer tilbake med et forslag om Grenland, så skal ikke representantene motsette seg det – hvis jeg har forstått det riktig. Jeg håper også at representantene jobber for at det faktisk kommer til Grenland. Men mitt spørsmål er: Hva mener egentlig statsråden om Arbeiderpartiets forslag? For så vidt jeg husker, gav statsråden positive signaler til et slikt selskap i Grenland på en konferanse vi var på i Bergen for kort tid siden. Eller tenker statsråden på å dele opp dette i flere miljøer? Det er noe Arbeiderpartiet vil advare mot, fordi Norge er et lite land, hvor vi trenger sterke miljøer som ikke er spredt på for mange plasser.

Statsråd Einar Steensnæs: Jeg tror jeg vil begynne med å si at det viktigste vi kan stå sammen om i denne debatten i dag, er det som går på å bruke naturgassen som en mulighet for verdiskaping og tilsvarende inntekter for fedrelandet, og dessuten å bruke dette til å styrke arbeidsplassene langs kysten der hvor det er naturlig å ta inn naturgassen. Og i den forbindelse vil innovasjon og utvikling av ny teknologi være en viktig del av den satsingen som må gå sammen med dette programmet for økt bruk av naturgass i Norge.

En annen viktig oppgave er å se til at vi får lagt en infrastruktur som gjør det mulig å komme inn med naturgassen på de stedene langs kysten vår som vi tilrettelegger for.

Et tredje punkt jeg også har lyst til å nevne, er det som går på kommersialisering og informasjon. Det er åpenbart slik at Norge har liten tradisjon og informasjon når det gjelder ulike anvendelser av naturgass. Og en viktig del av en strategi for økt bruk av naturgass er at en også satser på økt informasjon.

Alt dette er forhold som vil bli tatt opp i den bebudede gassmeldingen, og der vil det også bli gitt en anbefaling om hvordan disse oppgavene skal organiseres, hva enten det blir ett eller flere selskaper eller sentre.

Arbeiderpartiet gjør det til et hovedpoeng i denne debatten å allerede nå kunne fastslå at dette skal ligge på et bestemt sted, altså Grenland. Jeg vet ikke om det er det aller viktigste, men det er selvfølgelig viktig for Grenland, og det er viktig for de andre områdene i landet som har tilsvarende ambisjoner. Jeg har lang nok erfaring i Stortinget til å forstå at Stortinget skal få lov til å få innflytelse på det og avgjøre det, men jeg tror det vil være klokt å avvente lokaliseringsvedtaket til stortingsmeldingen foreligger.

Øyvind Vaksdal (FrP): I Dagens Næringsliv fra i går kunne man lese følgende: «Statkraft rykker frem mot monopol.» Ifølge avisen vil Statkraft direkte og indirekte få kontroll med over halvparten av norsk kraftproduksjon dersom de siste planer om oppkjøp i Trøndelag går gjennom.

Fremskrittspartiet har tidligere flere ganger advart mot denne utviklingen, som er klart konkurransehemmende og til sjuende og sist vil gå ut over strømkundene. Stortingsflertallet, som bestod av Arbeiderpartiet, SV og Senterpartiet, partier som ikke lenger har flertall i denne sal, vedtok i vår å tilføre Statkraft i alt 16 milliarder kr i form av kapital og økte låne- og garantirammer. To av de nåværende regjeringspartiene, Høyre og Venstre, stod sammen med Fremskrittspartiet og delte vår bekymring for utviklingen, og statsrådets eget parti gikk inn for et lavere beløp. Jeg utfordret statsråden på disse spørsmålene i muntlig spørretime for noen uker siden, uten at han delte vår og strømkundenes bekymring over utviklingen. Jeg vil derfor spørre ham om han nå, etter den siste dramatiske utviklingen, har sett lyset – bokstavelig talt – og vil vurdere å gripe inn overfor Statkraft og sørge for at de tar sine eventuelle ekspansjoner utenfor Norge, slik at vi slipper denne uheldige konkurranse- og monopolsituasjonen.

sjonen. For jeg regner selvfølgelig med at han er enig med sin statsrådkollega Victor Norman, som i dagens utgave av nevnte avis sier at vi skal ha et fungerende konkurransemarked på kraftsektoren.

Statsråd Einar Steensnæs: Først kan jeg for ordens skyld si meg enig med min regjeringskollega, konkurranseministeren, i at det er viktig at vi har et velfungerende kraftmarked, og at dette kraftmarkedet fungerer slik at det blir til beste for sluttbruker, enten det gjelder industri eller private husholdninger.

Jeg har også i den muntlige spørretimen som representanten Vaksdal refererte til, sagt at jeg for min del vil mene at det er uheldig dersom vi får en tilnærmet monolitisk struktur i det norske kraftmarkedet, hvor én kraftleverandør får anledning til å spille en dominerende rolle og kan bestemme noe av prisstrukturen i markedet. Samtidig er vi klar over at vi har et nordisk kraftmarked, en kraftbørs, slik at prisen vil bestemmes på en annen måte enn ved kraftselskapene. Det vil være konkurranse. Det er for så vidt også viktig å følge opp det som Sylvia Brustad tok opp i den samme spørretimen, nemlig mulighetene for sluttbruker til å endre kraftleverandør dersom man er misfornøyd med prissettingen til selskapet som leverer kraft.

Jeg synes også det er viktig for meg som olje- og energiminister, som foreløpig har ansvar for eierskapet til Statkraft, å forholde meg ryddig til konkurransereglene. Det er det Konkurransetilsynet som steller med, og Konkurransetilsynet sorterer under en annen statsråd. Men mitt utgangspunkt er at vi skal ha et sammensatt kraftmarked hvor det er ulike aktører som skal tilby. Det er på den måten vi oppnår et mest mulig velfungerende kraftmarked til beste for kunden og for sluttbruker. Statkrafts størrelse må selvfølgelig vurderes i en slik sammenheng.

Ingvild Vaggen Malvik (SV): Olje- og energiministeren har de siste ukene figurert flittig i Adresseavisen i forbindelse med gasskraftsaken på Skogn. Som jeg sa i mitt innlegg, er den saken som er blitt rullet opp, blitt karakterisert som en forhåpentligvis sjelden historie i norsk hverdag. En sammenhengende manipuleringskampanje og utøvelse av brutalt press overfor sentrale myndigheter er det som har foregått. Jeg har derfor stor forståelse for at olje- og energiministeren i forrige uke ble nokså provosert over at direktøren i Industrikraft Midt-Norge gjennom direkte press forsøkte å tvinge fram løfter om statlige subsidier. Adresseavisen skrev sågar at statsråden var rasende.

Jeg er veldig glad for at statsråden har fått et innblikk i hva slags metoder som har vært benyttet, både nå og tidligere, for å få realisert dette prosjektet. Jeg har litt kjennskap til det. Jeg er fra regionen, og jeg har vært fylkespolitiker i Sør-Trøndelag. Jeg er ikke så naiv at jeg tror disse historiene om at lobbyarbeidet for gasskraftverket på Skogn er enestående. Det spesielle er avsløringene.

Jeg er veldig glad for at Regjeringen nå ønsker seg en ryddig rekkefølge i denne saken, nemlig at man først vil se det i en større sammenheng når det gjelder den bebudede

stortingsmeldingen om bruk av naturgass. Det gikk bra i budsjettet for 2002, men nå spør det om statsråden i fortsettelsen klarer å stå imot dette råkjøret. Det håper jeg av hele mitt hjerte at han klarer. Jeg vil derfor få lov til å spørre statsråden: Er det aktuelt for Kristelig Folkeparti og olje- og energiministeren at fossil energi blir subsidiert sterkere og med mer penger enn fornybar energi? Hva er Regjeringens og Kristelig Folkepartis oppfatning om den saken?

Statsråd Einar Steensnæs: Regjeringen er positiv til økt bruk av naturgass i Norge som har en miljøvennlig tilnærming. Det er essensen i Sem-erklæringen.

Så har Stortinget bedt om å få seg forelagt en stortingsmelding om hvordan dette skal implementeres, hvor jeg, som jeg sa i en tidligere replikk, vil ta opp finansieringsordningene og regelverket. Jeg vil der ta opp prioriteringen mellom ulike konkurrerende tiltak, for å si det slik. Her er kreativiteten i fedrelandet veldig stor, og det er bra. Men det er klart at her er det også behov for å prioritere, og å kunne sette de ulike tiltakene i rekkefølge.

Jeg mener og har ment at det vil være helt uforsvarlig og heller ikke i tråd med Stortingets intensjoner om man nå, før vi har lagt fram en slik gassmelding, skulle ta konkret stilling til enkeltprosjekter med statlig bidrag, som i Skogns tilfelle. Det beløper seg til flere hundre millioner kroner. Det ville være uforsvarlig. Når jeg blir presset på det, reagerer jeg. Om jeg ikke akkurat ble rasende, som jeg ble sitert på i Adresseavisen, kan jeg bekreftede at jeg var rimelig kontant i forhold til det jeg der ble utsatt for. Det går ikke an å presse Regjeringen eller statsråden for en avklaring før Stortinget har gitt sitt besyv med i hvordan denne politikken skal utformes.

Søknaden fra Skogn er heller ikke den eneste søknaden som foreligger. Det er flere som er interessert i å melde seg på i den politikken som vi har annonsert i Sem-erklæringen. Derfor mener jeg at det eneste forsvarlige og riktige må være å avvente Regjeringens vurdering i stortingsmeldingen. Så kan Stortinget ta stilling og bestemme politikken på dette viktige området. Men Sem-erklæringen står fast. Regjeringen vil bidra til å medfinansiere miljøvennlige tiltak i anvendelse av naturgass i landet.

Inger S. Enger (Sp): Spørsmålet om oljeboring i nordområdene er vanskelig, særlig i forhold til hvilke konsekvenser det har for havmiljøet. Det er spesielt to forhold som er til stor bekymring når det gjelder leteboring i nord. Det ene er spørsmålet om hvilke virkninger miljøskader kan få i et så sårbart område som det her er snakk om. Det andre er nye opplysninger om at produsert vann fra oljevirkningen har en langt større negativ effekt på havmiljøet enn vi trodde tidligere.

Hele komiteen er opptatt av bedre konsekvensutredninger knyttet til videre leteboring i Barentshavet. Det er bra. Hvilken faktisk betydning slike konsekvensutredninger vil få, er det imidlertid større usikkerhet om. Regjeringspartiene sier i innstillinga at slike konsekvensutredninger ikke må forsinke den naturlige framdriften av et

felt. Og hvis jeg oppfattet representanten Onarheim rett i dag, ble det inntrykket forsterket.

Om man vil ha slike konsekvensanalyser, må man ta det på alvor. Det må ikke være slik at man skal bygge ut nærmest uavhengig av hva konklusjonene i miljøutredningene blir. Det må ikke bli slik at hensynet til såkalt naturlig framdrift av et felt gjør at man ikke tar hensyn til de konklusjoner og forslag til tiltak som kan ligge i en konsekvensutredning. Mitt spørsmål til statsråden blir: Hvor alvorlig vil Regjeringen faktisk ta konklusjonene i konsekvensutredningen, og er man også villig til en åpen vurdering av Snøhvit-utbyggingen i forhold til konklusjoner i konsekvensutredningen?

Statsråd Einar Steensnæs: Representanten Enger peker på en rekke forhold knyttet til oljeboring i de nordlige havområdene som Regjeringen vil ta hensyn til. Det er viktig at man ikke går fortore fram enn at man vet at man har kontroll, både i forhold til utslipp og i forhold til effekten på fiskeriressursene våre. Derfor er det i Sem-erklæringen lagt til rette for at en klarer et navngitt prosjekt, nemlig Snøhvit – dersom de uttalelser som kommer fra de sakkyndige instansene, ikke skulle indikere noen annen beslutning. Så langt har vi ikke støtt på det i departementet. Så er det en type «time out» da en vil gjennomføre en konsekvensutredning for helårig petroleumsvirksomhet i de nordlige havområdene, fra Lofoten og nordover, som det står i Sem-erklæringen, før en går videre på nye prosjekter. Dette er et uttrykk for at Regjeringen ønsker å ta hensyn til de forhold som representanten Enger tok opp. Jeg kan bekrefte at dette vil vi ta alvorlig.

Jeg ser av merknaden i innstillingen at man ønsker å ha en best mulig framdrift på ytterligere prosjekter i nordlige havområder. Det vil vi bidra til, men ikke la det gå på bekostning av de nødvendige undersøkelser som vi trenger for å forsikre oss om at denne petroleumsvirksomheten ikke vil gå ut over verken naturen, de klimaforpliktelsene vi har inngått, eller de viktige fiskeriressursene som har så stor betydning for bosetting og verdiskaping i denne delen av landet.

Rolf Terje Klungland (A): Regjeringspartiene har forsøkt å holde flagget høyt når det gjelder å ta vare på de svakeste i samfunnet. Det er selvfølgelig prisverdig nok. Når jeg likevel velger å starte min replikk til statsråden med dette, har det sammenheng med en utvikling på arbeidsmarkedet offshore som Arbeiderpartiet ikke liker, og som vi mener at Regjeringen kan påvirke.

Arbeidsgivers styringsrett er udiskutabel. Når man har tatt imot et arbeid, skal man forholde seg til de avtalene som er inngått, i den tiden arbeidsgiver disponerer. Noe helt annet blir det når oljeselskapene dikterer. For i det hele tatt å kunne ta arbeid skal fritid, bosted og mulighet til å få lærlingkontrakt reguleres av oljeselskapene. Jeg har tidligere spurt statsråden om dette i en annen replikk, og han viste da til at det skulle være en avtale mellom partene. Men nå viser det seg at det er en umulig oppgave å få til en avtale mellom partene i forhold til dette. Det er altså et diktat fra oljeselskapene. Jeg tillater meg derfor å

spørre statsråden om han mener at det fortsatt skal være slik at man skal kunne ta arbeid i oljesektoren uavhengig av bosted.

Da, president, har jeg 25 sekunder igjen!

Presidenten: 22.

Statsråd Einar Steensnæs: Det er riktig at representanten Klungland har interpellert meg om dette tidligere. Jeg har vel neppe noe annet svar i dag enn det jeg gav tidligere. Men jeg har forståelse for at det reageres på den type betingelser, som skulle diktere arbeidstakerne i et selskap å bosette seg i bestemte områder for å kunne få et tilsetningsforhold. Hvis dette skulle være tilfelle – jeg må få tilføye det, for jeg kjenner ikke til de forholdene som representanten Klungland nå tar opp – i den form som man nå har gjort rede for, må jeg nok si at det forbauser meg. Det er iallfall ikke i tråd med slik vi antar at arbeidstakers rettigheter skal ivaretas i et forhold mellom arbeidsgiver og arbeidstaker. Men jeg synes rett adresse for den type uakseptable betingelser, om de skulle forefinnes, selvfølgelig må være arbeidstakers organisasjon. Hvis dette er utformet på den måten som representanten Klungland refererer til, kan jeg ærlig talt ikke begripe at dette tema ikke allerede har vært meget godt belyst av fagbevegelsen. Jeg kjenner fagbevegelsen såpass godt at jeg vet at når de først setter sine ressurser inn på å endre noe som er uakseptabelt, vil de lykkes.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Synnøve Konglevoll (A): I Stoltenberg-regjeringas budsjettforslag er det økt satsing på miljø innenfor flere viktige områder.

For det første har Arbeiderpartiet lagt til rette for en kraftig økning av satsinga på biologisk mangfold. Vi har foreslått en økning innenfor barskogvernet på over 40 milliarder kr, som gjør at man kan sikre fremdriften i barskogplanen. Fremdriften i nasjonalparkplanen er også sikret gjennom at tilsagnsfullmakten er økt. Det viktigste grepet fremover for å sikre det biologiske mangfoldet er innføring av et nytt kunnskapsbasert forvaltningssystem, som vi har foreslått i stortingsmeldinga om biologisk mangfold, som skal behandles til våren i Stortinget. Som et ledd i dette har Arbeiderpartiet foreslått en økning på 9 mill. kr til overvåking, kartlegging og oppfølging.

Allemannsretten er et fundament for friluftslivet i Norge. Her skjer det nå en utvikling, spesielt innenfor strandsonen som gjør at det er et stort behov for å øke satsinga på oppkjøp av friluftsområder som bør komme alle til gode. Totalt sett har Arbeiderpartiet foreslått en økt satsing på friluftsliv med 16 mill. kr.

Et tredje satsingsområde er økt trygghet og beredskap langs kysten. Det er en samlet økning i regjeringa Stoltenbergs statsbudsjett på 70 mill. kr innenfor dette området – 35 av dem på Miljøverndepartementets budsjett.

Det som er den største nye satsinga i budsjettforslaget, er tilskudd til nikkilverket på Kola. Dette er en oppfølging av et arbeid som ble startet for flere år siden, og som

nå følges opp med bevilgninger. Dette er en viktig miljøsak i Barentsregionen, og som i Norge har størst betydning for Finnmark.

Et femte satsingsområde er kulturminnevernet. Arbeiderpartiet er for oppretting av et kulturminnefond. Når det ikke er kommet på plass ennå, mener vi det ville vært riktig å komme i gang med å få erfaringer med samarbeid mellom private eiere og det offentlige. Vi må bare konstatere at det ikke var flertall for vårt opplegget i Stortinget, men at Arbeiderpartiet er med og danner flertall for en generell styrking av Riksantikvaren.

Overgangen fra en arbeiderpartiregjering til en Høyre-dominert Bondevik-regjering innebærer et kutt i Miljøverndepartementets budsjett. Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre har med subsidiær støtte fra Fremskrittspartiet fått vedtatt en ramme som er 36,5 mill. kr lavere enn det Arbeiderpartiet foreslo.

Dette er et kutt i Miljøverndepartementet sitt budsjett som vi mener er svært uheldig. Likevel har Arbeiderpartiet valgt å inngå et kompromiss med regjeringens partiene om justering av enkelte poster. Og når det gjelder Statens kartverk, ber et flertall i Stortinget Regjeringa komme tilbake i revidert nasjonalbudsjett. Utover det har vi altså fått gjennomslag for hovedtrekkene av de viktige satsingsområdene som vi foreslo. En grunn til at vi valgte å inngå et kompromiss, er at vi fryktet at et samarbeid med Fremskrittspartiet ytterligere ville svekke områder som vi er opptatt av, f.eks. oppkjøp av friareal, barskogvern og Lokal Agenda 21. Derfor er vi glad for at vi på en del viktige områder har fått frem økninger i et samarbeid med regjeringens partiene, bl.a. i forhold til Lokal Agenda 21 og miljøarbeidet i kommunene, i forhold til arbeidet med lokale klimahandlingsplaner, i forhold til forskningen på NINA og Polarmiljøsenteret i Tromsø – og Arbeiderpartiet og Regjeringa har funnet sammen i rovdyrpolitikken i en økt satsing på fryktedpende tiltak, med bakgrunn i de gode erfaringer vi allerede ser der disse tiltakene er satt i verk.

Til slutt er det en sak jeg spesielt vil nevne. I august i år lanserte tidligere miljøvernminister Siri Bjerke en pakke med ulike miljø- og kulturtiltak for Groruddalen på til sammen 25 mill. kr over flere departementers budsjett. De utfordringene som finnes i Groruddalen, gjør at det er viktig at disse tiltakene følges opp, og jeg forutsetter at den nye regjeringa gjør det.

Siri A. Meling (H): Vi har i alle generasjoner levd av og med havet. I tidligere tider var havet et spiskammer og representerte en god attåttnæring for mange husholdninger langs kysten, ofte i kombinasjon med jordbruk. I dagens foredlede utgave av vårt land fremstår Norge med sine store olje- og gassreserver som en av verdens fremste energileverandører. Vi er videre en av de største fiskerinasjoner, både gjennom fisk fanget i havet og gjennom en stadig økende havbruksaktivitet. I tillegg er vi ikke minst en av verdens dominerende sjøfartsnasjoner – alt dette med utgangspunkt i vår beliggenhet ved havet.

Derfor er det viktig og riktig at Samarbeidsregjeringa fokuserer sterkt på et rent og rikt havmiljø. Spesielt

er Norge som fiskerinasjon avhengig av både renhet og rikdom i havmassene. Norsk sjømat har renhet som et av sine viktigste kjennetegn og et varemerke i konkurranse med andre lands produkter. Som følge av bl.a. dyresykdommer i Europa er forbrukernes bevissthet rundt renhet og matsikkerhet økt kraftig. Dette tjener interessene til oss som fiskerinasjon.

I dag er renheten og vårt biologiske mangfold i havet truet fra flere hold. Skipsuhell langs kysten minner oss stadig om vår egen sårbarhet. Navn som «Green Ålesund» og «John R.» gir påminnelser om dette, for ikke å snakke om den russiske tankeren «Kaliningrad», som i begynnelsen av juli i år drev relativt ukontrollert utenfor kysten av Troms med 17 500 tonn råolje om bord.

Sårbarheten vises også i vår egen avhengighet av andre lands politikk. Deres beslutninger får innflytelse på våre havområder – på vårt biologiske mangfold og renheten. Kikker vi mot nord, kan nevnes den russiske statsdumaen som har gitt klarsignal for import av atomavfall til sitt behandlingsanlegg i Majak. Sannsynligvis vil denne ruten for import av atomavfall gå langs norskekysten.

Om relativt kort tid kan Barentshavet møte en ny miljøtrussel, nemlig skytteltrafikk av isgående tankskip som frakter olje fra de rike feltene i Timan Pechora til en omlastningsterminal tett ved norskegrensen. Oljen vil trolig bli lastet over på supertankere før den går videre langs norskekysten.

Vender vi blikket mot sør, ser vi trusselen fra atomgjenvinningsanlegget i Sellafield og utslipp av technetium fra disse anleggene. Dessverre er det vitenskapelig påvist en sterk økning i radioaktiviteten i sjøvann, tang og skaldyr langs norskekysten. Konsentrasjonen av radioaktive stoffer øker oppover i næringskjeden, og på lang sikt kan denne utviklingen være svært ødeleggende for fiskerieringen i Norge.

Samarbeidsregjeringa viser i sitt budsjett at de tar arbeidet med en større fokusering på et rent og rikt havmiljø på alvor. Det vises bl.a. gjennom

- økt bevilgning til miljøovervåking og miljødata i forhold til radioaktiv forurensing
- økt bevilgning til konsekvensutredning av petroleumsvirksomhet i de nordlige havområder
- økt bevilgning til oljevernberedskapen

I tillegg er det et viktig og sterkt signal Samarbeidsregjeringa gir når de klart uttrykker at sjøkartsiden skal skjermes for kuttene innenfor Statens kartverk – nettopp for ikke å forsinke prosessen med å digitalisere sjøkart, med tanke på sikkerheten langs norskekysten.

Til slutt kan nevnes den varslede havmeldingen, hvor konfliktlinjene mellom olje og fisk blir en hovedsak. Med en slik melding blir Norge det første landet som noen gang foretar en helhetlig gjennomgang av havmiljøet.

Samarbeidsregjeringa har uttrykt at det skal satses på arbeidet for et rent og rikt havmiljø. Dette års budsjett viser ikke bare vilje, men også aktiv handling i forhold til å arbeide mot disse målene.

Sylvia Brustad (A): Jeg har lyst til å kommentere det regnestykket som miljøvernministeren presenterte i sted.

Når miljøvernminister Brende sier at Regjeringa foreslo 100 mill. kr mer til miljøvern, så er det fordi det ble større handlingsrom på grunn av nye beregninger i forhold til det som den nye Regjeringa la fram. Poenget er: Vi må sammenlikne tallene fra finansinnstillinga. Her har også Arbeiderpartiet brukt mer til miljø. Vi har sagt ja til å bruke 10 mill. kr mer til enøk. Vi har sagt ja til å bruke 30 mill. kr mer til forskning på CO₂-frie gasskraftverk. Da er forskjellen blitt 60 mill. kr. Så kutter flertallet, dvs. regjeringspartiene og Fremskrittspartiet, i ramma til Miljøverndepartementet med 36,6 mill. kr i forhold til Arbeiderpartiets forslag i finansinnstillinga. Da er det bare ca. 23 mill. kr igjen av Regjeringas økte satsing i forhold til Arbeiderpartiet. I tillegg til dette har regjeringspartiene i samferdselskomiteens budsjettinnstilling så vidt jeg vet redusert bevilgninga til Jernbaneverket med 15 mill. kr – det er miljøpolitikk – og 10 mill. kr til annen kollektivtrafikk i forhold til Arbeiderpartiets forslag. Da er det ingenting igjen av de 100 mill. kr som miljøvernministeren står og skryter av å være bedre enn Arbeiderpartiet.

Dessuten er det slik, som statsråden selvfølgelig er kjent med, at det er inngått et forlik mellom regjeringspartiene og Arbeiderpartiet innenfor den ramme som ble vedtatt i forbindelse med finansinnstillinga.

Dersom det er tilleggsproposisjonen som skal gjelde for Børge Brendes regnestykke, ja, da bør han også i det regnestykket bl.a. ta med at Regjeringa foreslo å redusere bevilgningene til ekspressbusser med 25 mill. kr. Dette rettet heldigvis regjeringspartiene noe opp under behandlinga med finansinnstillinga.

Jeg gir gjerne Børge Brende honnør for at han er en offensiv miljøvernminister, men jeg mener også at likt skal sammenlignes med likt. Jeg tror det er mulig å oppnå enighet på mange områder innenfor miljøvernpolitikken mellom Arbeiderpartiet og regjeringspartiene, slik vi nå har fått til gjennom budsjettbehandlinga, men jeg forventer at en ikke framstiller andre partiers politikk på en gal måte.

Så også til den påstand som miljøvernministeren her hadde, om at representanter fra Arbeiderpartiet skulle ha uttalt at vi nå ville instruere Statoil i forhold til pris når det gjelder Skogn. Det er feil. Det har verken Olav Akselsen, Aud Gaundal eller undertegnede sagt. Det som Olav Akselsen bl.a. har sagt, er derimot at det kunne være en idé at olje- og energiministeren snakket med Statoil, på samme måte som daværende landbruksminister Bjarne Håkon Hanssen snakket med matvarekjedene for å få ned prisen, på samme måte som jeg har oppfordret olje- og energiministeren til å snakke med strømleverandørene for å få ned prisen ut til forbrukerne. Men det er noe helt annet enn å instruere. Og det er det ingen av de talere jeg her har nevnt fra Arbeiderpartiet, som har tatt til orde for.

Så igjen: Honnør til miljøvernministeren for at han sier og gjør mye bra når det gjelder miljøvern, men som sagt: Jeg forventer at han ikke framstiller andre partiers politikk på en måte som ikke er riktig.

Til slutt: Når det gjelder forslag nr. 7, fra Arbeiderpartiet, om innovasjonsselskap i Grenland, ønsker jeg å gjøre det om det til et oversendelsesforslag, fordi jeg opplever at det gjennom debatten har kommet positive signaler fra flere representanter fra regjeringspartiene, også fra statsråden, om at det er et godt grunnlag for å få til noe i Grenland. Så i stedet for å få nedstemt et forslag fordi en heller vil vente på meldinga fra Regjeringa, ønsker jeg å gjøre om det forslaget til et oversendelsesforslag, slik at det er mulig å komme tilbake til det under behandlinga av gassmeldinga. Men Arbeiderpartiets standpunkt er klart nå, og det vil også være klart når vi behandler den saken.

Øyvind Halleraker (H): I dag, som i går, registrerer vi et rimelig høyt engasjement fra Arbeiderpartiets talere i denne sal, så mot slutten av denne debatten kan det være greit å summere noen kjensgjerninger.

Ved valget i høst gav velgerne klar beskjed. De ønsket en ny regjering med en ny politikk, en politikk som var bedre egnet til å møte fremtidens utfordringer enn det Stoltenberg-regjeringen greide å fremvise. En ny regjering har vi fått. Sem-erklæringen og Samarbeidsregjeringen står for noe nytt. Det fokuseres på fremtiden, hensynet til oppvoksende generasjoner, miljøet og en bærekraftig utvikling – hånd i hånd med en forutsigbar politikk for næringslivet.

Det spennende med arbeidet i energi- og miljøkomiteen er at alt dette ligger innenfor komiteens arbeidsområde. Jeg har som tidligere regionalpolitiker for Hordaland arbeidet i flere år med Sellafield-saken. Og endelig har vi fått en miljøvernminister i dette landet som tar denne saken, som er så viktig for hele kysten, på alvor. Dette bærer bud om en miljøpolitikk som baserer seg på gode verdikonservative prinsipper som føre var-prinsippet, at forurenser betaler, og at naturens tålegrense legges til grunn.

Samarbeidsregjeringen plusser på med godt og vel 100 mill. kr til miljøtiltak i forhold til Stoltenberg-regjeringen. Ingen fordreining av regnestykket kan endre på dette faktum. Jeg vil være såpass romslig at jeg vil si at jeg synes det er gledelig at Arbeiderpartiet i komiteen støtter oss i denne satsingen, som representanten Brustad nettopp redegjorde for. Også innenfor energipolitikken er dette en gjennomgående linje. Et av Regjeringens viktige satsingsområder er energiforskning med spesiell fokus på å stimulere til utvikling av såkalt CO₂-frie gasskraftverk.

Ute i næringslivet ser vi en spennende forskningsinnsats rettet mot å redusere ulempene ved overskuddsvarme og avgasser fra gasskraftverkene ved at dette utnyttes til verdiskapende industrielt formål. Det er derfor gledelig at komiteens flertall gir Regjeringen støtte til å utvikle planer for et pilotprosjekt for CO₂- og NO_x-reducerende utslipp i tilknytting til gasskraftverktutviklingen. Det er spennende å se planer fra mange kompetente miljøer i Norge med dette formål. La meg trekke fram Green Global Energy i Bergen, som har presentert planer for alge-

produksjon som grunnlag for knapphetsproduktet fiskefôr, som et verdifullt biprodukt fra kraftproduksjonen. Det er gledelig at komiteen ser disse mulighetene og er bevisst den viktige koblingen til gassrørledningen mellom Bergen og Kollsnes.

Samarbeidsregjeringen viser også en gledelig vilje til å satse på økt utvinningsgrad på sokkelen, utvikling av nye energikilder og større innenlandsbruk av den verdifulle ressursen som naturgass er og vil bli i de neste hundre år. Men da blir det også viktig å utvikle et marked og en infrastruktur for gassanvendelse, f.eks. til offshore-virksomhet og ferjeflåten. Tilgjengelighet av LNG-produktet innenfor rimelig rekkevidde er stikkord her. Det statsmajoritetseide Statoil har et spesielt ansvar, og jeg vil si at det forventes å følge opp tidligere intensjonsavtaler og planer for å muliggjøre en slik utvikling.

Presidenten: De talere som heretter får ordet, har en talletid på inntil 3 minutter.

Siri Hall Arnøy (SV): Før valget i høst hadde jeg gleden av å studere energifysikk, og i den forbindelse skal jeg om en ukes tid ha eksamen i termofysikk, eller varmelære, som det heter blant mindre innvidde. Dette faget er bl.a. grunnlaget for både gasskraftverk og utnyttelse av bioenergi, og det bygger på noen få, enkle grunnsetninger. Den første slår fast at energi aldri kan oppstå eller forsvinne. Den andre forteller oss at eksergi, eller energikvalitet, vil bli redusert i enhver prosess der vi henter ut en effekt vi har bruk for.

Fremskrittspartiet har i denne debatten framhevet Norges energiforbruk i forhold til andre land og fullstendig overhørt forsøk på å påpeke at det virkelig spesielle med det norske energiforbruket er at en så stor andel er elektrisitet, altså 100 pst eksergi. For min egen underholdnings skyld må jeg få lov til å si at jeg ser fram til at Fremskrittspartiet fullfører sin argumentasjon i forhold til ignorering av energikvalitet, ved å avvise energidebatten med at energi aldri kan forsvinne, så hva er det egentlig SV bråker om? Jeg vil anta at partiet, som alle andre, ønsker å føre en konsekvent argumentasjon.

Videre har jeg registrert at representanten Onarheim har understreket vår plikt til å ta vare på de naturressursene vi har, og at representanten dessuten har en stor og god omsorg for kommende generasjoner. Jeg er litt usikker på i hvilken grad jeg kan inkludere meg selv i det, men jeg håper at representanten Onarheim ved en senere anledning kan tenke seg å forklare meg hva som gjør Norges naturressurser i forhold til vind- og bioenergi mindre håndfaste enn gassen i Nordsjøen. For jeg ser ikke hvordan man ellers skal forstå stortingsflertallets manglende vilje til å satse skikkelig på forskning på nye fornybare energikilder. De fleste er kjent med at Norge, Sverige og Danmark tidlig fordelte satsingsområder på dette feltet mellom seg. Danmark har gjort vindmølleteknologi til en stor eksportartikkel. Sverige har blitt store på bioenergi. I Norge gav man opp satsing på bølgekraft da man ikke fikk det til på de to første forsøkene, og restene av satsingen finnes ironisk nok fortsatt ved

Kollsnes. Dette bør ikke bli framtidens bilde av norsk satsing på nye fornybare energikilder, men det kan fort bli det dersom flertallets vilje til å satse ikke blir større.

Til slutt vil jeg si at jeg deler representanten Onarheims ønske om at norsk teknologisatsing skal gi grunnlag for økt velstand internasjonalt. Derfor tar jeg sjansen på å oppfordre representanten Onarheim til å tenke gjennom hvor behovet for velstandsøkning er størst – i landene med store olje- og gassressurser, eller i de landene der småskala energiteknologi kan gi strøm til noen av de milliarder mennesker som i dag er fullstendig uten mulighet til f.eks. kunstig kjøling av medisiner.

Rolf Terje Klungland (A): Representanten Halleraker sa at velgerne ved valget i høst hadde gitt klar beskjed. Det gir meg grunn til å stille noen spørsmål: Beskjed om hva? Beskjed om at Arbeiderpartiet fortsatt er Norges største parti, eller beskjed om at Kristelig Folkeparti skulle svikte sine venner i sentrum og gå mot høyre? Jeg er ikke sikker på om velgerne har gitt så klar beskjed i høst.

Statsråd Børge Brende etterlyste raushet i sitt innlegg tidligere i dag. Jeg har tenkt å forholde meg til det i forhold til Halleraker.

Når det gjelder miljøvernministeren, må jeg spørre om statsråden, når han sier at mitt innlegg var fokusert på tradisjonell industri, ikke ser på utviklingen av miljøvennlig bruk av gass som miljøpolitikk. For i så tilfelle blir jeg litt overrasket i forhold til hans argumentasjon for styrkingen av miljøbudsjettet, som han brukte rett etterpå. Det kan godt være at statsråden ikke har vært lenge nok på sin post til å innse at det faktisk er en sammenheng mellom utvikling av teknologi og industri. Men jeg håper i min raushet at han skal innse det med tiden.

I forhold til det jeg var inne på om å prate politikk og kanskje ha problemer med å følge det opp, så ramset statsråden opp forskjellige ting, f.eks. at skog ikke skal brukes i CO₂-regnskapet, at han arbeider med en klimamelding, at han vil bekjempe gyroen, at han vil ha CO₂-frie gasskraftverk, at han vil stoppe utslippene fra Sellafield. Ja, når en først skal være raus, så har jeg lyst til å spørre ministeren om hva som er nytt i denne politikken. Hva i den nye politikken til ministeren er det som Arbeiderpartiet ikke har arbeidet for?

Leif Frode Onarheim (H): Det er ikke bare fordi jeg ikke ønsker å forlenge debatten at jeg nå vil forsøke å ta en veldig forsonende linje. Vi har i dag vært litt uenige om hvor ting skal plasseres. Mitt industriherte banker egentlig for mange av de forslag som har vært fremmet. Det som er grunnen til at jeg allikevel ikke vil følge helt opp det som Arbeiderpartiet har kommet med, er at jeg føler at slike ting må ses i en sammenheng, og det anmoder jeg departementet om å gjøre, og det kommer man tilbake til i gassmeldingen. Jeg tror vi da kan få veldig mange interessante vinklinger, som delvis kan stimulere til å hjelpe industrimiljøer som i dag trenger drahjelp, og det gjelder også alt det som skal skje rundt kysten, for å se hvor det virkelig kan være gunstig å få en sånn inn-

sprøytning av energi – og med nye muligheter for å gå videre.

Så er det også slik at vi må se disse tingene i sammenheng. Vi må være opptatt av miljøet, og vi må være opptatt av verdiskaping. Det er antakelig der Sosialistisk Venstreparti og jeg ikke finner hverandre. Vi må hele tiden sørge for at vi er på offensiven i teknologiutviklingen, se på hvordan vi skal utvikle best mulig teknologi for å kunne bedre miljøet, og også sørge for at vi har en god base for hva vi skal leve av i tiden fremover.

Jeg synes at denne debatten har vært ganske avklarende. Jeg synes den har vært ganske bra, fordi vi har fått fokusert på noen områder hvor vi er uenige, men også på mange områder hvor komiteen har en felles oppfatning med hensyn til å bevare miljøet og sørge for verdiskaping.

Statsråd Børge Brende: I mitt manus stod det at miljøtiltakene er økt med om lag 100 mill. kr sammenlignet med arbeiderpartiregjeringens forslag. Det er ingen som har benektet at det medfører riktighet, og den satsingen er videreført.

Representanten Brustad nevnte også at Regjeringa foreslo å redusere bevilgningen til ekspressbusser, og at hun var glad for at man nå har rettet dette opp. Det er mange argumenter for å ha ekspressbusser, men det har også enkelte miljømessige implikasjoner, f.eks. at ekspressbussene går parallelt med jernbanen, så noe miljøinitiativ var vel ikke dette fra Arbeiderpartiets side når det gjaldt ekspressbusser.

Så til Klungland og hva som har skjedd når det gjelder Sellafield. Det første jeg gjorde da jeg ble statsråd, var å ta et nordisk initiativ slik at vi i Norden kunne stå sammen overfor Storbritannia. Vi fikk da på norsk initiativ til et møte med de to britiske miljøvernministrene Michael Meacher og Margaret Beckett. Vi tok et nordisk initiativ – det var Norge som tok til orde for det – i forhold til Irland, så vi har sveiset oss sammen og har en felles strategi. Jeg undertegnet også en sak den andre dagen jeg var statsråd, der vi ber rettsavdelingen i UD gjennomgå de juridiske implikasjonene knyttet til technetium 99-utslipp – altså, Storbritannia slipper radioaktivt avfall som kan renses, rett ut i Irskesjøen. Den rettslige gjennomgangen foretok jeg på anbefaling ut fra det som da også lå hos meg.

I forhold til skogforvaltning er jeg den første miljøvernministeren som har sagt at «hot air» og skogforvaltningsbiten ikke skal regnes inn i vårt CO₂-regnskap. Vi skal fremme en havmiljømelding på nyåret – og den lå ikke ferdig skrevet, for å si det sånn. Det blir en miljømelding hvor vi tar for oss hele vårt havområde og fokuserer på hvordan vi også skal kunne beholde det i en god forfatning miljømessig sett.

Vi har også i Samarbeidsregjeringen tatt til orde for at man skal få en høykommissær for miljø under FN, og vi har lagt opp til en stor stimuleringspakke når det gjelder å tilrettelegge for CO₂-frie gasskraftverk. Vi er villig til å gi elavgift i tilskudd tilsvarende 2001-nivå for dem som bygger det. Så mitt spørsmål går til Arbeiderpartiet: Støt-

ter man den biten av Samarbeidsregjeringens initiativ? Støtter man vårt initiativ som går ut på at vi heller vil ha CO₂-frie gasskraftverk enn konvensjonelle gasskraftverk?

Når det gjelder den diskusjonen som har utviklet seg om at olje- og energiministeren bør ta seg en prat med direktøren i Statoil for å diskutere hvordan man kan få lavere gasspris til Industrikraft Midt-Norge, så mener man at det ikke er noen instruks, det er bare en prat. Hvordan blir det da når hovedaksjonæren i et børsnotert selskap skal ringe og fortelle at han synes at man skal få gassprisen til under det som er markedspris? Hvordan vil det virke? Er det som aksjonær? Er det som olje- og energiminister? Kan det oppfattes på noen annen måte enn et sterkt politisk press for å fravike det som bør være utgangspunktet for vårt gassalg, nemlig markedspris?

Ingvild Vaggen Malvik (SV): Statsråden avsluttet sitt engasjerte innlegg med å si akkurat det samme som jeg hadde tenkt å ta tak i.

Hvordan er det mulig? Da jeg tok opp dette med at Olav Akselsen har uttalt at man burde ta en prat med Regjeringen, var Akselsen til stede i salen og hadde god anledning til å si fra dersom han har blitt feilsitert. Uttalelsene hans om å ta en prat ble bekreftet av representanten Brustad.

Da er spørsmålet: Hvordan kan det for den parten som eier 81,8 pst. – tallet er kvalitetssikret hos olje- og energiministeren – være mulig å ta en prat uten at det blir oppfattet som en instruksjon om å senke prisen? Én ting er at man her i salen åpner for bygging av gasskraftverk – det er så sin sak. Noe helt annet blir det når man ønsker å springe etter en utbygger med penger for å gjøre et prosjekt som i utgangspunktet ikke har lønnsomhet, lønnsomt. Det ser man også av desperasjonen som utbyggeren har gitt uttrykk for gjennom mediene, spesielt gjennom Adresseavisen. Man får inntrykk av at dette tydeligvis er et stort luftslott – som nå er i ferd med å rase sammen. Og derfor bruker man nesten hvilke virkemidler som helst for å få på plass den statlige subsidieringen, som man tydeligvis er helt avhengig av.

Bror Yngve Rahm (KrF): Jeg skal ikke bidra til å starte en ny debatt, men vil gjerne understreke det som både miljøvernministeren og olje- og energiministeren har sagt i forhold til Skogn.

La det være helt klart at verken Regjeringen eller Stortinget legger noen hindringer i veien for at man kan bygge ut hvis man ønsker det, og hvis man er villig til å ta den risiko som rent økonomisk er koblet opp til dette. I utgangspunktet skulle gasskraftverket i Skogn være et kommersielt gasskraftverk og ikke være avhengig av subsidier for å komme i gang. Men Regjeringen har sagt at de miljømessige elementer i dette, f.eks. grenrør, skal man kunne vurdere i en helhetlig sammenheng, knyttet til gassmeldingen.

Realiteten for Skogn er at man ikke forutså at prisene kunne endre seg etter at GFU opphørte å eksistere. Og man har ikke evnet å få fram en god nok avtale med Stat-

(Rahm)

kraft, sett med deres øyne. Der ligger clouet. Men dette er Skogn og Industrikraft Midt-Norges selvstendige ansvar, ikke departementets.

Når det gjelder Hydro på Herøya i Porsgrunn og dette senteret, vil jeg understreke at jeg er særdeles enig i det som både Sylvia Brustad og andre har sagt. Det er flere i denne salen som støtter Grenland, men vi gjør det på litt ulike måter. Grunnen til at vi har vært tilbakeholdne i forhold til det forslaget som Arbeiderpartiet har fremmet, er at det går litt lenger enn til bare å gjelde en lokalisering. De trekker opp en del viktige forutsetninger for hva dette selskapet skal jobbe med, og hvordan det skal jobbe. Det mandatet er ikke utredet. Det har ikke Stortinget fullmakt til å jobbe i forhold til, fordi vi ikke har noe beslutningsgrunnlag for det. Når Sylvia Brustad har varslet at hun ønsker å gjøre dette om til et oversendelsesforslag, tror jeg det er et fornuftig valg.

Jeg melder herved at det forslaget som foreligger fra to av regjeringspartiene på dette punkt, vil vi anmode om at også gjøres om til et oversendelsesforslag.

Så vil jeg som komiteens leder avrunde – uten å bidra til mer debatt i dag – med å takke alle for å ha bidratt til en god, saklig og ordentlig debatt. Jeg takker Arbeiderpartiet for konstruktive bidrag til å få i land et offensivt miljøbudsjett. SV har spilt sin rolle som et nødvendig korrektiv ikke bare til Regjeringen, men også til alle oss andre. Vi har forsvart Regjeringens politikk etter beste evne, og – i all beskjedenhet – det er det alle mulige gode grunner for å gjøre.

Presidenten: Sylvia Brustad har hatt ordet to ganger og får ordet til en kort merknad.

Sylvia Brustad (A): Jeg har ingen problemer med å støtte det meste av det Børge Brende legger opp til, enten det gjelder klima, skog eller andre ting. Det har vi sagt ja til. Dessuten har Arbeiderpartiet lagt grunnlaget for flere av disse tingene.

Så til Skogn. Det grunnleggende spørsmålet jeg vil utfordre statsråd Børge Brende på, er: Er statsråd Brende og Høyre for eller mot gasskraftverk? Det er det grunnleggende spørsmålet. Her har det vært en stor debatt om ting som det ikke er så veldig stor uenighet om. Og når det gjelder Skogn, er det altså gassrøret vi snakker om. Jeg leser her – og jeg har oppfattet at olje- og energiministeren har bekräftet – at dersom gassrøret går til andre ting enn bare gasskraftverk, åpnes det for å kunne gi statlig støtte til det. Det er dette som diskuteres. Vi har ikke tatt noen stilling til hvor mye det skal være, hvor omfattende det skal være, osv. Jeg opplever at det ikke er noen stor uenighet om dette, men at Regjeringa ønsker å komme tilbake til dette under behandlingen av gassmeldinga her i Stortinget.

Spørsmålene til statsråd Brende er: Er Høyre og statsråd Brende for eller mot dette? Støtter statsråden Sem-erklæringa hvis røret går til andre ting enn bare gasskraftverk?

Statsråd Børge Brende: Til det konkrete spørsmålet fra representanten Brustad: Når det gjelder Industrikraft

Midt-Norges anlegg ved Skogn, har selskapet fått utslippskonsesjon fra miljømyndighetene, og de har fått konsesjon fra Olje- og energidepartementet og Regjeringen, i henhold til energiloven. Industrikraft Midt-Norge kan, når de ønsker, sette i gang med byggingen av et gasskraftverk. Alt er på plass.

Derfor blir man noe forundret over at enkelte fremstiller det som om Regjeringen skulle være til hinder for dette – overhodet ikke. Det som fremkom i avisene, var at Industrikraft Midt-Norge har fått et gasstilbud fra Statoil som lå 80 pst. over det som var økonomisk drivverdig for dem å ta utgangspunkt i. Da GFU eksisterte, fikk man et tilbud på – så vidt jeg husker – 42 øre, og nå et tilbud fra Statoil på 71 øre.

Det som er politisk interessant, er at tidligere olje- og energiminister Olav Akselsen har vært ute i Adresseavisen og sagt at man fra Regjeringens side må legge et politisk press på Statoil for å redusere prisen. Det er gjentatt av flere arbeiderpartirepresentanter her i dag. Da vil jeg stille følgende spørsmål: Hvordan skal olje- og energiministeren kunne forholde seg til det? Høyres utgangspunkt er at vi selvsagt forholder oss til Stortingets vedtak våren 2000 når det gjelder bygging av konvensjonelle gasskraftverk. Gjennom Sem-erklæringen tar man dette til etterretning, men man sier at man foretrekker CO₂-frie gasskraftverk. Derfor har Høyre i Sem-erklæringen vært med på å legge til rette for en stor stimuleringspakke.

Jeg har stilt spørsmål til Arbeiderpartiet om de støtter denne stimuleringspakken. Er det slik at Arbeiderpartiet foretrekker CO₂-frie gasskraftverk framfor de konvensjonelle? Det har jeg ikke fått noe svar på. Og hva legger Arbeiderpartiet i dette at olje- og energiministeren skal ta en telefon til Olav Fjell i Statoil? Og som representant for et parti som er tilhenger av en sosial markedsøkonomi og et velfungerende marked og at børsnoterte selskaper skal kunne forholde seg profesjonelt til sine eiere, er jeg selvsagt imot at olje- og energiministeren skal ta en telefon i samrøre og begynne å diskutere bestemmelser knyttet til hvordan Statoil skal selge sin gass. Statoils oppgave som børsnotert selskap og direktørens og styrets oppgave er å optimalisere verdiskapingen i selskapet. Da bør de selvsagt selge gassen dyrt, slik at man får best mulig avkastning for aksjonærenes innsatte penger gjennom egenkapitalen i selskapet. Det er et godt prinsipp, også for Høyre og Samarbeidsregjeringen.

Presidenten: Presidenten er klar over at statsrådene kan ta ordet omtrent ubegrenset i en debatt som denne. Jeg håper at dette ikke misbrukes til å dra i gang nye debatter.

Statsråd Einar Steensnæs: Jeg har hatt ordet bare én gang i denne debatten, og vil gripe denne anledningen siden det ble så stor interesse omkring min person.

La meg bare gjøre det klart: Jeg skulle gjerne følge lederens oppfordring om å lande forsonlig og samlende i debatten, men jeg er redd for at jeg må klargjøre to ting. Det ene gjelder anmodningen om å ta kontakt med Statoil for å diskutere prisen på gass. Det blir ikke aktuelt. Det kommer jeg ikke til å gjøre.

Det andre gjelder det som Sylvia Brustad avslutningsvis sa i en forsonlig tone – og jeg tolker det positivt – nemlig at vi kanskje ikke er så uenige likevel. Jeg vil da gjøre oppmerksom på at det prosjektet jeg ble presentert for av Industrikraft Midt-Norge, var et statlig engasjement på 200 mill. kr i egenkapital og et medansvar for 900 mill. kr i lån, til sammen 1,3 milliarder kr. Det er et opplegg som jeg sa klart fra om at ikke blir aktuelt. Jeg er ikke klar for å ta en beslutning. Vi har ikke lagt på plass politikken i Regjeringen, og jeg har heller ikke konsultert Stortinget. Jeg mener at når det dreier seg om slike store prinsipielle, men også økonomiske saker, har Stortinget både en rett og en plikt til å gi sitt syn i respekt for Stortingets eget vedtak om å få fram en gassmelding. Før en konkretiserer de enkelte tiltakene, før en prioriterer mellom ulike alternativer, kan ikke jeg ta stilling til den typen prosjekter. Det var det jeg sa nei til i Industrikraft Midt-Norge. Det var det jeg reagerte på i forhold til den utfordring jeg fikk gjennom Adresseavisen, og det er det standpunktet Regjeringen fremdeles har.

Presidenten: Presidentens anmodning i stad var ikke referert til statsråd Einar Steensnæs.

Rolf Terje Klungland har hatt ordet to ganger og får ordet til en kort merknad.

Rolf Terje Klungland (A): Jeg vil først presisere at det aldri har vært Arbeiderpartiets politikk at noen skal instrueres i forhold til gasspris i det hele tatt. En usannhet blir ikke mer sann selv om den gjentas flere ganger.

Når det så gjelder gassrøret til Skogn, er det heller ikke snakk om å gå inn og gi støtte til gasskraftverket på Skogn. Men for å utvikle regionens industri og næringsliv må det altså være større kapasitet på det røret enn det som trengs til gasskraftverket. Det er det vi gjennom vår budsjettinnstilling oppfordrer Regjeringen til å følge opp. Vi har ikke sagt noe om beløp, men vi hadde satt pris på om statsrådene hadde lest vår budsjettinnstilling, for da hadde de sett det mye klarere.

Når det så gjelder CO₂-frie gasskraftverk, er det bare å vise til budsjettinnstillingen, der vi har fulgt opp og støttet Regjeringens politikk på dette området.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1. (Votering, se nedenfor)

Etter at det var ringt til votering i 5 minutter, uttalte **presidenten:** Da er vi klare for votering.

Presidenten har registrert at presidentens oppfordring i går om raskest mulig å finne plassene sine, ikke ser ut til å ha falt i særlig god jord. Jeg gjentar dette fordi det så åpenbart letter opptellingen for dem som har ansvaret for at resultatet av valget også skal gjenspeiles når vi skal gå til votering.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Under debatten er det satt fram 15 forslag. Det er:

- forslagene nr. 1 og 14, fra Hallgeir H. Langeland på vegne av Sosialistisk Venstreparti
- forslag nr. 2, fra Inger S. Enger på vegne av Senterpartiet
- forslag nr. 3, fra Hallgeir H. Langeland på vegne av Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet
- forslag nr. 4, fra Sylvia Brustad på vegne av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet
- forslag nr. 5, fra Sylvia Brustad på vegne av Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet
- forslag nr. 6, fra Bror Yngve Rahm på vegne av Høyre og Kristelig Folkeparti
- forslag nr. 7, fra Sylvia Brustad på vegne av Arbeiderpartiet
- forslag nr. 8, fra Hallgeir H. Langeland på vegne av Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet
- forslagene nr. 9–13, fra Øyvind Vaksdal på vegne av Fremskrittspartiet
- forslag nr. 15, fra Bror Yngve Rahm på vegne av Arbeiderpartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti

Det votes først over forslag under punktet Andre rammeuavhengige forslag.

Forslag nr. 14, fra Sosialistisk Venstreparti, lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om at det i forbindelse med den varslede stortingsmeldingen om landbasert bruk av naturgass legges frem en evaluering av klimapolitiske resultater av bruken av gass på land i Hauge-sundområdet.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti ble med 83 mot 13 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.07.02)

Presidenten: Forslagene nr. 9–13, fra Fremskrittspartiet, tas opp til votering.

Forslag nr. 9 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen opprette et energi- og petroleumsforskningsfond på 10 mrd. kroner, hvor avkastningen benyttes til teknologisk forskning for å bedre utvinningsgraden, økonomien og sikkerheten på kontinentalsokkelen, samt andre relevante energiforskningsprosjekter.»

Forslag nr. 10 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge til rette for at Statkraft SF kan omgjøres til aksjeselskap og åpnes for privat kapital.»

Forslag nr. 11 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utarbeide nytt regelverk for økonomisk støtte til frivillige miljøvernorganisasjoner og fremme dette som egen sak før behandlingen av neste års budsjett.»

Forslag nr. 12 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge til rette for at det i internasjonale fora arbeides for at det opprettes en egen internasjonal særdomstol for miljø saker underlagt Den internasjonale domstol i Haag.»

Forslag nr. 13 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen omdanne Statens kartverks forretningsmessige virksomhet til aksjeselskap og selges.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 80 mot 16 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.07.25)

Presidenten: Forslag nr. 8, fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, tas opp til votering. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å tilrettelegge for en politisk behandling av saker knytta til havmiljø og klimapolitikk, slik at de behandles i samsvar med Samarbeidsregjeringens mål om en bærekraftig utvikling, samt målet om å følge føre-var-prinsippet.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet ble med 78 mot 18 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.07.48)

Presidenten: Vi er da kommet til forslag nr. 7, fra Arbeiderpartiet.

Representanten Sylvia Brustad har gjort oppmerksom på at forslaget er omgjort til et oversendelsesforslag, og teksten vil da bli endret til:

«Det henstilles til Regjeringen å fremme forslag om opprettelse av et selskap som sikrer at den nødvendige teknologiutviklingen for bruk av naturgass i Norge forseres og gjøres kommersiell. Dette selskapet skal alene og sammen med andre miljøer initiere forsknings- og utviklingsprosjekter, produktutvikling og kommersialisering av teknologi som sikrer en optimal miljøvennlig utnyttelse av naturgass til ulike energiformål.»

Presidenten foreslår at dette forslaget oversendes Regjeringen uten realitetsvotering. – Det anses vedtatt.

Vi har da kommet til forslag nr. 6, fra Høyre og Kristelig Folkeparti. Presidenten har oppfattet det slik at også dette forslaget ble gjort om til et oversendelsesforslag, og teksten får da følgende ordlyd:

«Det henstilles til Regjeringen å vurdere opprettelse av selskap som sikrer en nødvendig teknologiutvikling og kommersialisering innen området naturgass.»

Presidenten foreslår at også dette forslaget oversendes Regjeringen uten realitetsvotering. – Det anses vedtatt.

Forslag nr. 5, fra Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet, tas så opp til votering. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om snarest å igangsette utredning av et rammeverk for virkemiddelbruk til fremme av energi produsert fra fornybare energikilder, og hvor det legges fram forslag til tiltak som har til formål:

- å øke kapasiteten av energi produsert fra fornybare energikilder

- å sikre at virkemidler utformes slik at de gir utbygger stabile rammevilkår over tid, samtidig som uheldig konkurransevridning må unngås
- å sikre likebehandling av alle fornybare energikilder for en effektiv realisering av politiske målsettinger.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet ble med 54 mot 42 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.08.51)

Presidenten: Det vil så bli votert over forslag nr. 4, fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen på egnet måte fremme sak om et kulturminnefond i tråd med Stortingets tidligere vedtak, slik at dette kan etableres og være operativt fra 1. januar 2003.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet ble med 54 mot 42 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.09.14)

Presidenten: Vi tar så opp forslag under punktet Andre forslag. Det er forslag nr. 3, fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet.

Dette forslaget er et alternativ til innstillingens romertall V under rammeområde 12.

Komiteen hadde under romertall V under rammeområde 12 innstillet:

V

Utbyggingsprosjekter på norsk kontinentalsokkel

Stortinget samtykker i at Kongen i 2002 kan godkjenne prosjekter på norsk kontinentalsokkel under følgende forutsetninger:

1. Prosjektet må ikke ha prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.
2. Øvre grense for de samlede investeringer pr. prosjekt utgjør 10 mrd. kroner.
3. Hvert enkelt prosjekt må vise akseptabel samfunnsøkonomisk lønnsomhet og være rimelig robust mot endringer i prisutviklingen for olje og naturgass.
4. Det må være bevilgningsmessig dekning for investeringene under kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten.

Presidenten: Her foreligger altså et alternativt forslag fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet. Forslaget lyder:

«V

Utbyggingsprosjekter på norsk kontinentalsokkel

Stortinget samtykker i at Kongen i 2002 kan godkjenne prosjekter på norsk kontinentalsokkel under følgende forutsetninger:

1. Prosjektet må ikke ha prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.
2. Øvre grense for de samlede investeringer pr. prosjekt utgjør 5 mrd. kroner.
3. Hvert enkelt prosjekt må vise akseptabel samfunnsøkonomisk lønnsomhet og være rimelig robust mot endringer i prisutviklingen for olje og naturgass.
4. Det må være bevilgningsmessig dekning for investeringene under kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten.»

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet bifaltes innstillingen med 62 mot 33 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 14.10.06)

Presidenten: Vi tar så opp resten av rammeområde 12. Til dette rammeområde foreligger det to forslag.

Det votes først over forslag nr. 2, fra Senterpartiet. Forslaget lyder:

«I

På statsbudsjettet for 2002 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
U t g i f t e r				
1800		Olje- og energidepartementet		
	1	Driftsutgifter	98 100 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	26 630 000	
	22	Beredskapslagre for drivstoff, <i>kan overføres</i>	21 000 000	
	70	Internasjonalisering av petroleumsvirksomheten, <i>kan overføres</i>	16 000 000	
	71	Tilskudd til Norsk Oljemuseum	1 000 000	
1810		Oljedirektoratet (jf. kap. 4810)		
	1	Driftsutgifter	241 000 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	67 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 500 000	
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 4820 og 4829)		
	1	Driftsutgifter	209 000 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	48 700 000	
	22	Forbygningsarbeider og oppryddingstiltak, <i>kan overføres</i>	55 350 000	
	70	Tilskudd til lokale el-forsyningsanlegg, <i>kan overføres</i>	1 000 000	
	73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer, <i>kan overføres</i>	20 000 000	
	75	Tilskudd til sikringstiltak, <i>kan overføres</i>	2 600 000	
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	6 000 000	
	50	Overføring til energifondet	319 000 000	
	73	Produksjonsstøtte til vindkraft	3 500 000	
	74	Naturgass	30 000 000	
1830		Energiforskning (jf. kap. 4829)		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	16 800 000	
	50	Norges forskningsråd	244 100 000	
	70	Internasjonale samarbeids- og utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	8 200 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 5440)		
	22	Fjerningsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	140 000 000	
	30	Investeringer	15 300 000 000	
	50	Overføring til Statens petroleumsforsikringsfond	600 000 000	
2442		Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	140 000 000	
2443		Petoro AS		
	70	Administrasjon	200 000 000	
2490		NVE Anlegg (jf. kap. 5490)		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter	-43 000 000	
		2 Driftsutgifter	40 000 000	
		3 Avskrivninger	4 500 000	
		4 Renter	1 800 000	
		5 Til reguleringsfond	2 000 000	5 300 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>		6 000 000
		Totale utgifter		<u>17 832 780 000</u>
		I n n t e k t e r		
4810		Oljedirektoratet (jf. kap. 1810)		
	1	Gebyr- og avgiftsinntekter	2 400 000	
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	32 000 000	
	3	Refusjon av tilsynsutgifter	55 000 000	
	4	Salg av undersøkelsesmateriale	5 000 000	
	5	Salg av publikasjoner	1 000 000	
	6	Ymse inntekter	2 000 000	
	8	Inntekter barnehage	3 400 000	
4820		Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 1820)		
	1	Gebyr- og avgiftsinntekter	12 700 000	
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	43 500 000	
	40	Forbygningsvirksomhet	12 000 000	
4829		Konsesjonsavgiftsfondet (jf. kap. 1820 og 1830)		
	50	Overføring fra fondet	125 000 000	
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 2440)		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter	110 400 000 000	
		2 Driftsutgifter	-17 600 000 000	
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter	-1 500 000 000	
		4 Avskrivninger	-17 600 000 000	
		5 Renter	-7 000 000 000	66 700 000 000
	30	Avskrivninger		17 600 000 000
	80	Renter		7 000 000 000
5490		NVE Anlegg (jf. kap. 2490)		
	1	Salg av utstyr m.v.	1 200 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
5608		Renter av lån til statsforetak under Olje- og energidepartementet		
	80	Renter, Statnett SF	87 000 000	
		Totale inntekter		91 682 200 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2002 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1810 post 1	kap. 4810 postene 5 og 6
kap. 1810 post 21	kap. 4810 post 2
kap. 1820 post 21	kap. 4820 post 2
kap. 1820 post 22	kap. 4820 post 40

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 2490 post 45	kap. 5490 post 1

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2002 kan gi tilsagn utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	75	Tilskudd til sikringstiltak	2,5 mill. kroner
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon	
	50	Overføring til energifondet	130,0 mill. kroner
	74	Naturgass	20,0 mill. kroner
1830		Energiforskning	
	50	Norges forskningsråd	33,0 mill. kroner

IV

Fullmakt til å inngå forpliktelser utover gitt bevilgning

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2002 kan pådra seg forpliktelser for inntil 2,5 mill. kroner utover gitt bevilgning under kap. 1800 Olje- og energidepartementet post 21 Spesielle driftsutgifter til utredninger o.l.

VII

Overdragelse av andeler i utvinningstillatelser

Stortinget samtykker i at Kongen i 2002 kan godkjenne overdragelse av andeler for Petoro AS som forvalter av SDØE i utvinningstillatelser der det antas at samlede utvinnbare ressurser i forekomstene er mindre enn 10 mill. tonn oljeekvivalenter.

VI

Overføring av eiendomsrett mot bruksrett

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2002 kan godkjenne overføring av eiendomsrett fra en rettighetshavergruppe hvor Petoro AS som forvalter av SDØE er en av rettighetshaverne, til en annen rettighetshavergruppe. Det forutsettes at Petoro AS som forvalter av SDØE er sikret tilstrekkelig bruksrett. Denne fullmakt vil gjelde for de prosjekter hvor Kongen har fått fullmakt til å godkjenne plan for utbygging/anlegg og drift, samt ved mindre endringer for prosjekter hvor plan for utbygging/anlegg og drift allerede er godkjent. Fullmakten gis under forutsetning av at overføring av eiendomsrett ikke har prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.

VIII

Fullmakt til å utgiftsføre og inntektsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2002 kan:

1. utgiftsføre uten bevilgning utgifter til provisjon i forbindelse med salg av om lag 6,5 pst. SDØE- andeler under kap. 1801 Omstrukturering av statens petroleumsgasjement, post 21 Spesielle driftsutgifter.
2. inntektsføre uten bevilgning inntekter i forbindelse med salg av om lag 6,5 pst. SDØE-andeler under kap. 5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, post 31 Salg av SDØE-andeler.
3. utgiftsføre og inntektsføre uten bevilgning pro et contra-oppgjør i forbindelse med salg av SDØE-andeler under:

- a) kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, post 25 Pro et contra-oppgjør.
- b) kap. 5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, post 1 Pro et contra-oppgjør.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Senterpartiet ble med 91 mot 5 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 14.10.43)

Presidenten: Det voteses så over forslag nr. 1, fra Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«I

På statsbudsjettet for 2002 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
U t g i f t e r				
1800		Olje- og energidepartementet		
	1	Driftsutgifter	83 100 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	26 630 000	
	22	Beredskapslagre for drivstoff, <i>kan overføres</i>	21 000 000	
	70	Internasjonalisering av petroleumsvirksomheten, <i>kan overføres</i>	13 500 000	
	71	Tilskudd til Norsk Oljemuseum	4 000 000	
1810		Oljedirektoratet (jf. kap. 4810)		
	1	Driftsutgifter	216 000 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	64 000 000	
	45	Større utstysanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 500 000	
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 4820 og 4829)		
	1	Driftsutgifter	209 000 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	48 700 000	
	22	Forbygningsarbeider og oppryddingstiltak, <i>kan overføres</i>	51 350 000	
	70	Tilskudd til lokale el-forsyningsanlegg, <i>kan overføres</i>	1 000 000	
	73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer, <i>kan overføres</i>	80 000 000	
	75	Tilskudd til sikringstiltak, <i>kan overføres</i>	2 600 000	
1825		Omlagging av energibruk og energiproduksjon		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	6 000 000	
	50	Overføring til energifondet	1 419 000 000	
	73	Produksjonsstøtte til vindkraft	7 000 000	
1830		Energiforskning (jf. kap. 4829)		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	21 800 000	
	50	Norges forskningsråd	1 122 100 000	
	70	Internasjonale samarbeids- og utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	8 200 000	
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 5440)		
	22	Fjerningsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	140 000 000	
	30	Investeringer	13 800 000 000	
	50	Overføring til Statens petroleumsforsikringsfond	600 000 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
2442		Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	140 000 000	
2443		Petoro AS		
	70	Administrasjon	230 000 000	
2490		NVE Anlegg (jf. kap. 5490)		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter	-43 000 000	
		2 Driftsutgifter	40 000 000	
		3 Avskrivninger	4 500 000	
		4 Renter	1 800 000	
		5 Til reguleringsfond	2 000 000	5 300 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>		6 000 000
		Totale utgifter		<u>18 332 780 000</u>
I n n t e k t e r :				
4810		Oljedirektoratet (jf. kap. 1810)		
	1	Gebyr- og avgiftsinntekter	2 400 000	
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	32 000 000	
	3	Refusjon av tilsynsutgifter	55 000 000	
	4	Salg av undersøkelsesmateriale	5 000 000	
	5	Salg av publikasjoner	1 000 000	
	6	Ymse inntekter	2 000 000	
	8	Inntekter barnehage	3 400 000	
4820		Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 1820)		
	1	Gebyr- og avgiftsinntekter	12 700 000	
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	43 500 000	
	40	Forbygningsvirksomhet	12 000 000	
4829		Konsesjonsavgiftsfondet (jf. kap. 1820 og 1830)		
	50	Overføring fra fondet	125 000 000	
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 2440)		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter	110 400 000 000	
		2 Driftsutgifter	-17 600 000 000	
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter	-1 000 000 000	
		4 Avskrivninger	-17 600 000 000	
		5 Renter	-7 000 000 000	67 200 000 000
	30	Avskrivninger		17 600 000 000
	80	Renter		7 000 000 000
5490		NVE Anlegg (jf. kap. 2490)		
	1	Salg av utstyr m.v.	1 200 000	
5608		Renter av lån til statsforetak under Olje- og energidepartementet		
	80	Renter, Statnett SF	87 000 000	
		Totale inntekter		<u>92 182 200 000</u>

II
Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2002 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1810 post 1	kap. 4810 postene 5 og 6
kap. 1810 post 21	kap. 4810 post 2
kap. 1820 post 21	kap. 4820 post 2
kap. 1820 post 22	kap. 4820 post 40

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	75	Tilskudd til sikringstiltak	2,5 mill. kroner
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon	
	50	Overføring til energifondet	130,0 mill. kroner
	74	Naturgass	20,0 mill. kroner
1830		Energiforskning	
	50	Norges forskningsråd	33,0 mill. kroner

IV

Fullmakt til å inngå forpliktelser utover gitt bevilgning

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2002 kan pådra seg forpliktelser for inntil 2,5 mill. kroner utover gitt bevilgning under kap. 1800 Olje- og energidepartementet post 21 Spesielle driftsutgifter til utredninger o.l.

VI

Overføring av eiendomsrett mot bruksrett

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2002 kan godkjenne overføring av eiendomsrett fra en rettighetshavergruppe hvor Petoro AS som forvalter av SDØE er en av rettighetshaverne, til en annen rettighetshavergruppe. Det forutsettes at Petoro AS som forvalter av SDØE er sikret tilstrekkelig bruksrett. Denne fullmakt vil gjelde for de prosjekter hvor Kongen har fått fullmakt til å godkjenne plan for utbygging/anlegg og drift, samt ved mindre endringer for prosjekter hvor plan for utbygging/anlegg og drift allerede er godkjent. Fullmakten gis under forutsetning av at overføring av eiendomsrett ikke har prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.

VII

Overdragelse av andeler i utvinningstillatelser

Stortinget samtykker i at Kongen i 2002 kan godkjenne overdragelse av andeler for Petoro AS som forvalter av SDØE i utvinningstillatelser der det antas at samlede utvinnbare ressurser i forekomstene er mindre enn 10 mill. tonn oljeekvivalenter.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 2490 post 45	kap. 5490 post 1

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2002 kan gi tilsagn utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

VIII

Fullmakt til å utgiftsføre og inntektsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2002 kan:

1. utgiftsføre uten bevilgning utgifter til provisjon i forbindelse med salg av om lag 6,5 pst. SDØE- andeler under kap. 1801 Omstrukturering av statens petroleumsengasjement, post 21 Spesielle driftsutgifter.
2. inntektsføre uten bevilgning inntekter i forbindelse med salg av om lag 6,5 pst. SDØE-andeler under kap. 5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, post 31 Salg av SDØE-andeler.
3. utgiftsføre og inntektsføre uten bevilgning pro et contra-oppgjør i forbindelse med salg av SDØE-andeler under:
  - a) kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, post 25 Pro et contra-oppgjør.
  - b) kap. 5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, post 1 Pro et contra-oppgjør.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti ble med 84 mot 12 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.11.04)

Presidenten: Vi tar så opp innstillingens forslag til vedtak under rammeområde 12, I–VIII med unntak av V, som vi har votert over tidligere.

Komiteen hadde innstillet:

**A. Rammeområde 12
(Olje og energi)**

I

På statsbudsjettet for 2002 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
U t g i f t e r				
1800		Olje- og energidepartementet		
	1	Driftsutgifter	98 100 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	24 630 000	
	22	Beredskapslagre for drivstoff, <i>kan overføres</i>	21 000 000	
	70	Internasjonalisering av petroleums- virksomheten, <i>kan overføres</i>	16 000 000	
	71	Tilskudd til Norsk Oljemuseum	1 000 000	
1810		Oljedirektoratet (jf. kap. 4810)		
	1	Driftsutgifter	241 000 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	69 000 000	
	45	Større utstysanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 500 000	
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 4820 og 4829)		
	1	Driftsutgifter	209 000 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	48 700 000	
	22	Forbygningsarbeider og oppryddings- tiltak, <i>kan overføres</i>	55 350 000	
	70	Tilskudd til lokale el-forsyningsanlegg, <i>kan overføres</i>	1 000 000	
	73	Tilskudd til utjevning av overførings- tariffer, <i>kan overføres</i>	10 000 000	
	75	Tilskudd til sikringstiltak, <i>kan overføres</i>	2 600 000	
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	6 000 000	
	50	Overføring til energifondet	279 000 000	
	73	Produksjonsstøtte til vindkraft	3 500 000	
	74	Naturgass	30 000 000	
1830		Energiforskning (jf. kap. 4829)		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	16 800 000	
	50	Norges forskningsråd	244 100 000	
	70	Internasjonale samarbeids- og utviklings- tiltak, <i>kan overføres</i>	8 200 000	
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirk- somheten (jf. kap. 5440)		
	22	Fjerningsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	140 000 000	
	30	Investeringer	15 300 000 000	
	50	Overføring til Statens petroleumsvir- kingsfond	600 000 000	
2442		Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	140 000 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
2443	70	Petoro AS Administrasjon	250 000 000	
2490	24	NVE Anlegg (jf. kap. 5490) Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter	-43 000 000	
		2 Driftsutgifter	40 000 000	
		3 Avskrivninger	4 500 000	
		4 Renter	1 800 000	
		5 Til reguleringsfond	2 000 000	5 300 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>		6 000 000
		Totale utgifter		<u>17 832 780 000</u>
I n n t e k t e r				
4810		Oljedirektoratet (jf. kap. 1810)		
	1	Gebyr- og avgiftsinntekter	2 400 000	
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	32 000 000	
	3	Refusjon av tilsynsutgifter	55 000 000	
	4	Salg av undersøkelsesmateriale	5 000 000	
	5	Salg av publikasjoner	1 000 000	
	6	Ymse inntekter	2 000 000	
	8	Inntekter barnehage	3 400 000	
4820		Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 1820)		
	1	Gebyr- og avgiftsinntekter	12 700 000	
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	43 500 000	
	40	Forbygningsvirksomhet	12 000 000	
4829		Konsesjonsavgiftsfondet (jf. kap. 1820 og 1830)		
	50	Overføring fra fondet	125 000 000	
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleums- virksomheten (jf. kap. 2440)		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter	110 400 000 000	
		2 Driftsutgifter	-17 600 000 000	
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter	-1 500 000 000	
		4 Avskrivninger	-17 600 000 000	
		5 Renter	-7 000 000 000	66 700 000 000
	30	Avskrivninger		17 600 000 000
	80	Renter		7 000 000 000
5490		NVE Anlegg (jf. kap. 2490)		
	1	Salg av utstyr m.v.	1 200 000	
5608		Renter av lån til statsforetak under Olje- og energideparte- mentet		
	80	Renter, Statnett SF	87 000 000	
		Totale inntekter		<u>91 682 200 000</u>

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2002 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1810 post 1	kap. 4810 postene 5 og 6
kap. 1810 post 21	kap. 4810 post 2
kap. 1820 post 21	kap. 4820 post 2
kap. 1820 post 22	kap. 4820 post 40

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1820	75	Norges vassdrags- og energidirektorat Tilskudd til sikringstiltak	2,5 mill. kroner
1825	50	Omlagging av energibruk og energiproduksjon Overføring til energifondet	130,0 mill. kroner
	74	Naturgass	20,0 mill. kroner
1830	50	Energiforskning Norges forskningsråd	33,0 mill. kroner

IV

Fullmakt til å inngå forpliktelser utover gitt bevilgning

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2002 kan pådra seg forpliktelser for inntil 2,5 mill. kroner utover gitt bevilgning under kap. 1800 Olje- og energidepartementet post 21 Spesielle driftsutgifter til utredninger o.l.

VI

Overføring av eiendomsrett mot bruksrett

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2002 kan godkjenne overføring av eiendomsrett fra en rettighetshavergruppe hvor Petoro AS som forvalter av SDØE er en av rettighetshaverne, til en annen rettighetshavergruppe. Det forutsettes at Petoro AS som forvalter av SDØE er sikret tilstrekkelig bruksrett. Denne fullmakt vil gjelde for de prosjekter hvor Kongen har fått fullmakt til å godkjenne plan for utbygging/anlegg og drift, samt ved mindre endringer for prosjekter hvor plan for utbygging/anlegg og drift allerede er godkjent. Fullmakten gis under forutsetning av at overføring av eiendomsrett ikke har prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.

VII

Overdragelse av andeler i utvinningstillatelser

Stortinget samtykker i at Kongen i 2002 kan godkjenne overdragelse av andeler for Petoro AS som forvalter av SDØE i utvinningstillatelser der det antas at samlede utvinnbare ressurser i forekomstene er mindre enn 10 mill. tonn oljeekvivalenter.

VIII

Fullmakt til å utgiftsføre og inntektsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2002 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 2490 post 45	kap. 5490 post 1

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2002 kan gi tilsagn utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

1. utgiftsføre uten bevilgning utgifter til provisjon i forbindelse med salg av om lag 6,5 pst. SDØE- andeler under kap. 1801 Omstrukturering av statens petroleumsengasjement, post 21 Spesielle driftsutgifter.
2. inntektsføre uten bevilgning inntekter i forbindelse med salg av om lag 6,5 pst. SDØE-andeler under kap. 5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, post 31 Salg av SDØE-andeler.
3. utgiftsføre og inntektsføre uten bevilgning pro et contra-oppgjør i forbindelse med salg av SDØE-andeler under:
  - a) kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, post 25 Pro et contra-oppgjør.
  - b) kap. 5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, post 1 Pro et contra-oppgjør.

Presidenten: Presidenten vil gjøre oppmerksom på at under debatten har komiteens leder rettet opp en feil i det som er komiteens innstilling. Under kap. 1810 Oljedirektoratet post 1 Driftsutgifter skal bevilgningen være 243 000 000 kr, og på post 21 Spesielle driftsutgifter skal bevilgningen være 67 000 000 kr.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling – med de foretatte rettelser – bifaltes med 79 mot 16 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 14.12.13)

Videre var innstillet:

**B. Rammeområde 13
(Miljø)**

I

På statsbudsjettet for 2002 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
U t g i f t e r				
1400		Miljøverndepartementet (jf. kap. 4400)		
	1	Driftsutgifter	150 458 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	62 252 000	
	60	Omstillingsprogram for å gjennomføre kommunereformen, <i>kan overføres</i>	5 200 000	
	70	Driftstilskudd til frivillige miljøvernorganisasjoner	33 550 000	
	71	Internasjonale organisasjoner, <i>kan overføres</i>	32 175 000	
	72	Miljøverntiltak i nordområdene, <i>kan overføres</i>	8 000 000	
	73	Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon og forbruk og lokal agenda 21, <i>kan overføres</i>	38 425 000	
	74	Tilskudd til AMAP, <i>kan overføres</i>	2 200 000	
	75	Miljøvennlig byutvikling, <i>kan overføres</i>	4 000 000	
	76	Støtte til internasjonale miljøtiltak og nasjonale energitiltak, <i>kan overføres</i>	9 081 000	
	78	Miljøtiltak i nikkilverkene på Kola, <i>kan overføres</i>	170 000 000	
1410		Miljøvernforskning og miljøovervåkning (jf. kap. 4410)		
	21	Miljøovervåkning og miljødata	90 757 000	
	50	Basisbevilgninger til miljøforskningsinstituttene ...	85 910 000	
	51	Forskningsprogrammer m.m.	123 818 000	
	52	Rekutteringsstipend til kvinnelige miljøvern- forskere	1 100 000	
	53	Internasjonalt miljøvernforskningssamarbeid	5 000 000	
	60	Kommunal overvåking og kartlegging av biologisk mangfold, <i>kan overføres</i>	6 000 000	
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforsknings- instituttene	22 151 000	
	79	Diverse tilskudd	2 500 000	
1425		Vilt- og fisketiltak (jf. kap. 4425)		
	1	Driftsutgifter	31 500 000	
	61	Tilskudd til kommunale vilttiltak, <i>kan overføres</i>	5 000 000	
	70	Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i>	6 200 000	
	71	Tilskudd til viltformål, <i>kan overføres</i>	25 645 000	
1426		Statens naturoppsyn (jf. kap. 4426)		
	1	Driftsutgifter	49 495 000	
	30	Tiltak i nasjonalparkene, <i>kan overføres</i>	4 791 000	
	31	Tiltak i naturvern- og friluftsområder, <i>kan overføres</i>	13 971 000	
	32	Skjærgårdsparker mv., <i>kan overføres</i>	15 195 000	
	70	Tilskudd til naturoppsyn, <i>kan overføres</i>	500 000	
	71	Bru til Tautra	5 000 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
1427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427)		
	1	Driftsutgifter	68 086 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	32 333 000	
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder, <i>kan overføres</i>	24 405 000	
	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner, <i>kan overføres</i>	17 750 000	
	33	Statlige erverv, barskogvern, <i>kan overføres</i>	70 926 000	
	34	Statlige erverv, nasjonalparker, <i>kan overføres</i>	2 100 000	
	70	Tilskudd til kalking og lokale fiskeformål, <i>kan overføres</i>	98 200 000	
	72	Erstatninger for rovviltskader, <i>overslagsbevilgning</i>	83 123 000	
	73	Forebyggende tiltak mot rovviltskader og omstillingstiltak, <i>kan overføres</i>	36 500 000	
	74	Tilskudd til friluftslivstiltak, <i>kan overføres</i>	11 670 000	
	75	Internasjonale avtaler og medlemskap	1 010 000	
	77	Tilskudd til naturinformasjonssentra, <i>kan overføres</i>	6 400 000	
	78	Friluftsrådernes landsforbund og interkommunale friluftsråd, <i>kan overføres</i>	5 300 000	
1429		Riksantikvaren (jf. kap. 4429)		
	1	Driftsutgifter	73 933 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 72 og 73</i>	27 150 000	
	72	Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 21</i>	104 684 000	
	73	Brannsikring og beredskapstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	5 453 000	
	75	Internasjonalt samarbeid, <i>kan overføres</i>	900 000	
1441		Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441)		
	1	Driftsutgifter	192 453 000	
	39	Opprydningstiltak, <i>kan overføres</i>	35 880 000	
	63	Tilskudd til kommunale avløpstiltak, <i>kan overføres</i>	70 820 000	
	65	Tilskudd til helhetlig vannforvaltning, <i>kan overføres</i>	3 000 000	
	73	Tilskudd til biloppsamlingssystemet	97 786 000	
	75	Utbetaling av pant for bilvrak, <i>overslagsbevilgning</i>	151 252 000	
	76	Refusjonsordninger	50 000 000	
	77	Tilskudd til innsamling av PCB-holdig isoler- glassruter, <i>kan overføres</i>	12 000 000	
1443		Statens beredskapsansvar mot akutt forurensning		
	1	Driftsutgifter	37 430 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	3 595 000	
	45	Større utstysanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	16 193 000	
1444		Produktregisteret		
	1	Driftsutgifter	12 213 000	
1465		Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk		
	21	Betaling for statsoppdraget	338 220 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
2422	70	Statens miljøfond Statens miljøfond, rentestøtte	1 000 000	
2465	24	Statens kartverk (jf. kap. 5491 og 5603) Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter	-561 220 000	
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	538 954 000	
		3 Avskrivninger	14 746 000	
		4 Renter av statens kapital	3 520 000	-4 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>		13 896 000
		Totale utgifter		<u>2 711 535 000</u>
I n n t e k t e r				
4400		Miljøverndepartementet (jf. kap. 1400)		
	2	Ymse inntekter	661 000	
	21	Oppdragsinntekter	662 000	
4410	50	Miljøvernforskning og miljøovervåkning (jf. kap. 1410) Refusjon av diverse fond	4 668 000	
4425	51	Refusjoner fra Viltfondet og Statens fiskefond (jf. kap. 1425) Viltfondet	52 145 000	
	52	Statens fiskefond	16 200 000	
4426	1	Statens naturoppsyn (jf. kap. 1426) Ymse inntekter	106 000	
4427	1	Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 1427) Ymse inntekter	7 000 000	
	9	Internasjonale oppdrag	1 700 000	
	54	Gebyrer	2 300 000	
4429	2	Riksantikvaren (jf. kap. 1429) Refusjon og diverse inntekter	1 804 000	
	9	Internasjonale oppdrag	2 074 000	
4441	1	Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 1441) Refusjon av kontrollutgifter	6 533 000	
	2	Inntekter, SFTs beredskaps- og kontrollavdeling i Horten	2 143 000	
	4	Gebyrer	12 559 000	
	5	Leieinntekter	825 000	
	8	Inntekter fra salg av bilvrak	29 447 000	
	9	Internasjonale oppdrag	4 184 000	
5621	80	Statens miljøfond, renteinntekter Renteinntekter	6 500 000	
		Totale inntekter		<u>151 511 000</u>

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2002 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1400 post 1	kap. 4400 post 2
kap. 1400 post 21	kap. 4400 post 21
kap. 1427 post 21	kap. 4427 post 1
kap. 1427 post 21	kap. 4427 post 9
kap. 1427 post 21	kap. 4427 post 54
kap. 1429 post 1	kap. 4429 post 2
kap. 1429 post 1	kap. 4429 post 9
kap. 1441 post 1	kap. 4441 post 4
kap. 1441 post 1	kap. 4441 post 9
kap. 1443 post 1	kap. 4441 post 2
kap. 1443 post 45	kap. 4441 post 2
- overskride bevilgningen under kap. 2465 Statens kartverk post 45 Større anskaffelser og vedlikehold, med et beløp som tilsvarer regnskapsførte inntekter fra salg av anleggsmidler under kap. 5465 Statens kartverk post 49 Salg av anleggsmidler. Ubenyttede inntekter fra slikt salg kan tas med ved beregning av overført beløp.
  - overskride bevilgningen under kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning post 33 Statlige erverv, barskogvern, med et beløp som tilsvarer regnskapsførte inntekter fra salg av makeskiftearealer under kap. 4427 Direktoratet for naturforvaltning post 40 Inntekter fra salg av makeskiftearealer. Ubenyttede merinntekter fra salg av makeskiftearealer kan tas med ved beregning av overført beløp.

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1441		Statens forurensningstilsyn	
	39	Opprydningstiltak	1,8 mill. kroner
1443		Statens beredskapsansvar mot akutt forurensning	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	3,0 mill. kroner

- av sjømålingsdata og kartgrunnlag utover gitt bevilgning under kap. 1465 Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk post 21 Betaling for statsoppdraget, men slik at rammen for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger 180 mill. kroner.

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1400		Miljøverndepartementet	
	73	Tilskudd til kompetanseformidling og informasjon om miljøvennlig produksjon og forbruk og lokal agenda 21	7,5 mill. kroner
	78	Miljøtiltak i nikkerverkene på Kola	54,6 mill. kroner

III

Fullmakter til overskridelser

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2002 kan:

- avvike driftsbudsjettet til Statens kartverk mot dekning av reguleringsfondet.
- overskride bevilgningen under kap. 1443 Statens beredskapsansvar mot akutt forurensning post 21 Spesielle driftsutgifter, med inntil 15 mill. kroner dersom det er nødvendig å iverksette tiltak uoppholdelig og før Kongen kan gi slikt samtykke.

IV

Fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2002 kan utgiftsføre uten bevilgning fastslåtte tap på garantier for lån til miljøverntiltak og energiøkonomiseringsformål som staten er juridisk forpliktet til å dekke, under kap. 1400 Miljøverndepartementet post 77 Oppfyllelse av garantiansvar.

V

Omdisponeringsfullmakt

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2002 kan omdisponere inntil 3 mill. kroner mellom kap. 1465 Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk post 21 Betaling for statsoppdraget og kap. 2465 Statens kartverk post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

VI

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2002 kan foreta bestillinger:

- av materiell o.l. utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

VII

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2002 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1427		Direktoratet for naturforvaltning	
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder	11,2 mill. kroner
	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner	39,6 mill. kroner
	33	Statlige erverv, barskogvern	230,3 mill. kroner
	34	Statlige erverv, nasjonalparker	25,0 mill. kroner
	77	Tilskudd til naturinformasjonssentra	2,0 mill. kroner
1429		Riksantikvaren	
	72	Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer	6,5 mill. kroner
	73	Brannsikring og beredskapstiltak	2,0 mill. kroner
1441		Statens forurensningstilsyn	
	63	Tilskudd til kommunale avløpstiltak	1,8 mill. kroner
2422		Statens miljøfond	
	90	Statens miljøfond, lån	29,5 mill. kroner

VIII

Kjøp av makeskiftearealer

Stortinget samtykker i at Miljøverndepartementet i 2002 kan nytte inntil 8 mill. kroner av bevilgningen under kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning post 33 Statlige erverv, barskogvern til kjøp av areal som senere kan makeskiftes med barskogsareal som blir vernet.

Presidenten: Til rammeområde 13 foreligger det et forslag fra Arbeiderpartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti, forslag nr. 15. Forslaget er romertall IX til dette rammeområdet, og presidenten vil ta dette opp sammen med de øvrige romertall. Det er for øvrig Arbeiderpartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti som står bak innstillingens forslag til vedtak, så her er det en viss parallell.

Forslag nr. 15 lyder:

«IX

Forslaget til bevilgning under kap. 1465 Statens kjøp av tjenester i Statens kartverk, post 21 Betaling for statsoppdraget, tilføyes stikkordet «kan overføres».

Presidenten har forstått det slik at Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Fremskrittspartiet ønsker å stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling og forslaget fra Arbeiderpartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti bifaltes med 62 mot 34 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 14.13.24)

Presidenten: Da gjenstår det å votere over innstillingens forslag til vedtak under punktet Rammeuavhengige forslag.

Komiteen hadde innstillet:

C. Rammeuavhengige forslag

I

Stortinget ber Regjeringen om å fremme forslag om styrking av kontroll og tilsynsfunksjoner på norsk sokkel i forbindelse med den bebudede sikkerhetsmeldingen.

Presidenten: Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet har innstillingen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 65 mot 30 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 14.14.03)

Videre var innstillet:

II

Stortinget ber Regjeringen opprette egen post på budsjettet for tiltak og forskning til bekjempelse av gyro og andre tiltak for å styrke villaksstammene.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: Da skulle vi være ferdig med voteringen. Sak nr. 2, Referat, utgår.

Møtet hevet kl. 14.15.